Vagyunk... leszünk... Megjelenik március, június, szeptember, december hónapokban

Átalvető

108

2018. december Az Erdélyi Körök Országos Szövetségének és az Erdélyi Magyarok Tolna Megyei Egyesületének negyedéves lapja

A TARTALOMBÓL

Szerkesztői karácsonyi levél 2
Tasi adventi levele 4
BOA ünnepi gondolatai 6
Csapó Endre a liberális diktatúráról 8
Ágoston András jegyzetei 10
Szász I. Tas naplójából 12
Szabó István a szögedi nemzetről 21
1989 decemberében minden másképp volt? 22
Száz éves a szászok „öröme” 26
MOGYE-oktatók felelőssége 28
Klinikája falán Dr. Czakó neve 29
Könyvismertetők 34–37
Gyárfás András hozzászól 38
Korrajz vagy kórrajz? (II) 40
Mivé lettél anyám nyelve? 45
Ez már Magyarország? 51
Irodalom: Ábrányi Emil 56

Kányádi Sándor

Képeslap (Szász Endrének)

most tél van itt nálunk nagy hó békebeli
a föld szintjét jó fél öllel megemeli

az éjszakák megannyi mammuthallgatás
az ember mást se tesz napokig csöndet ás

befagyott magányunk jégpáncélja alatt
dédelgetünk egy-egy piros szemű halat

kaparja kitartóan a tájat a tél
hatalmas zsilettje a szél

míg bruegheli tökéllyel zúzmarát
virágzik olt mentén a fűzfaág

és átüt mindenen mint tépésen a vér
a hófehér

Kedves olvasóink!

Decemberi-karácsonyi lapszámunkban hagyományosan igyekszünk számvetést készíteni, áttekinteni a búcsúzó évet és szembenézni az elkövetkezővel, kapaszkodókat és útmutatókat keresve, mindenekelőtt a legfőbbet, megváltónkat szólítva, benne bizakodva. Így van ez most is, súlyos írások között válogatva, téblábolva a megdöbbentő történelmi párhuzamok, tragikus, esetenként dicső évfordulók és világrengető események, szembenállások, szenvedéseink és örömeink, veszteségeink és győzelmeink, értékeink és megvalósításaink fortyogásában. Mert úgy alakult, hogy élő tanúi, elszenvedői, de lehetséges formálói is lehetünk egy merőben új világnak. Ami jelentheti az évezredes nyugati kultúra pusztulását, talán planetáris mértékű katasztrófák sorozatát (Bogár László nyomán: „a Föld egyre fenyegetőbben jelzi, hogy köszöni szépen, eddig is megvolt ember nélkül, és még jobban meglesz ezután is"), de valami újnak a születését is, melyben ember és ember, ember és környezete képes lesz az összhangra, önmaga megszervezésére, és amelyben a magyarok igazsága természetes módon válik egyértelművé. Hiszen ami velünk történt 100 éve, az csak egy beteg, sátán uralta világban volt lehetséges, ezért a nagy egész gyógyulása a mi gyógyulásunkat is el kell, hogy hozza. Így válik a „magyar kérdés" a világfolyamatok lakmusz-papírjává. És ezért alakulhatott/alakul úgy, hogy Magyarország globális vonatkozásban is meghatározó, tiszteletet parancsoló tényezővé vált/válik. Ki gondolta volna akár 10-20 évvel ezelőtt is, hogy ilyen időket fogunk megélni! Ebben a kavargásban konokul ott állunk az összmagyarságot (és nem mellékesen Európát, a tényleges európai értékeket!) mentő nemzetpolitikánk mögött. A magunk szerény módján, de kitartóan és következetesen, immár több évtizede. Eljutottunk oda, hogy elmondhatjuk: jó itt élni, jó magyarnak lenni. Ha pedig másképpen alakulna, akkor embernek lenni sem éri meg. Mert a teremtőjével szembefordult teremtmény már nem lesz annak mondható.

Kiváló szerzők kiváló munkái sorakoznak a következő oldalakon, ezért az igencsak szűkös hellyel takarékoskodva nem is folytatom. A visszatérően feltörő egyetlen szónál maradnék, ami nem más, mint az örök remény. Remény a lét alatti létből kikapaszkodni, a bennünk rejlő isteni szikrából tüzet csiholni. Úgy érzem, leginkább a mellékelt felvételeken látható, Székelyudvarhelyen ünneplő fiataljaink csodálatos látványa jogosít fel a bizakodásra. A nagy feladatokra érettek komolyságát, a belső megrendülés értékét, a megmaradás bizonyosságát, derűjét, a lélek szabadságát látom tükröződni arcukon, szemükben. Létezik-e ennél boldogítóbb valósága nemzetünknek?

Szeretettel kívánok áldott, szent karácsonyt és sorsunk jobbulását az újesztendőben.

K. P.

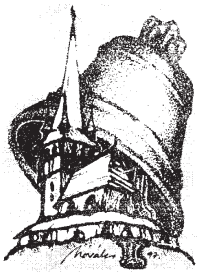

Október 23. Székelyudvarhely

Több százan gyújtottak fáklyát Székelyudvarhelyen a 62 évvel ezelőtt lezajlott magyar forradalom és szabadságharc hőseire emlékezve. A tömeg a Művelődési Háztól indult el Az üldözöttek és áldozatok emlékművéhez, a felvonulók egy teherautót követtek, amelyen a Tomcsa Sándor Színház művészei szónokoltak korabeli öltözékben. Zászlókat lengettek és szabadságot követeltek az egykori eseményeket megidézve. *Gálfi Árpád* polgármester beszéde után *Tarlós István,* Budapest főpolgármestere kijelentette, mind az erdélyi, mind az anyaországi magyarok számára fontos történelmi esemény volt az 1956-os forradalom. Az akkori események felidézését követően azt mondta, fejet hajt a megemlékezésen kitűzött román zászló előtt, de a kihelyezett magyar lobogóknak is ott van a helyük.

Amennyiben ezért megbírságolják a székelyudvarhelyi városvezetést, intézményük is részt vállal a büntetés kifizetéséből (szekelyhon.ro)

EKOSZ

November 18-án került sor Monoron az EKOSZ évi közgyűlésére. Elsőként három könyv bemutatójára került sor (*Szakács Attila, Serdült Benke Éva, Frigyesy Ágnes,* ezeket jelen lapszámunkban ismertetjük). Szekeres Sándor beszámolójában részletezte az elmúlt időszak eseményeit, megvalósításait, majd a jelenlévő tagszervezeti vezetők számoltak be sokszínű, nem egy esetben kiemelkedő tevékenységükről. A példás rendezésről, vendéglátásról az elnök és kedves felesége gondoskodott, nem akármilyen szinten, külön köszönet illeti őket. A közgyűlést követően az EKOSZ egyesületeinek többsége részt vett MAGYAR SZÓRVÁNY NAPJA rendezvényen. A nagyszámú közönség előtt beszédet tartott *Pánczél Károly*, a magyar országgyűlés Nemzeti Összetartozás Bizottságának elnöke *Mucsi Géza,* a Nemzetpolitikai Államtitkárság tanácsadója és Dr. Somogyi Alfréd, a Pozsonyi Egyházmegye esperese, a felvidéki Selye János Egyetem dékánhelyettese. *Szőnyi Attila* szervezésében kerekasztal beszélgetésen részt vett *Dr. Somogyi Alfréd, Dr. Szekeres Sándor, Tóth István* nyugalmazott beregszászi főkonzul és *Barabás Csaba,* az erdélyi Rugonfalva református lelkésze.

Salgótarjáni Erdélyi Kör

2018. június 28-i összejövetelünkön *Langa Józsefné* és *Tupák Sándorné* vetített képes előadását hallgattuk meg „Irodalmi barangolások a Partiumban" címmel.

2018. szeptember 20-i rendezvényünk előadója *Murányi Bálint* tanár volt, aki „Mátyás az igazságos" címmel tartott érdekfeszítő előadást.

2018. október 17-én könyvbemutatót rendeztünk. Bemutatásra került *dr. Köteles Ágoston* Csak azok a kaukázusi sakálok ne üvöltenének már... (Az erőszakkal elhurcolt felvidékiek, szovjet rabságban.) A könyv szerzője a szlovákiai Szepsiben él és a „málenkij robotra" elhurcolt emberek sanyarú sorsát dolgozta fel alapos kutatással, dokumentumokkal és képanyaggal illusztrálva.

Valiskó Ferenc SEK elnök

Győri Erdélyi Kör

Ez évi tevékenységünkből megemlíthető a régi tagok felkutatása és új tagok beszervezése. Az idők rohamosan változnak, és nekünk alkalmazkodnunk kell az új kihívásokhoz. Sikerült a tagokat kimozdítani a természetbe, a Vértesbe, a Gaja patak szurdokába, ősszel pedig a Tési szélmalmokhoz, majd a Nagy-Magyarország Parkba. Sikerült létrehozni az **Öttevényi Székely-Magyar Kört**, amely bejegyzésre vár. Az Öttevényiek kérésére kezdeményeztem egy testvértelepülési kapcsolat létrehozását is, ez a sóvidéki Atyha településsel megtörtént.

2019-ben lesz a GYEK 30 éves, az eseményt méltóképp szeretnénk megünnepelni az EKOSZ-al együtt, ugyanis 1992 tavaszán, részben a mi „bábáskodásunk" segítségével Győrben jött létre az országos szervezet, néhai Dr. Búzás Gábor alapító elnök révén.

Minden tagszervezetet meg szeretnénk hívni a jövő év novemberében tartandó 2 napos ünnepi eseményre. Várom a jelentkezéseket, előre megköszönve!

Pintye Tamás, elnök

Erdélyi magyarságért mindhalálig!
30 éves a Budapesti Székely Kör
In memoriam Ferencz Vilmos

A Budapesti Székely Kör tagjai és vendégeink fájó szívvel búcsúztunk és emlékeztünk Ferencz Vilmos, 2018. július 23-án elhunyt elnökünkre, valamint az elmúlt 30 esztendőre, 2018. szeptember 19-én Budapesten, a Vármegye Galériában. Emlékestünkön jeles művészek és erdélyi civil szervezetek képviselői léptek fel, köszönjük művészeink és emlékező fellépőink nemes szolgálatát: *Dévai Nagy Kamillának, Kegye Jánosnak, Kóka Rozáliának, Petrás Máriának és Alinának, Óss Enikőnek, Vásárhelyi-Prodán Miklósnak* és az Osztováta együttesnek.

Köszönet emlékező gondolataiért *Bálint Juditnak,* a Pátyi Székely Kör elnökének, *Szekeres Sándornak,* az Erdélyi Körök Országos Szövetsége (EKOSZ) elnökének, *Bakó Annamáriának,* a Litea Könyvesház vezetőjének, *Bácsfainé Hévizi Józsának,* az Erdélyi Szövetség elnökének, *Kocsis István* drámaírónak, és *Ferencz Angélának*, Ferencz Vilmos egyik leányának!

Megható, szép estének volt! Köszönjük a nagy érdeklődést! Istennek legyen hála!

Kedves Barátaim!

A Budapesti Székely Kör megválasztott elnökeként köszönöm a Székely Köri tagság 100 %-os bizalmát! Valamint köszönöm a Facebook-on felém áramló szeretetet, a mintegy 360 tetszikelést, gratulációt egy nap alatt! Ez a kedvesség igazán jól esett!

Temesváron született Nagyapám, Kolozsváron, Marosvásárhelyen és Déván élő rokonaim emléke legyen áldott! Értük is szolgálom Hazámat és az erdélyi magyarságot!

Frigyesy Ágnes

Szeged – Mihalik Kálmán Alapítvány

A Székely Himnusz zeneszerző, orvos, nevét viselő Mihalik Kálmán Alapítvány idén is, 2018. szept.7-én megemlékezést tartott a zeneszerző halálának 96.évfordulóján, a Szegedi Belvárosi temetőben.

Gál Imre, a Mihalik Kálmán Alapítvány elnökének megemlékező beszéde után *Schunckné Jánó Judit*, a Szegedi Vedres István Gimnázium angol-magyar szakos tanárnője megosztotta gondolatait: „Maroknyi székely porlik, mint a szikla" – én is eljöttem otthonról az Anyaországba, de tanárként itt is igyekszem szülőföldemet szolgálni: mindent megteszek, hogy tanítványaimmal megismertessem és megszerettessem a határon túli magyarságot."

Ezt követően rövid programot mutattak be, 12. osztályos tanulók közreműködésével. A koszorúzás után a Székely Himnusz eléneklésével zárult a megemlékezés.

Szerkesztőbizottság:
Dr. Kövesdy Pál főszerkesztő, B. Osvát Ágnes (irodalom és gyermekoldal), Szabó M. Attila (Székelyudvarhely)
Kiadja az EKOSZ elnöksége
Alapító főszerkesztő: Orbán László
Levelezési cím: *Dr. Kövesdy Pál – 7100 Szekszárd, Otthon u. 2. Tel./fax: (36) 74/417-705*
E-mail: ekosz@tolna.net
A kiadásért felel a lap főszerkesztője • ISSN 1416-4698
Nyomdai előkészítés: Galamb Marietta • Nyomdai munkák: Böcz Nyomda, Szekszárd

Szász István Tas

Adventi levél 2018.

Drága Barátaim!

Isten kegyelméből beléptem a kilencedik évtizedembe. Statisztikusok bíztatnak az átlageletkor rohamos növekedésével. Én bíztatom magam kötelességemnek vélt teendőim időigényességével. Hátha a kegyelem révén marad idő bár egy részére annak, amit szeretnék örökül hagyni, s amit szerénytelenül reám háruló feladatnak képzelek.

Az ismét csak villámgyorsan elillant esztendő meghozta első nagy álmom beteljesülését, és ebben az évben elkészültem a szüleimtől átvett szolgálatot talán kiteljesítő nagy Hitel kötettel. A közel 3000 oldalnyi kéziratot egy nagy és két kisebb kiegészítő kötetbe foglalva sikerült kiadni. A „nagy könyv", hiú ábrándjaim szerint, mint profán biblia állhat majd magyar értelmiségi családok asztalán, hogy fel-felütve – amint azt egykori szerzői kívánták – sok kérdésükre találjanak benne választ. Ezt próbáltam cikkről cikkre, tanulmányról tanulmányra kiegészíteni mai gondolataimmal, hogy így további elmélkedésre serkentsem a mának szóló – nem egyszer – csodás üzenetek olvasóját.

Adventi levelet ezzel kezdeni furcsának tűnhet, de én ezt a Gondviseléstől kapott teendőnek tekintettem, s a sikert is csak ennek tulajdoníthatom. Ha valaki tapasztalta a „Soli Deo gloria" igazát, akkor én most nagyon. Így aztán számomra nem furcsa, inkább adventi szép kötelesség ezzel indítani, sőt folytatni is, hiszen e pótolhatatlanul nagy nemzedék üzenetei most korszerűbbek, mint 80 éveknek előtte. S hogy ez így van, igyekszem eme 2018-as adventi levélen át is közvetíteni nektek. Úgy hiszem, nem tévedek abban, hogy nagy szükségében vagyunk az erőt adó és tisztán látni segítő üzeneteknek. Olyanok ezek, mintha égi lektorok kezén át értek volna a mába.

Nemzettudatunktól végletesen megfosztva, történelmünk talán legármányosabb veszedelme előtt állunk. A veszélyt sokszor hasonlítják Buda egykori ravasz „meglátogatásához", de amennyiben sikerrel jár, most már nem remélhető annak vége. Sem százötven, sem annál is több év után, és az idő múlásával egyre kevésbé. Demográfiai háború közepén van az egykor keresztény kontinens, és védekezés helyett odadobja magát egy nagyobb terveihez szükséges lakosságcserét szervező erőnek.

A kolozsvári Hitel munkatársai akkor, a múlt század harmincas éveinek közepén, még nem sejthették a hogyant, de Európa öngyilkosságának tagadhatatlan első jeleit e nagyjaink éppen úgy, mint az anyaországban Németh László, észrevették és leírták.

Már a lap 1935. januári első számában Makkai Sándor református püspök ezeket írja: *„Az Európában halálraítélt magyar nemzet csakis akkor fellebbezheti meg és nyerheti meg pörét a jövendő ítélőszéke előtt, ha ő maga hű marad azokhoz az evangéliumi igazságokhoz, amelyekhez Európa hűtlen lett, és ő maga képviseli azokat mind a saját belső életének vezetésében, mind mindazokkal szemben kifele, akik létjogát kétségbe vonták, támadják és megsemmisítéssel fenyegetik. (…) A kicsi, a gyönge, a szétszaggatott csak akkor remélhet, ha a legnagyobbat, a leghősiesebbet, az egyedül egyesítőt, a naggyá tevőt van bátorsága vállalni."*

A Hitel vátesze, Albrecht Dezső így ír 1936-ban: *„A magyarnak csak egy rokona van: Európa, s ez a rokon sem akar tudni rólunk. (…) A magyarság Európa reménytelen szerelmese. Ami hibánk van, mind ebből a reménytelen szerelemből fakad: odadobtuk az életünket védelméért, s ez volt a kisebb hiba, hiszen magunkat védtük elsősorban, de eldobtuk lelkünk sajátos, Keletről hozott értékeit, csakhogy a Nyugathoz annál hasonlatosabbakká váljunk. Bennünk Európa túléli saját magát: mi még most is európai öntudatról, közösségi érzésről ábrándozunk, amikor már Európa nem akar tudni saját magáról sem."*

Ugye hihetetlennek tűnik, hogy ezt nyolcvan esztendeje írták le?

Ismét csak arra kell ráébrednünk, hogy már megszenvedett tapasztalatainkat használni kell. Nagy hiba „a múltat végképp eltörölni", elfelejteni és mindent elölről kezdeni, mint azt egyéni, családi sorsunkban is megfigyelhetjük a generációk vonatkozásában.

A történelmi sors hatalmas tapasztalattal sújtott s egyben ajándékozott meg minket. Trianon annak a neve. S bár örök átkától nem menekülhetünk, hiszen naponta beleütközünk következményeibe, mégis egyetlen lehetőségünk, hogy azt tanulsággá szűrve, a csakazértis megmaradás szolgálatába állítsuk. Mert már ezzel is megpróbáltak letörölni a nemzetek diverzitásának színes térképéről, de nem sikerült nekik. Most azonban már nemcsak minket fenyeget ez a veszedelem, hanem az akkor magukat győztesnek képzelő szomszédjainkat is. Nem lehet nem gondolni arra, miszerint Trianon átka most őket azzal sújtja, hogy nyereségük féltésétől menekülve a homogenizácós, xenofób vágy elhomályosítja látásukat, s nem mindnyájan veszik észre a védekezés egyetlen módját: a testvéri összefogást, a felesleges ködös célok mellőzésével.

Advent szólal meg ismét bennem. A reményteljes várakozás, az örökélet nekünk adott ígéretének megszületése hogyan függhet össze ezzel a földi küzdelemmel?

S akkor lelki szemeim előtt feltűnnek a Nyugat üres templomai, a lignitbányászás miatt lerombolt Isten háza, az iszlámnak átadott vagy átadni javasolt ősi gótikus templomok. S persze, mint magyarnak, a budavári Nagyboldogasszony templom tornyán egykor diadalmasan ragyogó félhold.

A nemzethez tartozás nem jelent nacionalizmust a szó újabban csupán pejoratív értelmében, az internacionalizmus mai értelmezése sem az eredeti. A nemzettudat szükséges és nem mások ellen való, sőt másokért való is lehet. Ha van biodiverzitás és a tudomány eszközeivel próbáljuk védelmezni, miért kell az emberiség diverzitásának szükségességét, a természet törvényeit semmibe venni? Hogyan telepíthető az etióp hosszútávfutó a fókavadászok tájaira és fordítva? Még közös gyermekük is elveszti az évezredek alatt kialakult alkalmazkodóképességét, és az új körülmények között nem élhet teljes értékű életet, hát még ő maga.

De advent van. Igen, és mi, amikor a természet törvényei

elleni lázadásra figyelmeztetünk, a teremtés törvényeiről beszélünk!

Ismét idéznék a Hitelből. Imre Lajos sorait a szerkesztőség hozza fel intelmünkre: *„Az tartozik egy nemzethez, aki hitvallást tesz az életével arról, hogy az élete alapját képező isteni életparancsot annak a nemzetnek a kebelében, körülményei és feladatai között akarja szolgálni és teljesíteni. Azt az internacionalizmust, amely ezt nem akarja a saját nemzete kebelében vállalni, meg kell vetni, mert ez a szellem nemcsak káros, de mivel az ember rendeltetésének a parancsát utasítja vissza, erkölcstelen is. Az emberi hivatástudattal szakított ilyen lelkek árvák. Gondtalanok, és éppen ezért károsak az emberi közösségben, mert közösségbontó hatást gyakorolnak. (…) az erkölcsi magatartásnak a kiépítésével kell új bevehetetlen bástyát állítanunk magyar voltunk számára. (…) ennek az erkölcsi magatartásnak a megvalósítása csak a teljes (totális) nemzetlétben juthat teljesedésre.”*

Ahhoz, hogy keresztény európai, magyar gyökereinkhez ismét képesek legyünk visszanyúlni, nemzettudatra van szükségünk. Ha adventi könyörgéseinkben valami fontos, akkor az isteni kegyelem megköszönése után ez legyen az egyik leghőbb kérésünk: Uram add vissza egykor volt nemzettudatunkat! Azt a tisztát, annak a magyarságnak a nemzettudatát, amelyik államot alkotva nem igaz, hogy a nemzetek börtöne volt, hanem sokkal inkább azok bölcsője, s aki ezt most nem hiszi, üljön le egy sarokba csendesen, és miután felmérte valós hibáinkat is, gondolja át a minket körülvevő népek igaz történetét. Meg a minket ért anakronisztikus vádakat.

Egy népnek ez a tudata olyan, mint az egyes ember önérzete. Ezt gróf Mikó Imre már a XIX. században leírta. Hogyan lehetne önbecsülés nélkül előrelépni a jövőbe, s különösen egy ilyen jövőbe, melyben a tét a megmaradásunk!

Várakozunk, s mint annyiszor írtam, kétszeresen. Égi üdvöt magunknak és földi túlélést a nemzetnek. És e kettő esetünkben nem ellentétes egymással. A bibliai időkben is túlélésre várakozó, abban reménykedő népek éltek a világban, és közben egyénként is az égi könyörületben bíztak. S ha a kettő nem mondott ellent egymásnak, meg is maradtak.

Aztán természetesen, két lábon állva, újra megszólal a józan ész parancsa: segíts magadon, az Isten is megsegít. A Hitel szerkesztői erről így vélekedtek: *„Mindenütt bele kell kapni férfiasan a kerékbe, ki ahol éri: az élet nem elmélet s csak a két kéz erejével lehet alakítani. De nehogy összetévesszük ezt a cselekvésre való felszólítást a buta markosság dicséretével. Gondolkozni és cselekedni: egy legyen – csak ez, amit kívánunk”.* Miközben azt is tudjuk, amit Németh László üzen*: „Vagy a tízmilliónak kell tehát harminc milliót érnie, vagy a tízmillióra sincs szükség többet. A magyarság előtt egy választás van: meghalni vagy kovász népnek lenni.”* Aztán azonnal vigasztal és felemel: *„A keserű tapasztalatok, az ész sivár meggondolásai mögött van és megragadható egy másik valóság is, a lelki nemzet elpusztíthatatlan képe és örökkévaló értéke.”* Szekfű Gyula pedig reménységét a fiatalokba helyezi, majd így szól lélekben és alkotásban is visszatérve Széchenyi István örök magyar programjához, a: *„...reform és konzerválás, újítás és hagyomány szintéziséhez, a magyarabb magyarsághoz”.* A főszerkesztő Albrecht Dezső ugyanakkor elsőnek mondja ki, hogy: ***„merjünk nagyok lenni!”*** Majd folytatja: *„„Azt a kettős feladatot, hogy a legmagyarabb magyar és legemberibb ember legyen, földi impériummal nem rendelkezvén, a lélek, a jellem impériuma által valósíthatja meg.”* A gondolatsort így zárja: *„Igazi találkozásunkat az új, most születő magyar kultúra készíti elő és igazi közösségünk akkor lesz velük, ha az egységes, alkotó, magyar nemzeti lélek megszületik.”*

Az 1988-ban búvópatakként feltűnő budapesti Hitel alapító főszerkesztője, Csoóri Sándor – az elődök látomásait megerősítve – a lap húszéves évfordulóján hasonló tapasztalatáról ír: *„Az 1956-os magyar forradalom, a Prágai Tavasz és a lengyelek szolidaritási mozgalma után szinte bizonyos voltam abban, hogy az elerőtlenedő nyugat-európai kultúrát a közép-európai kis népek konoksága és szenvedésterhe fogja majd megújítani. Eddig ez sajnos nem sikerült. Mondjuk Zrínyi Miklóssal együtt, hogy a »küzdelemhez nem kell remény«?”*

Vagy mégis! Hiszen karácsony éjszakáján ismét reánk köszönt a remény csodája. Csak rajtunk múlik, hogy üdvösségünket előre elnyerjük, de vajon nemzeti sorsunk lehet-e közömbös a keresztény ember számára? A mai európai- és világ-kontextusban keresztény ember nem viszonyulhat így a kontinens sorsához, amelyik egyben a kis nemzetek sorsát is meghatározza. Ezért nem igaz az a tétel, hogy a politikának a templom kapuin kívül kell maradnia. Lehetetlen kívánság. Aminek azonban mindenképpen kívül kell maradnia Isten házának kapuin, az a nemzetellenes neoliberális világból áradó gyűlölet viszonzása. Nem ez a dolgunk.

Végül Aradi Zsolt szerény, de határozott véleményét idézem: *„(…) olyan magyar jövőt kell megtervezni és megvalósítani, amelyik megőrizve és betartva minden nemzetközi, sőt emberi és keresztényi normát is, térségünkben visszaszerzi demográfiai, szellemi és gazdasági fölényünket és befolyásunkat. A szó jó – másoknak nem ártó – értelmében”.*

Ez hát a dolgunk, „és nem is kevés”! Nem kevés, mert amint azt az Írásban olvashatjuk, Jézus Krisztus nem azt ígérte, hogy besétálunk az üdvösségbe, hanem már a bibliai időkben a mát és az előttünk állót idéző próbatételek eljövetelét jósolta. De az Írás szerint azt is mondotta, hogy ezek azok a próbatételek, amelyek lehetőséget adnak a tanúságtételre. Ugyanis, amit most magunknak jósolhatunk, az olyan időkről szól, amelyek bőséggel adnak majd alkalmat nekünk egyénileg és közösségként is ilyen tanúságtételekre. Mert földi életünk mai szóval élve – teszt is.

Áldott adventet és boldog karácsonyt kívánok Nektek: Tasi

Leányfalu, advent első vasárnapja előtt.

Jelen számunkat Sipos Loránd, marosvásárhelyi születésű, jelenleg Baján élő festőművész akvarelljeivel díszítettük.

Ünnepinek szánt gondolataim…

Adventben szeretnék valami szépet, valami biztatót írni, hiszen ilyenkor mi mást várnak az emberek, mint szeretetteljes, szép szót. Valami olyat, amitől szárnyalni kezd a lélek még akkor is, ha másnap már szárnyaszegetten zuhan vissza a gondok közé ágyazott valóságba. *„...És szeretnék kiállni a világ vásárjának zúgó piacán, s a szemeket újra a lélekre irányítani.”* – ezzel a Montaigne idézettel kezdtem huszonöt évvel ezelőtt a karácsonyi cikkemet, akkor még őszintén hittem, hogy van foganatja minden egyes leírt vagy akár kiejtett szónak. És hiába telt el – szinte pillanatok alatt – negyedszázad, mégis még mindig oly közel érezzük magunkhoz azt az időt, amikor szívünkben csengtek a mennyei angyalhangok, mint édes muzsikája a csodálatos éjféli miséknek, melyektől megmagyarázhatatlan érzések támadtak fel bennünk, égi sugallatok, melyekre megpróbáltunk hallgatni akkor is, ha az eszünk tudta, hogy nem mi fogjuk megváltani a világot. Most azonban már végképp nem, erről gondoskodott a „fejlett” Nyugat. És nem csak. Napjainkban sajnos már mi is ott tartunk, hogy a pusztító féreg, a keresztény világ elpusztításának férge a szívek belsejében rág és talán kérlelhetetlenül győz majd, mert táplálja a modern világ felszínessége, amely a testnek az érzéki gyönyört és a szellemnek a hatalom kevélységét kínálja... Erkölcsi züllésünknek jellemző tünete, hogy világszerte vészesen növekszik a fiatal bűnözők száma, a „legfejlettebb” népek körében valóságos ostorcsapássá válik ez. A lelki betegségek növekedése a modern ember tragikus kórképét jelzi. A beengedett „vadak” súlyos fertőző betegségeire kell a gyógyszer, a „műveltek” ezzel szemben egyre inkább ideggyógyászokra és elmeorvosokra szorulnak. És egyre több, súlyosabb, mélyebben gyökerező baj látogatja meg az emberiséget. Sajnos ez „a dolgok szörnyű visszájára fordulása a „legfejlettebb” népeknél és a „legműveltebb” embereknél kezdődik. Belső feloszlási folyamatról, magának az embernek belső romlásáról van itt szó, ahol szép lassan semmi keresnivalója nincs a betlehemi csillagnak. A legnagyobb tudósok és erkölcstanítók – legalább is akik hisznek a szellemnek az anyag fölötti felsőbbrendűségében – egyaránt súlyosan aggódnak ezért. Így pusztultak el az idők folyamán a kultúrák. A történelem kezdete óta váltogatják egymást, és jól tudjuk, hogy csak nagy néha pusztultak el külső csapások következtében. A legtöbbjük lassú rothadás folyamán, belülről teljesen kiüresedve, a saját hóhérjává lett. Most éppen a keresztény kultúra van soron, szerencsére a mai ember mintha már kezdene a veszély nagyságának tudatára ébredni, legalább is az okosabbja. Ugyanis az álkeresztény és álnemzeti hazugságokra épülő alapok nem lesznek sokáig tarthatóak, összeomlásra ítéltettek már csak azért is, mert semmi igazság nincs bennük, ezért építeni nem lehet rájuk.

Fájdalmasan kellett ráébrednünk, hogy az emberi lét értelme és értéke nem csak szavakban és írásokban nyilvánul meg, hanem szinte kivédhetetlen tettekben, melyektől még a karácsonyi csillag is homályba borult . Közben tapasztalhattuk, hogy az elmúlt években milyen eleven erővel fogalmazódtak meg térségünkben és hazánkban is a nemzet és nemzettudat, a nemzeti-nemzetiségi sorskérdések. Hiába próbálok csak a Karácsony lényegére fókuszálni, úgy érzem, óhatatlanul összezavarodott már bennem minden, egyiket nem lehet különválasztani a másiktól. A másik véglet határát már feszegetni sem merjük, mert úgy tűnik, az határtalanná vált. De ami számunkra mégis a legfontosabb, hogy mi, az utolsó évtizedek óta tartó, lidérces álmú, koromsötét éjszakákat követő szürke nappalok során át, idegen országok állampolgáraiként is, magyarok tudtunk maradni. És ezt ne próbálja megkérdőjelezni senki.

Faggatom magam, meddig terjedhet még az emberi jóhiszeműség határa. Az ember befelé éppoly végtelen és megismerhetetlen még önmaga számára is, amennyire kifelé – a világ. Mai életjelenségünk, sőt, embervoltunk egyik bizonyítéka, hogy önmagunkat faggatjuk, hogy kérdezni tudunk, merünk. Csakhogy a kérdéseinkre ezerféle a válasz, megoldás viszont sehol. Az alattomos háború pedig folyamatosan a hátunk mögött settenkedik, és minden új háború iszonyúbb mint a régi. De nincsen iszonyúbb, mint a hamis alapon megismételt béke. A világ mai állapotát irtózatosnak ítélem, látom, mert annyi új és még újabb borzalomra virradunk, hogy mint fennebb mondtam, még a karácsonyi csillag is ködbe vész tőle.

Nem szeretnék ünneprontó lenni, csak azt a homályos, bonyolult, bizonytalan tárgyat, a világot, a belső közérzetemet a lehető legvilágosabban szeretném kimondani, és ilyenkor óhatatlanul egymásba kapaszkodik minden jelenség, ami az elmúlt huszonöt év alatt – de főként az utolsó három év folyamán – történt, és sajnos, csak romlik és romlik. Úgy élek mostanában, akár egy régimódi csillagász: reménykedve, hogy egyszer majd – annyi vizsgálódás után – találok odafenn valamit. Ha nem is egy eddig ismeretlen csillagot, de visszfényét legalább valamilyen jelenségnek. Egyszerűbben mondva, jelenségeket, összefüggéseket látok, ezeket próbálom vizsgálgatni. Az ilyen fajta vizsgálatoknak viszont megvan az a hátulütője, hogy rádöbbenti az embert a saját tehetetlenségének akár lustaságból, akár politikai megfontolásból elmulasztott mivoltára, és ez a tehetetlenségi érzés semmiképp nem nevezhető lélekemelő élménynek.

„Karácsony közeledik. Ilyenkor számtalan, szegényesebb, gazdagabb, szomorú és szép karácsonyom vonul át emlékezetem mind jobban kifényesedő, vékonyra koptatott sínpárján, és jönnek, majd tovasuhannak, csak pillanatokra megállva azon az állomáson, aminek. Karácsony a neve” (ma is aktuális idézet a 25. évvel ezelőtti írásomból*)*. Eleink még ismerték a titkot, amit manapság sokan nem tudnak: *„úgy kell gyűjtenünk minden kis érzést, szeretetet, hogy talán lesz idő, amikor a kamataiból kell élnünk.”* Úgyhogy, jobb, ha most csak ennél az életérzésnél maradunk, ami valamikor maga a csoda volt a gyerekeknek, akik manapság már csak unottan nézik szinte minden üzlet kirakatában a már jó hónappal az igazi karácsony előtt megjelenő felcifrázott műfenyőket, és karácsonyestén legfeljebb a kapott ajándékoknak örülnek (ha egyáltalán örülnek), az „angyal hozta” fát viszont szinte észre sem veszik. Mert ugyan hova tűnt a csoda a mai „angyaljárás”

idején? A csoda odamaradt a havasokon pompázó, büszke fenyők lelkében, ők már tudják, hogy üde illatukat kár lehozni az emberek közé, a fenyőillatú karácsonyi áhítat már semmit nem jelent senkinek.

Saját, 25 éves, de úgy tűnik, időtlen idézetemmel fejezem be: *"Tudom, életünk számtalan, egymásnak ellentmondó és nyomasztó dolog korlátai közé van szorítva. De ha már létezni kell, legalább tanuljunk meg bánni a lelkünkkel."* Ismétlem József Attila sorait: *„Valami nagy-nagy tüzet kéne rakni,/ hogy melegednének az emberek".* Az emberi szívek pedig talán – ha csak egy napra is - megmelegednek és megtisztulnak az éjféli áldozás szentségében. Ha ugyan akadnak még néhányan, kiknek életében fontos állomás az éjféli mise. Boldog Karácsonyt kívánok minden jóravaló, keresztény érzelmű embernek a Földön!

B. Osvát Ágnes

Egy kislány megy a hóban

A kisgyerek, ki voltam, ma is él még
s a felnőttet a bánat fojtogatja. (J. A.)

Karácsony este váratlanul betoppant az apjuk. A két kislány éppen a Mennyből az angyalt gyakorolta, a hétéves nagyobbik tanította az ötéves kisebbet. Azt remélték, az apjuk velük tölti a karácsony estét. De nem így történt, csomagoltatta az anyával a kisebbik kislány holmiját egy hátizsákba, viszi egy távolabbi faluba, hajdani otthonukba. Miután a család szétesett, az anya is elköltözött ősszel a két nagyobbal, legkisebb leánykáját kénytelen volt az ő szüleihez vinni.. A csomagolást figyelő kislány aggódva hagyta magát öltöztetni, félt, hogy a másik helyen, nagyanyjánál az angyal nem találja meg őt, ajándék se lesz, bár kívánságát még meg se súgta anyjának. Az előző karácsonyt minduntalan felidézte, az élményt ritka kincsként őrizte, mikor a tágas ebédlőből egyszer csak felhangzott a csengetés, édesanyjuk kézen fogta őket, a legkisebbet a karján vitte be. Meglátva a mennyezetig érő fenyőt, gyertyafényt, öröme határtalan volt, a fa alatt felfedezte a hajas babát, amit az angyal mégis elhozott. Egy kartondobozban feküdt, gyapjúszálakból font haja éppen olyan volt, mint az ő vékonyka varkocsa, benne piros szalag, a szeme kék, mint neki, kicsi szája piros. Kezét bedugta a baba takarója alá, éppen úgy, mint édesanyja elalvás előtt, hogy elég meleg van-e odabent, ha nem, hozza a melegített téglát a lábukhoz. A baba mindene lett, bár nem olyan volt, mint a Cimborából felolvasott Lili baba, az ő babájának nem volt fénylő selyem a haja, se a topánkája nem volt szattyánbőr. De ez nem számított, örömében még az angyalt is látni vélte, amint suhanva, lebegve behozza az ajándékot, aztán, huss, eltűnik.

Apja elvitte őt anyjától, nővérétől, szólni sem mert, indultak ki a télbe, az éjszakába. A csillagos ég alatt az állomásig gyalogoltak, majd vonatra szálltak, csak néhány állomásnyit utaztak, majd szinte a nyílt pályán megállt a vonat. Az országúton haladtak tovább, havas tájban, némaságban, ő szinte szaladva a nagyokat lépő apja nyomában, aki előtte taposta a havat, egész úton nem szólt a gyermekhez.. A kislány zsebeibe rakott meleg sült krumplik lassan hűlni kezdtek. Már fázott, aggódva nézte az út menti fákat, ha jön a farkas, fel tud-e mászni valamelyikre? A Cimborából felolvasott meséből tudott a farkasról, látta a rajzon kitátott száját, hatalmas fogait. Ötéves volt, aprócska növésű, vékonyka, vitézkötéses irhabundájában már vacogott, de a falu házai még messzire voltak, a csillagos ég alatt csak a végtelen hómezőt látta. Nagyanyja meleg szobájára gondolt, a mézes tejre, amit inni fog, szinte alva haladt apja mögött. Mikor nagyanyja házához értek, már nem érezte a kezét, lábait, sírt a fájdalomtól, mikor kékeslila lábait meleg vízbe tették. Az angyal se várta meg, bizonyára azt se tudja, hol van ő most, elvesztette a nyomát. A rongybabáját magához szorítva aludt el.

A következő évben már iskolás volt, karácsonyra megtanult írni, reménykedve írta a levelet: *„kedves angyal, én jó vagyok, hozál nekem hajas pabát."* Nővére kijavította a levelet, majd az övével együtt az ablakba tette. Reggel már nem volt ott a két levél, édesanyjuk azt mondta, az angyal elvitte, de az ajándékkal már nem tért vissza, nagy utat kellett bejárnia, majd jövőre jönni fog hozzájuk is.

Ám a következő évben már ők is messze jártak, anyai nagyszüleikhez költöztek, ott készültek a karácsonyra. Tudták, apjuk se toppanhat be váratlanul, ő már nem jön többé, máshol él, nagyon messze. Ültek az asztal körül, kishúgukat tanították, hogyan kell színes papírláncot készíteni ragasztással a fenyőre. Ő aggódva mondta nővérének, hiába minden, itt már nem fogja őket az angyal megtalálni, honnan tudhatná, hol van az otthonuk. Az angyal nem jön, mert nincs, mondták az iskolában, volt a válasz. Nem hitte el, nem lehet, hiszen akkor is az angyal mentette meg őket, mikor a nagy világégésben menekültek, ezt édesanyja elbeszéléséből tudta. A várost, ahova beérkeztek éppen karácsonykor, repülők bombázták, ők egy pincében meghúzódva rettegtek, aztán másnap kimerészkedtek, mindenhol romok, de ők éltek mind a négyen, apa, anya a kétéves nővére és ő, a pár hónapos csecsemő. És te, amikor a szekérről leestél a lovak közé, mert egy tank nekiment a szekérnek, te a lovak közé repültél, a lovak megálltak nem tapostak el, apánk kiszedett onnan. Akkor ki mentett meg? Az angyal! Na és, amikor én nagyon beteg lettem, anyu elvitt az amerikai katonák tábori orvosához, aki azt mondta, hogy ha túl is élem a betegséget, nem tudok majd lábra állni, nyomorék leszek. Aztán mégis jó lett minden, az angyal megmentett!

Nagyapjuk ült mellettük az asztalnál, előtte az énekeskönyve, ők ragasztották a láncot, a nagyapa énekelt, Mint a szép híves patakra a szarvas kívánkozik... Ő biztos volt az angyalban, ragasztotta a láncot, énekelt nagyapjával, számolta, hány karikát ragasztott, körmével simította a tavalyi gyűrött sztaniolokat, hogy legyen mibe csomagolni idén is az otthon főzött szaloncukrot.

A remény sohasem meghaló
ha minden utolsó szalmaszál
ABBÓL A JÁSZOLBÓL VALÓ!

(Nagy Gáspár)

S. B. Éva

A Magyarország elleni hadjárat legújabb fejezete, a Sargentini-jelentés EU-parlamenti színjátéka előtt született az alábbi írás. A lényeglátók előre látnak! Az írás remek magyarázata a történéseknek..

Csapó Endre

Összedőlhet-e a liberális diktatúra Nyugat-Európában?

Nagyon fontos a kérdés, mert a nyugati politikai felépítmény alapvetően más, mint a magyarországi, ahol a megbukott egypártrendszert követő, útkereső politikai arénában önkénytelenül, mondhatjuk, természetesen, a kommunizmus előtti rendszer elemei jöttek vissza a köztudatba. A legtermészetesebb módon jött létre a többpártrendszer, jöttek létre politikai pártok, részben a múltból feltámadottan, másrészt a nyugati példákat követve. Csupán a liberalizmus volt újdonság, mint pártalapításra alkalmas ideológia, ami elég széles érdeklődésre talált Magyarországon, főleg a fővárosban. Az újdonság iránti figyelem, a Nyugaton szinte egyedül érvényesülő sikeres, és a megnyíló piacra betelepedő, a jóléti világ beáramlásával elkápráztató, a gyors privatizációs beavatkozásra szolgálatkész nyomulás meglehetősen népes tábort kapott.

Kiket is vonzott a sikeres világ képét mutató, szabadpiacot és minden más szabadságot hirdető liberalizmus magyarországi megjelenése? Elsősorban vonzotta a párthatalom gazdasági rendjének, az állami vállalatoknak a vezetőrétegét, akik sorsuk szerencséjeként élték meg a rájuk zúdult történelmi változást, melyben a kollektivizmus felszámolása során az állami vállalkozások magánvállalkozásokká alakultak át. Ki legyen a tulajdonos? Aki ért hozzá, aki eddig is vezette. Mellesleg a vezetői pozíciókra felkészülő fiatalság is élete nagy esélyét látta a szabad világ táborához történő csatlakozásban.

Hiába sikerült mindezekkel szemben a Magyar Demokrata Fórumnak nemzeti programmal kormányt alakítani, a szabaddemokraták nyolc évre lehetetlenné tették a nyomulással szembeni védekezést Magyarországon, annyi bajt okozva, amiből igazán csak 2010-ben sikerült kiemelkedni az akkor már megedződött fiatal demokratáknak. És kik voltak a kiemelkedés hősei? Akik kezdetben a liberalizmust élhető ideális irányzatnak hitték, de nyitott szemmel figyelve rájöttek, hogy a keletre elvonult politikai zsarnokság helyére nyugatról egy másik politikai áramlat vonul be, amely a korábbinál is veszélyebb, mert nem csak hirdeti a nemzetköziséget, de elszántan pusztít mindent, ami nemzeti.

Ez volt tehát az út, amin Magyarország végigment, és melynek eredényeként képessé vált az önvédelemre, amikor megindult a szabad bevándorlási áradat Európa elözönlésére. Tisztán, világosan megmutatkozott, hogy az áradat szervezetten, támogatottan indul útnak, és az általuk célba vett országok politikai rendszere készen áll a befogadásukra.

A szovjet ellenőrzés alól felszabadult keleti országokkal szemben a nyugati országok politikai szerkezete változatlan maradt az új helyzetben. Annál nagyobb mértékben változtak gazdasági esélyeik. Magánvállalkozásaik rárontottak az előbbiekre, felvásárolva a termelőeszközöket, a nyugat állami szervek politikai támogatásával. A keleti népek nem váltak szocialistává, a nyugatiak magukává tették a liberalizmus eszmei tartalmát.

A nyugati társadalmak nagymértékben alakultak át amerikai ellenőrzésük időszakában, mindent elfogadtak, ami onnan indult, az emelkedő jólétben elhalt minden olyan érték, ami évszázadok küzdelmében csiszolódott, keresztény erkölcsiségben és nemzeti keretekben.

Kocsis Máté felveti a kérdést: *„Kik a felelősek azért, hogy Európa elvesztette biztonságát, amikor utat nyitott az illegális bevándorlásnak, és annak árnyékában sok száz ember vesztette életét terrortámadásokban?”*

A helyzet ennél bonyolultabb. Naív elképzelés eredményt várni attól, amit itt javasol: *„Szülessen végre olyan jelentés, amelyben meg kell nevezni a bűnösöket, akik utat nyitottak az illegális bevándorlóknak”.* Az Európai Unió nem olyan fórum, ahol, ha elhangzik az *„emberek, térjetek észhez, ebbe belepusztulunk mindannyian!”* figyelmeztetés, akkor történik is valami. A szabad piac elve szent, a termelés megköveteli a munkavállalók millióinak bevándoroltatását. Minden áron, semmi más nem érdekes, fő a profit.

*

A baj sokkal nagyobb annál, mint a terrortámadásokban elveszett sok száz emberélet. Nem csak az európai civilizáció omlik össze, de annak megalkotója, a fehér ember – mint a teremtés egyik faja – semmisül meg dicstelen módon. De talán éppen ez a cél.

A francia forradalom nem a kezdete, de már a megvalósítás első brutális jelenete volt annak a beavatkozásnak, amely a korábbi európai elvek és hagyományok megtagadásával, változtatást hangoztató ideológiák érvényesítésével igyekezett eltéríteni az emberiség szerves fejlődésének menetét. Hirdeti ez a Törekvés a világ tudományos irányításának szükséges voltát, az eredményt igazoló forradalmak és háborúk jogosságát.

A XX. századra két irányzat érett meg gyakorlati alkalmazásra. Két egymással ellentétes ideológia küzdőterévé vált az emberi világ.

A Nyugaton kitervelt-kitermelt **kommunizmus** számillió ember feláldozásával sem vált az emberiség létformájává. A forradalom másik ideológiája tartósabbnak bizonyul, a **liberalizmus** a teknősbéka lassú, konok haladásával takarít el mindent, ami útját gátolja. A szocializmusnak is volt egy *lassú víz partot mos* irányzata, a fábiánusok is alattomosan araszoltak a liberális terepen. Nem kell részletezni: egyaránt Isten, haza, család ellen nyomul valamennyi, egy valamiféle utópia világa felé.

A liberalizmus lassan felőrölte a német földön, az amerikai megszállás árnyékában kiművelt kereszténydemokráciát. Schuman, Adenauer, De Gasperi voltak alapító atyái a nemzetállamok önkéntes társulása alapján megvalósulandó európai integrációnak, gazdasági vonatkozásban szociális gondoskodással a kizsákmányoló kapitalizmus ellenében. Mi lett ebből a kereszténydemokráciából az 1968-as párizsi diáklázadással elindított istenellenes társadalomrombolás nyomán? A

szociáldemokratákkal kormánykoalícióra lépve az európai civilizációt romboló invázió támogatójává lett.

A németországi Kereszténydemokrata Unió ma erős része az Európai Unió pártcsaládjának, az Európai Néppártnak [European People's Party], amit a kereszténydemokrata pártok alapítottak 1976-ban, amihez később konzervatív pártok és más jobbközép irányultságú pártok is csatlakoztak. Ma az Európa Parlament legnagyobb pártcsoportja az Európai Néppárt...

A nyugati országok nagyobb politikai pártjai csak külső megjelenésükben népképviseleti szervek. Csak nevükben viselik a korábbi ideológiai tartalmat. Megválogatják a tagságra jelentkezőket, a nagyon megfelelőket indítják a választásokon képviselőjelöltként. A képviselő a magas fizetés és kedvezmények ellenében tudja a feladatát. Azt is tudja, hogy ha szerepében eltér a hivatalos irányból, az karrierjének végét eredményezi. Ha nem okoskodik, a média által támogatott párt fölemeli magas állami pozícióba, intézményekbe, vállalatok élére. Csak hinnie kell, szolgálnia kell a liberalizmus elveit.

Súlyos érzés lehet a Fidesz-KDNP EU-képviselőinek ilyen EU pártcsaládhoz tartozni.

*

Azért foglalkozunk kiemelten a német politikai helyzettel, mert – tetszik-nem tetszik – Magyarországnak – akár a honfoglalás óta – folyamatosan a németség hatalmi helyzetére kell figyelni. A geopolitikai azonosság adottságaira odafigyeltek Európa ellenségei is, amikor sorsunkat együtt kezelték a németekével.

Ha lesz valamikor megállása ennek a kontinentális elárasztásnak, annak fő szereplője Németország lesz. Ezért kell figyelni a németországi fejleményekre. A jelenlegi katasztrófapolitika megállítása, akár választások, akár lázadások, forradalmi események váltják azt ki, Németország nélkül nem sikerülhet.

Mondjuk ki, Németország politikáját és az ország tájékoztató iparát egy szélsőséges, németellenes, amerikai bázisú globalista elit uralja, birtokolja. Ezt nemcsak a német nép, de a német gazdaság, a német ipar is szenvedi. A német ipar ma menekül a keleti országokba. Energiája, ásványi alapanyaga természetes forrása Oroszország. Népe szenvedi a Merkel keblére ölelt és országára zúdított őskori ásatag képzeletvilág szellemi ürülékétől bódult torokvágó kultusznak, a minden európai hitre erkölcsre szennyáradatként zúduló fundamentalizmusnak a befogadását.

A türelmi időnek egyszer vége lesz. A liberalizmusnak meg kell buknia ugyanazon okból, melybe belebukott ikertestvére, a kommunizmus. Látni lehet a hasonlatot az 1956 októbere előtti budapesti és a mai európai történések között. A helyzet megérett valamilyen változásra, de a hatalom szilárdan áll, bízik szervezett fölényes erejében. Fasizmussal vádol minden ép megoldást, védelmébe veszi a nép ellenségeit. A megoldás nem lesz válogatós az eszközökben, ha túlfeszülnek az idegek – mindét oldalon.

Az eredeti kérdés az volt, hogy megállítható-e az illegális bevándorlás az Európai Parlamentben kifejtett követeléssel. Ám ez csak egy kis része a nagyobb kérdésnek. A nagy kérdés az, hogy megállítható lenne-e az a folyamat, ami már elbukott a kommunizmus gyakorlatában. Pontosabban: meddig lehet kísérletezni az emberi társadalom központi irányításának terveivel?

ÁDÁM

Szörnyű világ! – csupán meghalni jó
Nem sajnálandom, amit itt hagyok.
Ah, Lucifer! ki egykor ottan álltam
Az ember bölcsejénél, aki láttam,
Mi nagy jövő reménye ringa benne,
Ki annyi harcát mind végigcsatáztam,
Ez órjás síron, melyre gyászlepelt
A természet dobott, midőn merengek,
Első, utolsó ember a világon:
Szeretném tudni, hogy bukott fajom?
Nemes küzdésben, nagyszerűen-é,
Nyomorún-é, törpülve ízrül ízre,
Nagyság nélkűl és könnyre érdemetlen.

AZ ÚR

Mondottam, ember: küzdj és bízva bízzál!

(Magyar Élet 2018. szeptember 13.)

Csapó Endre Október 23. alkalmával írta a minap a következőket:

Ma már teljes bizonyossággal megállapíthatjuk, hogy a magyar forradalom döntő módon megváltoztatta a XX. század történetének folyamatát. Nem is egy, hanem két fontos területen. Politikai, ideológiai téren lerántotta az álarcot a gyorsan terjedő szocialista, kommunista ideológia valódi arculatáról. Feltárult a világ számára Budapest brutális lerohanását követően a szovjet valóság, aminek során a nyugati országok kommunista mozgalmai, szervezetei, sorra felbomlottak.

A másik terület a következő: Akkor még nagyon is közeli lehetőség volt a központi világállam megalakulása. A nyugati részen szocialista és kommunista pártok törtek előre nagy média-támogatottsággal. A keleti részen egymás után alakultak kommunista államok. Tito, a Nyugat kedvence szervezte a Harmadik Világ kommunista országait, pártjait.

A magyar forradalom és annak brutális vérbefolytása világosságot gyújtott ebbe a sötét világba. A nyugati kommunista pártok elveszítették tömegeiket, munkások, diákok vonultak fel tiltakozásul Nyugat nagyvárosaiban. Követelték Kelet-Európa felszabadítását.

A nyugati eredetű világuralmi tervek vonata kisiklott, a koegzisztenciás politika visszahúzódott hazug hidegháborús sáncaiba, amivel a további évtizedekben is még kísérleteztek, egészen a Szovjetunió összeomlásáig.

Ezt kellene most hirdetni Keleten és Nyugaton, hogy Budapesten, november 4-én nem a nemzeti szabadság, hanem a szovjet állam és a kommunizmus vérzett el.

*

Albert Camus francia filozófus mondta egy ifjúsági táborban az alábbi intelmet fiatal honfitársainak: *„Csak azoktól a magyar fiataloktól fogadjatok el tanítást, akik Budapesten harcoltak és meghaltak a szabadságért. Ők nem hazudtak, amikor azt kiáltották, hogy a szellem szabad, a munka szabad, a nemzet szabad és Európa szabad. Számunkra ezek az egyedüli jelszavak, amelyekért valóban érdemes harcolni és meghalni."*

Befejező gondolat. Nekünk, magyaroknak, utódoknak, az 56-os nemzeti függetlenség példamutatását kellene hirdetnünk a nagyvilágban, amikor ismét veszélyben van a szellem szabadsága, a nemzetek szabadsága, és Európa szabadsága.

Lehet, hogy ismét Magyarország szab gátat egy újabb központi világállam létrejöttének? (Szerk.)

Ágoston András jegyzetei

Elégtétel: „A kettős állampolgárság európai érték”

A politikában nem minden nap adatik meg a kisebbségi vezetőnek, hogy megvalósuljon az, amiben hisz, és amiért hosszú éveken át küzdelmet kellett folytatnia. Nekem ez a Vajdasági Magyar Demokrata Párt (VMDP) elnökeként a második Orbán-kormány színrelépésével, a kettős állampolgárság ügyében megadatott.

A VMDP volt elnökeként pedig megélhettem, hogy miután Kovács László, akkori külügyminiszter 1997-ben kijelentette, hogy a kettős állampolgárságra vonatkozó kérelmünk „nincs napirenden”, ma Menczer Tamás, a Külgazdasági és Külügyminisztérium államtitkára megállapította: „A kettős állampolgárság európai érték”.

Elismerése ez a hosszú éveken át tanúsított kitartásunknak. Csakhogy sovány vigasz maradna az elégtétel, ha nem láthatnánk a kézzelfogható eredményt. A most már több mint egymillió kettős állampolgárt.

Meg a Kárpát-medencében élő magyarok határmódosítás nélküli politikai integrációjának életes, egyre terebélyesedő folyamatát. Ki kell mondani, a nemzet egészét tekintve mindez csakis az Orbán Viktor elnöksége alatt működő magyar kormányoknak köszönhető. Ahogy az ország és a külhoni magyar közösségek felvirágoztatása is.

Orbán Viktornak van tehát igaza, amikor kijelenti: „a jövőnket családra, a munkára és a nemzet újraegyesítésére kell építeni”.

Kiállhatna-e Magyarország ilyen határozottan, szinte egymagában a nemzetek Európája és a bevándorlás-ellenes európai erők mellett, ha a Fidesz-KDNP pártszövetség és a feleszmélt nemzet nem valósítja meg azt a gazdasági fellendülést? Nem valószínű.

Aki mindig igazodni, hasonulni akar, mint jelenleg a balliberálisok itthon és a külhonban is, annak nincs ideje kaptatni előre. Ezért Adyval mondhatjuk: *„Csak akkor születtek nagy dolgok, ha bátrak voltak, akik mertek...”* *(Október 5.)*

Államilag támogatott gyűlöletkampány

Igaza van Szijjártó Péternek, a gyűlöletkampány is egy formája a lélektani hadviselésnek. Ahogy az volt a Milosevic idejében zajló Kalasnyikov-ügyben a történelmi VMDK szerb parlamentben ülő népes képviselőcsoportja elleni hajsza. Vagy a katonai behívók kézbesítése, s az idézések a bezárt kapukon, vagy a nagykapun átmászva történt átadása, ha nem személyesen a címzettnek, hát valamelyik családtagnak. A kézbesítők – mert a magyar hivatalnokok egy része az eljárást szándékosan hátráltatta – Milosevic szocialista-nacionalista aktivistái voltak.

A lélektani hadviselés gyűlöletkampány formájában megnyilvánult Erdélyben is, ahol az utóbbi években elharapóztak a semmiért kirótt tetemes adminisztratív büntetések, vagy éppen a letöltendő börtönbüntetésre szóló bírósági, két esetben igen súlyos ítéletek. A rendszerváltoztatás időszakában minden, a volt keleti blokkban élő magyar nemzetrésznek szembesülnie kellett a politikai zaklatás akár legsúlyosabb formáival is. Részben, mert közeledik Trianon évfordulója, másrészt az utódországok hatalmi struktúráinak állandó jellegű türelmetlensége miatt. Haragszanak ma is, mert a Kárpát-medencében élő magyarok még mindig ragaszkodnak szülőföldjükhöz, nemkülönben a rossz lelkiismeret miatt: Trianon kedvezményezettjei ma is féltik a könnyen megszerzett területeket s a velük megkaparintott nemzeti vagyont.

Az elmúlt évszázadban hozzászokhattunk a kisantanti mentalitás bántó megnyilvánulásaihoz. Az a tény azonban, hogy továbbra is itt vagyunk, és a kétharmados magyar kormány működésének köszönhetően nemzetünk felemelkedése bejáródott folyamat, további frusztráló érzést, közvélekedést szül. Mi viszont megalkottuk a nemzeti túlélés teljesen új formáit. Így például a szabadságért folytatott évszázados küzdelem eredménye, hogy Orbán Viktor és kormánya a nemzetközi politikai színtéren megköveteli és egyre inkább meg is kapja a tiszteletet, s az eredményei kénytelen-kelletlen elismerését.

Ilyen körülmények között a nemzeti helytállás magától értetődik. A kijevi Majdan téren Sorossal a hátuk mögött vitézkedő, ma a hatalomba befészkelt ukrán nacionalistáknak is el kell ismerniük, a „filantróp” keze sem érhet el éppen mindenhova. Csak azért, mert nagy országról van szó, ukránok sem zaklathatnak vég nélkül egy százötvenezres kisebbségi közösséget. Hiába tartanak nyilván akár ötszáznál is több „magyar államellenséget” azon az ukrán listán, s hiába lármázik a kárpátaljai ukrán képviselő követelve a kitelepítést, mindennek eredménye csak akkor lehet, ha nekünk, a Kárpát-medencében élő magyaroknak inunkba száll a bátorságunk. Erre pedig, ha az vezetőink eleje kitart, s miért ne tartana ki, hiába várnak. Hiába, mert jók az idegeink: száz éve edződnek.

S ami a legfontosabb, részben mert a nyugati balliberálisok valószínűleg nem is gondolják komolyan Ukrajna NATO- és EU-csatlakozását, a kis Magyarország erős érvekkel távol tarthatja Ukrajnát az euroatlanti integráció minden formájától. Mindaddig, amíg nem teszi rendbe a magyar kisebbség ügyét. S ez nem vicc.

Az ukránok is láthatják, jóllehet száz évvel ezelőtt az antant hatalmában állt feldarabolni Magyarországot, legyűrése most nem fog menni. Magyarország többé nem a győztes hatalmak kénye-kedvének kiszolgáltatott pária.

A demokratikusan, nagy többséggel megválasztott vezetőink pedig tudnak, akarnak és mernek is megszólalni, ott ahol kell, és amikor kell. Igazunkat a sötét hatalmak megkerülhetik, de átgázolni rajta nem tudnak. Ami a legfontosabb: a Nemzeti Együttműködés Rendszerében (NER) egyre jobban működik a nemzeti szolidaritás.

Szembeszállunk az államilag támogatott gyűlöletkampánnyal, a listázással, a nyelvtörvény igazságtalanságaival, s minden más zaklatással. Az új diplomáciai módszer, amit

Szijjártó Péter alkalmaz: az igazság, a világos érvelés és a nyilvánosság. Véletlen, hogy az ukrán nagykövet Budapesten nem állt ki az újságírók elé? Nem, semmiképpen sem az.

Erősségünk, hogy igazunk van, s a nemzeti ügyekben képesek vagyunk érte bátran megküzdeni. A Majdan lovagjaival is. A küzdelem lehetősége és vállalása nem más, mint a százéves évfordulóra készült ajándék – saját magunknak. Mert azt az államilag támogatott gyűlöletkampány ellenére – megérdemeljük. *(Október 12.)*

Elkerülni a meglepetéseket

Amit eddig is tudtunk, abban most biztosak lehetünk. Brüsszelben világossá vált: migránsügyben az európai választóvonal Orbán Viktor és Angela Merkel között húzódik.

Magyarország szuverenitása védelmében elfogadhatatlan mind a határvédelem európai zsoldosok kezébe történő átengedése, mind pedig a betelepítési kvóták kötelező alkalmazása. Angela Merkel viszont ragaszkodik a 2015-ben kimondott, a szíriai migránsok befogadását célzó meghívójához.

Nem hiú, érdektelen vetélkedésről van szó.

A magyarok – kis nép vagyunk – nem akarnak kevert társadalomban élni. Melyben nekik kellene a végén más hatalmi érdekeknek megfelelően megválni nyelvüktől, történelmüktől. Elfogadni a megközelíthetetlen magasságokban székelő Nagy Testvér teljes dominanciáját. Továbbá, újra vállalni a teljességgel idegen iszlám-ideológiát. Az ok egyszerű. Megmutattuk, legutóbb 1956-ban, hogy a magyar szabadságszerető nép, amely, ha ezt a körülmények megkívánják, irracionálisnak tűnő vállalkozásokra is hajlandó.

Másrészt, s ez a mag-Európa fröcsögő balliberális szószólóinak fellépéséből is kitűnik, Angela Merkel híveinek nemcsak az a baja, hogy a gyarmattartói reminiszcenciák béklyójában keveslik az alantas munkákra rendelkezésükre álló munkaerőt. Mélységes irigységet kelt bennük, hogy a már harmadiknegyedik generációs integrálhatatlan, sok helyütt no go zónákba tömörülő, s egyre veszélyesebb, a harcos iszlám szellemében tevékenykedő állampolgáraik nyomása (terrorfenyegetettség) náluk olyan változásokhoz vezetett, amellyel a magyarság, utoljára a török időkben találkozott.

A mag-Európa belegabalyodott a migránsözönnel járó gondokba, s vezetői most nagyon dühösek. Meg irigyek. Erre figyelemmel a kvóták ügye presztízskérdéssé vált, s a 2015-ben még játszi könnyedséggel leküzdhető akadályból mára az Unió egységét fenyegető tényleges veszedelemmé vált. Azok az országok, amelyeket még nem mételyeztek meg a migránsbeözönléssel járó gondok, saját jól felfogott érdekükben nem is kívánnak velük megismerkedni.

Hogy most mi lesz? Hát, az Unió egyelőre nem fog szétesni. Elmúltak azonban azok szép idők, amikor az újonnan csatlakozott közép- és kelet-európai országoknak az amolyan futottak még kategóriában, csupán a piacaik hozta előnyökkel kapcsolódtak a mag-Európa országaihoz. Most más a helyzet. Ez legfeljebb bizonyos laza konföderális elemek beépülését teszi lehetővé.

Magyarország pozíciója szilárd. A Kárpát-medencében élő magyarság pedig a nemzet megkezdett mélyülő politikai integrációja folyamatában a Trianoni traumát meghaladva, a kettős állampolgárság előnyeit kihasználva, esélyeit realizálva megmaradhat a felemelkedés útján…. *(Október 21.)*

Hillary és az illiberális demokrácia

Hillary Clinton, az amerikai Demokrata Párt Donald Trumppal szemben alulmaradt elnökjelöltje, az Oxford Egyetemen tartott vádbeszédet. Szerinte az EU több tagállama – közöttük Magyarország – az autoriter rezsimek felé sodródik. Ez, Trump volt kihívója szerint, legalább akkora fenyegetést jelent az EU számára, mint a Brexit vagy a gazdasági válság. „Az illiberális demokrácia egy ellentmondás”-szögezte le Clinton.

Már miért lenne az? Nem Magyarország volt-e az állam, melynek Orbán Viktor vezette kormánya az elmúlt években többször is tesztelte a magyarokat, mi a véleményük például a migránsok betelepítéséről? Az eredmény az áprilisi országgyűlési választásokon kétharmad lett a magyar miniszterelnök javára.

Kit hibáztat tehát végső soron az amerikai elnökválasztás csúfosan alulmaradt vesztese? A magyar nemzetet, vagy a miniszterelnökét, aki folyton a választók véleményét tudakolja?

Mit lehet erre mondani? Hát, aki veszt, annak szabad haragudni. Csakhogy a politikában a harag, hát még a haragtartás, rossz tanácsadó. Vagy Hillary is úgy gondolja, mint a folyton jókedvű, folyton vagdalkozó Juncker, aki Románia első világháborút követő, máig vitatott területi gyarapodását olyan nyugati (francia) győzelemnek látja, melynek százéves jubileumát az Unió szintjén is ünnepelni kell? Oda valók mindketten ahova valók… A történelem majd elhelyezi őket a megfelelő helyre. Vagy már el is helyezte, csak ők ezt még nem vették észre. *(Október 26.)*

Szász István Tas naplójegyzetei

2018. augusztus 27.

Nemzetpolitika

Az emberiségnek napjainkban egy döntő kérdésre kell választ adnia: akar-e nemzeti keretek között élni vagy sem? Elindul-e azon az úton, amely e nagyobb közösség felbomlását követően a kisebbeket is felmorzsolja, s végül a család szükségessége is megkérdőjeleződik?

Képtelennek tűnő perspektíva, de erőteljes jelek mutatnak arra, hogy a világot egy kézből irányítani szándékozó, a teremtés erőivel versenyre kelt hatalmak további utunkon erre terelnének. Lehet ezen mosolyogni, de a mosolygók ne feledjék az elmúlt idők mosolygóit ért meglepetéseket. Mert eme úton már veszedelmesen előrehaladtunk.

Különösen nehéz ez a válaszadás most, hiszen a nemzettudat sokfelé mélypontra jutott. A huszadik század történései negatív töltettel terhelték a normális esetben egészséges nemzettudat fogalmát, s ez nagyban könnyíti azok dolgát, akik számára eleve akadályt jelent.

Amennyiben azonban életképességünket igazoló veszélyérzetünk működik, meg kell próbálnunk megállni és visszafordulni a természet sokféleségéhez tartozó emberi sokféleség, az alkalmazkodás és a teremtéssel egyáltalán nem ellentétes evolúció során kialakult emberiség-modellhez.

A béke és észszerű továbbélés útja nem csak egy központi irányítás alatt tenyésző, masszává turmixolt emberi elegy által járható. Ha viszont ezt az irányt szabjuk meg magunknak, nélkülözhetetlen a nemzetpolitika.

Sokszor próbáltam már beszélni ennek nehézségéről. Nagyon félreérthető és elfogadtatható kérdés. Most kísérletet teszek felülről lefelé elemezni ezt. Ugyanis mi magyarok egy olyan kegyelmi pillanatban vagyunk, amelyben létezik egy a világpolitika rendszerébe beilleszthető erőnk, mellyel emellett eltökélten küzdünk a nemzeti, nemzetállami létünk, létformánk megőrzéséért. Hatalmas külső ellenállás és azt kiszolgáló felelőtlen belső ellenerők akadályozzák, de valahol mégis él a megmaradás ösztöne, mert a mai világban működő parlamenti demokráciák szabályaival élve, a választói vélemény érvényre juttatásával, ez a nemzet erre mondott igent, immár háromszor egymás után.

Mit jelent ez felülről lefelé elemezve? Létrejött egy olyan párt, amely a pártok számára elkerülhetetlen hatalomszerzés és hatalommegtartás eszközeit reálisan felismerve azokat úgy alkalmazta, hogy a végső cél eléréséhez szükséges győzelemért ne legyen kénytelen egyenlőtlen eszközökkel harcolni. Megtanult gólyalábakon átkelni a mocsáron, s bár a sár így is fröcsög, amennyire lehet tisztán halad a túloldal felé. Igen. Amennyire lehet, mert ebben a harcban nem lehet fedetlen kebellel szembemenni a golyózáporral.

A nemzetpolitika hazánkban végre létezik. Létezik és már eredményei is láthatók. A legészrevehetőbbtől a még csak csírájában működő, vagy még csupán a tervezőasztalon levő lépésekig.

Nehéz munka ez. Nagyon nehéz, mert azoktól vár el áldozatvállalást, akikért folyik. S bár a választói akarat ebbe az irányba mutatott, az áldozatvállalás még nem nevezhető össznemzeti jellemzőnknek. A minket vezetőknek tehát úgy kell előrehaladniuk, hogy az elégedetlenkedők is megnyugodjanak. De az előrelépéshez nélkülözhetetlen anyagi erő szükségessége is azt kívánja, hogy a külső viszonyokhoz, egy globalizálódó világ szabályaihoz alkalmazkodva lépegessünk előre.

S mindez még nem minden. Ugyanis egyedül nem járhatjuk ezt az utat. Szövetségesek, velünk együtt tisztánlátó társak kellenek, és ezért is nekünk kell tennünk. Trianon átkát hordozó gyanakvó szomszédokból, a fogyasztói társadalom által megtévesztett s most a neoliberális pészi rabságában tévelygő európaiakból kell társakat toborozni, szemeiket példánkkal nyitogatni.

Esetünkben a jelenleg folyamatban levő cselekvésprogram a helyes irányba mutat. A magyarként megmaradás programja határokon belül és kívül, tömbben és szórványban egyre táguló keretekkel bír.

Mivel az összmagyarság együttesen tudja a legnagyobb sikerrel megvívni ezt a harcot, nagy figyelemmel kell lenni a határokon túliakra. Minthogy pedig az autonómia a határon kívüli tömbmagyarságra nehezülő homogenizáció legfőbb ellenszere, ennek lehetőségéről nem szabad lemondani. Akkor sem, ha az érintett országok hallani sem akarnak róla, akkor sem, ha Európa hangadó nemzetei közt több is ellenérdekelt ebben. Lemondani nem szabad, de tudomásul kell venni, hogy ennek megvalósulása hosszú időt fog még igénybe venni. Olyan hosszút, hogy addig jórészt sikeres lehet a homogenizációs szándék és okafogyottá válik minden próbálkozásunk. Ezért kell az erőltetett vagy spontán homogenizációt addig is gátolni. S ennek ellenszere az elszakadtak nemzettudatát erősítő vonzó anyaországkép, ami – nevezzük így – megtartó rácsodálkozással építi a senyvedésre szánt nemzettudatot.

De van más mód is. Ez pedig a most már dicséretesen folyamatban levő gazdasági támogatás módszere, ami anyagilag erősít, tudatilag épít, és még a támogató anyaországnak is hasznot hozhat. Mi több, a gyűlölettől szabadon gondolkodva, még a „gazda”-nemzet is hasznosnak érezheti. Tehát egy egészséges kört zár be, melynek minden eleme a megmaradás záloga.

Nehéz feladat tehát a nemzetpolitika, de más út nem létezik a végső veszedelem elkerülésére. E nehéz feladatot vállaló kormányzatunk van. Munkáját becsülettel végzi, s ha vannak is benne vitákra okot adó pillanatok, azokat józanul, gyakorlatiasan, a lehetőségek és szükségességek ismeretében megvitatva kell lezárni, arccal folytonosan a nemzeti megmaradás szent céljára figyelve.

Ha ezt tesszük, az emberiségnek is szolgálatot teszünk.

2018. szeptember 21.

Deja vu

A Sargentini-jelentésről tartott, sokféleképpen értékelt – történelminek és jelentéktelennek egyaránt minősített – szavazás közben óhatatlanul horgadtak fel olvasott és képi emlékeim a közel 100 esztendőnyi múltunkat, jelenünket s minden

bizonnyal jövőnket is meghatározó Trianonról. Máig folyó és lezárhatatlan vita, hogy miért nem szabad elfeledni, hogy miért nem ésszerű egy ekkora áron szerzett tanulságot kitörölni a történelmi tudás tárából. Nos, ez a néhány órás terepasztalnyi „ismétlés” is meggyőzhetett arról, hogy mit várhatunk „reménytelen szerelmünk”, Európa részéről. „Repetitio est mater studiorum” szól korai bölcsek figyelmeztetése.

Az uniós parlament padsoraiban ülő – szolgálatkészségüket lelkesen bizonyítani igyekvő – politikai alkalmazottakra tekintve, és a két Trianon-palotát összekötő folyosón 1920. június 4-én 16 óra 32 perckor készült képeket felidézve, a legszembetűnőbb különbség az volt, hogy itt többségükben ápolatlan, zsíros hajú és rosszul öltözött személyek csápoltak, ott pedig frakkban és cilinderrel felszerelt urak tették tulajdonképpen ugyanazt, csak a kor szokásainak megfelelően.

A bánásmód dolgában fejlődés mutatkozott, ami persze az alaphelyzetből is származik, mert míg akkor békedelegációnk rendőri felügyelet alatt volt és Apponyi csak ennek ellenőrzésével tehetett egészségügyi sétát, addig miniszterelnökünk most még a döntés előtt kaphatott 7 percet a felszólalásra, a végenincs vádak elleni védekezésre.

Az aktuális jelentés szemérmetlen hazugságai friss felháborodásunk tárgyai. De gondoljunk 1920 hasonló hazugságaira, melyek elfogadását akkor is a tájékozatlanság rovására írtuk. Pedig – bár ez valóban létezett –, de a döntő mégis az volt, hogy az ítéletet már előre megírták. Akárcsak most.

A két hazugságária strófái tragikusan nevetséges mivoltukban nem különböznek. Ami most történt, élénken él emlékezetünkben, de lássunk csak néhányat a 98 év előttiekből:

Mindenekelőtt: Magyarország mint a nemzetek ezer éves elnyomója került terítékre. A nemzetek bölcsője helyett a nemzetek börtönét vizionálták. Miközben egy soknemzetiségű államban az uralkodó nemzet megengedhetetlen számbeli kisebbségét hirdették, körülötte három hasonló, sőt két fokozottan ilyen jellegű államot hoztak létre. A szomszédos népek delegációinak fals történelmi múltra alapozott felszólalásait tényként fogadták el. A hozzászólás jogától megfosztottakként csak a kész döntés után szólalhattunk meg. (Most nagylelkűen kaptunk hét+néhányszor két percet a több órás rágalomáradat ellenében).

Ha igaz, az akkor Magyarország által beküldött – a tárgyalást tárgyilagos mederbe terelni szánt – segédanyagok nem kerültek megbeszélésre sem. Van olyan, amelyet mostanában találtak meg irattárak mélyén felbontatlanul! Olyan képtelenségek hangozhattak el, mint pl. hogy Románia ősi területeit kapja vissza, a tiszántúli városok csak 40 százalékban magyarok, azok is katonák és hivatalnokok, sőt Debrecen tiszta román település, ahol a nyáresti szellő román anyák altatódalát hordja, a tiszántúli magyar jelenlét 600 ezer főre becsülhető, és így is a maradék Magyarországon 640 ezer román és 430 ezer szlovák marad! Vagy: Pozsony ősi szlovák város, a XVIII. században Magyarországon csak egymillió magyar élt. De szóba kerültek magyar katonák kegyetlenkedései Csehországban (!!!), ahol állításuk szerint asszonyokat vakítottak meg!

A diktátumból nem kell sokat idéznem. Ismeretes, hogy annak célja a megsemmisítésünk volt. Szövegét tanítani kellene, hogy az önmagáért beszélve neveljen. Talán elég ha Ionel Bratianu képviselőházi beszédét idézzük: *„Nem nyughatunk addig, míg a magyar népet gazdaságilag és katonailag teljesen tönkre nem tesszük, mert mindaddig, míg Magyarországban az életképességnek szikrája is van, mi magunkat biztonságban nem érezhetjük.”*

Ennek megfelelően 1924-ben 179 millió aranykorona kártérítést határoznának meg, sőt, minekutána, számítások szerint, a tatárjárással egyenlő mértékű – szisztematikusan megtervezett – rablást hajtott végre az országban, Románia még külön kárpótlást is kért a „tanácsköztársaság leverésééért”. Ez a kárpótlás 1966-ig évi 13,6 millió aranykoronát jelentett (volna). De érdemes a veszteségek rövid listájára is rápillantani: 2 900 000 románnak 103 000 km2; 7 600 000 magyarnak 93 000 km2. Területünk 63, lakosságunk 72 százalékát veszítettük el. Magyarországtól elvették: az ipari potenciál 52%-át; a foglalkoztatottak 51%-át; a vasutak 58%-át; az utak 60%-át; erdőinek 86%-át; a búza vetésterületének 55 %-át; a kukorica vetésterület 56%-át; a burgonya vetésterület 80%-át; ide sorolható a két egyetem (Kolozsvár és Pozsony) elvesztése és minden egyéb, amit ezer esztendő alatt építettünk, alkottunk, halottainkkal együtt.

Az Európai Unió parlamentjében frissen megszavazott jelentést és főleg annak rejtett céljait kellene most mindezekkel szembeállítanom, de úgy hiszem, nem kell idéznem. Bárki számára könnyen hozzáférhető és szelleme összehasonlítható száz év előtti önmagával. Aki tehát végigolvassa Sargentini globalizációs megbízott jelentését és végigszenvedte a szavazást megelőző színjátékot, a fenti szellemet minden bizonnyal megismételve láthatta. Csupán egy évszázad telt el a kettő között.

Mi változott hát azóta? Csak a diplomaták ruházata, esetleg műveltsége, szókincse vagy technikai lehetőségei. Az, amit ma már kettős mércének nevezünk, akkor is élt. Az előre meghozott ítélet módszere is honos volt. A megbélyegzést is gátlástalanul használták. Tehát csupán annyiról lehet szó, hogy akkor még a globalizációs háttérhatalom menetelésének egy korábbi stádiumában voltunk. A cél és a célpont nem változott.

Ha pedig most ez a reménytelenség érzetével tölti el az olvasót, csak egyet mondhatunk: feladatunk célnemzetből kovásznemzetté válni és jótékony erjedésnek indítani a dagasztóban levő Európa nemzeteit.

Az elképzelhetetlen trianoni döntések metafizikai magyarázatának szakértője, Kocsis István történész szerint Trianonban olyan emberek cselekedtek, akik nem tudták, mit tesznek. Önkívületi állapotban, magukból kivetkőzve hozták meg dön-

téseiket. Trianonban az ember az Istennel szállt szembe, és feláldozta az örökkévalóságot a percért. Elvesztette emberi mivoltát, „hasonmássá” vált és felkínálta magát a Sátánnak. Másként az ott történtek nem magyarázhatók, mert nem felelnek meg semmiféle racionális emberi érdeknek. Trianonban a hazugság felváltotta az igazság kultuszát. Egy misztériumjáték ismétlődött meg: az ártatlant áldozták fel. A belga Leon Degrelle Magyarország keresztre feszítéséről beszélt.

Most is ezt akarnák!

2018. szeptember 29.

A dugonicsi szereptévesztésben szenvedőkről

Lezajlott a nagy színjáték, s a győztes résztvevők úgy érezhették magukat, mint a társasjátékot minden áron megnyerni akaró kisgyermek a csalás útján elért siker pillanatában. Ő tudja. Ő kifelé örül, de magában érzi, hogy ez nem valódi siker.

De vajon Sargentini és szavazókórusa mit érez? Lelkiismeret-furdalást feltehetően nem, mert számukra a cél szentesítette az eszközt, mi több, ők a nemtelen eszköz sikerét is ünneplik.

Hogy a folytatás, s véle civilizációnk sorsa miként alakul, arról majd később. Most érjük be saját kis világunk tapasztalatával. Ugyanis egy sok ezer éves nemzet, ezerszáz vagy ki tudja hány évnyi Kárpát-medencei lét, országépítés és országóvás, kontinenshez igazodás és kontinensvédés után, a lenni vagy nem lenni kérdésével áll szemben. Ellenfele egy szinte legyőzhetetlennek tűnő – nevét sztyeppei népek totemállataihoz hasonlatosan kimondani is tilos – külső erő. Ez pedig az egykor volt Oszmán Birodalom az akkori Magyarországénak százszorosára becsült gazdasági erejénél is nagyobb túlerővel száll szembe velünk. De a legelkeserítőbb – szégyenünknek nevezhető – ellentábor éppen bennünk vert tanyát. Ők a Gárdonyi regényfiguráját leképező Hegedüs hadnagyok hordája.

A média olykor érthetően kemény szavait most mellőzzük. Tudjuk, hogy nem elmeháborodottakkal és gyengeelméjűekkel állunk szemben, hanem végzetes szerepüket tudatosan vállaló politikai aktorokkal.

És akkor ezredszer is megszólal a kérdés: Miért? Hiszen maguk is tudhatják, hogy győzelmük esetén azt kapják jutalmul, amit mi büntetésül. Ők is megsemmisülnek eddigi formájukban, s csak valamivé válva, valamibe beolvadva képzelhetik el jövendőjüket. Mi lehet az a bűvös késztető erő, amely mindent felülírva hajtja, űzi őket a közös megsemmisülés felé? Mi válthatja ki bennük azt a dugonicsi elhatározást, hogy „velünk jössz a másvilágra”? Vagy mi olthatja ki az ettől való félelmüket?

A derék Dugonics vitéz egy nemes célért áldozta éltét. A hazáért vállalt hősi halált. Pillanat alatt átérezte, hogy tettével egy nemzetet szolgál, sőt abban a pillanatban tudat alatt bizonyára benne lehetett élő hitének védelme is.

Mai szereptévesztésben szenvedő belső ellenfeleink, mikor a várfalon kívülről támadnak, mit hisznek? Úgy gondolják, hogy nemzetvesztő elképzeléseikkel egy általuk szépnek álmodott jövőt szolgálnak? Azt hiszik, hogy ők és utódaik kivételesen megmaradhatnak annak, aminek eddigi létük során végül is jól érezték magukat a bőrükben? Esetleg még jutalmat is remélnek? Említettük már, hogy nem gyengeelméjűek, céljaik várható következményeire, a mindenki számára világos információkra nem lehetnek süketek és vakok.

Marad azonban egy magyarázat. Szomorú, de nem valószínűtlen. Van egy erő, amely mindent képes felülírni abból, amiről eddig beszéltünk. Ez pedig a gyűlölet. Ez borítja ködbe látásukat, önt ólmot füleikbe és feledtet minden következményt. Ha kell, ám legyen egymást öldöklő polgárháború (Gy. F.), árasszon el egy másik civilizáció, asszonyaink váljanak idegenek prédájává, fiaink 77 hurira vágyó öngyilkos ámokfutókká.

Képesek akár velünk jönni a másvilágra is, csak pusztuljon el így az is, ami számukra nem érték, amit valahol tagadni tanították őket. És – ha csak egy percre is –, de triumfáljon, ami már képes volt egyszer százmilliók pusztulását és milliárdok (hisz több generáció élt közben) szenvedéssel teli életét okozni. Aztán jöjjön, aminek jönnie kell. Őket is elsodró iszlám, vagy bármi.

Bocsáss meg Dugonics Titusz a rossz hasonlatért.

De szólaljon meg a kisebbségi sorból érkező, az elszakítottak jövőjén aggódó is, mert nagyon érdekes hasonlat ötlik eszébe a fentiek nyomán. A gyűlölet regiszterei ugyanis igen gazdagok.

Szomszédaink, a Szent Korona velünk nevelkedett hálátlan gyermekei, a bölcső-haza összezúzói is egy hasonló vakságban szenvednek. Ők sem látják a fától az erdőt, és őket is a gyűlölet vezeti, pontosabban xenofóbiának nevezett változata. Őket is erre nevelték, vérükké vált. És ők is hajlandók velünk jönni a másvilágra, csak teljesüljön őrült homogenizációs vágyálmuk.

Tudhatnák, ha most őszinte és testvéri elhatározással összefogunk, még lenne lehetőség a megmenekülésre. Mi ezen munkálkodunk. Ők azonban vadul hajszolják a beléjük nevelt magyargyűlölet diktálta terveiket. Ha kell, e „szent célért”, máskor meg a politikai szélhámosok eszközeként előráncigált „magyar kártya” félrevezető hatására.

Íme, a gyűlölet gyümölcseinek egy egészen más, de hasonló eredményre vezető példája.

Dugonics a lenni vagy nem lenni kérdésre akkor adekvát választ adott. A dugonicsi szereptévesztésben levő belső, külső – és mint láttuk – szomszédos ellenségeink nem sokat filozofálnak a dán királyfi módjára. Ők a mi koponyáinkkal tenyerükön lennének boldogok.

Aztán utánuk az özönvíz. A gyűlölet orgazmusa mindent megér?

Tiltakozott a CÖF-COKA a brüsszeli képviselőknél

A Strasbourgban megvitatott, Magyarországot több pontban is elítélő Sargentini-jelentés miatt két nyílt levelet is megfogalmazott a Civil Összefogás Közhasznú Alapítvány (CÖKA) és a Civil Összefogás Fórum (CÖF). A Csizmadia László CÖF–CÖKA-elnök, illetve a kuratórium tagjai – Bencze Izabella, Fricz Tamás és ifj. Lomnici Zoltán – által jegyzett első levél címzettje maga Judith Sargentini. Azt írták a képviselőnek:

„Tisztelt Judith Sargentini Képviselő Asszony!

Az Ön által vezetett bizottság súlyos vádakkal illette Magyarországot, jogállamiságunkat és működő demokráciánkat.

A Bizottság egyoldalúan megfogalmazott, jogi tévedésekkel tarkított, nem ellenőrzött állításai a magyar civil társadalom többségét arra készteti, hogy felháborodásunkat a mellékelt nyílt levélben juttassuk el Önnek és az Európai Parlament összes képviselőjének.

Ismerve téves nézete melletti harcos kiállását, reméljük, hogy levelünket minden parlamenti képviselőnek eljuttatja, vállalva, hogy az egyoldalú véleménnyel szemben a többségi magyar társadalom civil közösségeinek álláspontját is figyelembe fogják venni.

Felhívjuk figyelmét, hogy 2018. június 7-én a LIBE Bizottságnak az Önök, Civil Törvénnyel kapcsolatos alaptalan állításaival szemben és azon állításával ellentétben, hogy Magyarországon a civil közösségeket üldözik, olyan levelet küldtünk el, amelyben több mint 1800 magyar alapítvány és egyesület cáfolta ezt az állítást.

Reméljük, hogy ezt a nem jelentéktelen felszólalásunkat sem tagadja el a Bizottság ülésén."

A másik levél tehát az Európai Parlament képviselőinek szól. Idézzük:

„Kedves Képviselő Hölgy és Úr!

Reméljük és tudjuk, van Önben annyi hazaszeretet, amennyi ahhoz szükséges, hogy országa és Európa lakosságát hitelesen, megbízásának megfelelően képviselje.

Ezt a nyílt levelet a fentiek fennálltában bízva írjuk, ellenkező esetben nincs értelme annak, hogy elolvassa.

Amennyiben Önben kizárólag bizonyos politikai, pénzügyi, egyéni karrierbéli, vagy gazdasági érdek, netán a bosszú, a gyűlölet, vagy a politikai PC mozgatja az ítélkezés rugóit, máris dobja szemétbe levelünket.

Amennyiben Ön a globalizmus és a bevándorlás elkötelezett híve, és hazája lakossága is az, tegyen meg mindent, hogy saját országát bevonja ezen célok megvalósításába, de ne kényszerítse mások országát arra, hogy részt vegyen egy a Parlamentje, Kormánya, és főként a lakossága által el nem fogadható társadalmi változásban.

Arra kérjük Önt, ne ítélkezzen egy olyan ország jogállamisága felett, amelyet Ön nem ismer, amelyben talán soha nem járt, amelynek esetleg csak olyan állampolgárával beszélt eddig, aki nem az adott ország lakói többségének véleményét tolmácsolja. A demokrácia ugyanis arról szól, hogy a többség véleménye a mérvadó. Önnek ezt tudnia kell. Ha ítélkezésénél ezt a tényt nem hajlandó figyelembe venni, akkor Ön a demokratikus jogokat lábbal tiporja, és nem méltó arra, hogy az Unió Parlamentjében üljön.

Magyarország demokratikus jogállam, ahol minden bizonnyal élnek olyan nemzettársaink, akik bármily ok alapján nem hívei a már harmadik alkalommal, 2/3-os többséggel megválasztott Kormánynak és Miniszterelnöknek, de ez a helyzet minden demokráciában fennáll. A magyar választópolgárok elsöprő többsége azonban támogatja a jelenlegi Kormány és Miniszterelnök politikáját, sőt, mint Ön is láthatja, 9. éve ragaszkodik hozzá.

Tudjuk, hogy Ön már kapott levelet több olyan magyar civil szervezettől, amelyeknek támogatói közel nincsenek hazánkban annyian, mint ezt a levelet aláíró civil szervezeteké.

A magyar jogállamiság megítélésében a két felfogású szervezetrendszer közötti különbség – a mi létszámfölényünk mellett – annyi, hogy mi magyar jogi személyektől és egyéni támogatóinktól kapjuk az anyagi támogatást, nem szaladgálunk az EU-ba feljelentgetni a hazánkat, s kellő kritika mellett támogatjuk az általunk megválasztott Parlamentet és Kormányt.

Szeptember 12-én Ön szavaz a magyar jogállamiság megítéléséről. Kérjük, tegye ezt lelkiismerete, és ne személyes, vagy pártérdekei szerint. Ha így tesz, Ön csakis „nemmel" szavazhat.

Azt tudnia kell, hogy Magyarország lakóinak jelentős többsége maximálisan kiáll Orbán Viktor miniszterelnök mellett, s amikor majd a Kormányfő hazánk jogos védelméről beszél 11-én, Önnek azt is tudnia kell, hogy ő egy ország demokratikus akaratát képviseli.

A Sargentini jelentés hemzseg a valótlanságoktól, inkorrekt és gyűlölködő. Higgye el, mi jobban tudjuk, milyen a hazánk!

Látogasson meg minket, és Ön is megtapasztalhatja a demokrácia teljes jelenlétét. Egyben kérjük, ne aggódjon a magyarországi emberi jogokért. Minden bizonnyal az Ön hazájában is vannak rendezni való dolgok, kérjük, arra koncentráljon.

Ismételten javasoljuk, ha mélyre is rejtette eddig a lelkiismeretét, most vegye elő, mert az európai zsidó-keresztény kultúrának, amelynek Ön magas szintű képviselője, kizárólag ez lehet az alapja.

Most lehetősége van Önnek, hogy bebizonyítsa tisztességét, becsületességét, korrektségét, de az ellenkezőjét is.

Ne felejtse, százmilliók követik az Ön tevékenységét, és 2019-ben ők, és nem az Önt befolyásolni és megtéveszteni szándékozó NGO-k, és kívülálló üzletemberek minősítik majd a voksolásnál."

* * *

Ezt a levelet is ugyanazok írták alá, mint az elsőt, de aláírásukkal csatlakoztak hozzájuk magyar civil szervezetek képviselői is.

Az aláíró sokaság támogató nyilatkozata és aláírása a CÖF-CÖKA központjában megtalálható.

Schmidt Mária

Az Európai Unió a demokrácia nevében akarja identitásunktat elrabolni

A kommunista diktatúra mintegy fél évszázada után igazi ajándékként élte meg hazám, és személyesen én is, a szovjet birodalom összeomlását, nemzeti függetlenségünk visszaszerzését és a demokrácia kivívását. Mindennek következtében szabad és független országként léphettünk át a 21. századba. Magyarország számára ez nagy lehetőség és egyben nagy felelősség is.

A szovjet megszállás alatt ránk kényszerített kommunista rendszert mi, magyarok soha nem támogattuk, és ezt 1956 dicsőséges forradalmával bizonyítottuk. Példa nélküli hősiességről tett tanúbizonyságot a magyar nép akkor, amikor fegyveresen szembeszállt a szovjet világbirodalommal. Erre az egyenlőtlen harcra azért vállalkoztunk, mert nemzeti létünk, önbecsülésünk és méltóságunk forgott kockán. A diktatúra ugyanis minden olyan érték ellen támadást indított, ami számunkra becses és fontos volt: hadjáratot viselt a család, a nemzet és az istenhit ellen, le akarta cserélni a hőseinket, az ünnepeinket, nevetségessé akarta tenni és le akarta járatni mindazt, amire büszkék voltunk és amit tiszteltünk. Szabadságharcunkat a kommunisták ugyan kíméletlenül leverték és kegyetlenül megtorolták, de mégsem folytathatták többé ott, ahol abbahagyták. Kölcsönös félelmen alapuló kiegyezésre kényszerültek. A kommunisták féltek a magyar néptől, mert tudták, következmények nélkül nem feszíthetik túl a húrt. Mi pedig féltünk a kommunista hatalomgyakorlóktól, mert tudtuk, hatalmuk megtartása érdekében mindenre képesek. A hetvenes évektől a kommunista rendszer bukásáig ezen a kölcsönös félelmen alapult a kádári gulyáskommunizmus, amit a nyugati megmondóemberek annyira ajnároztak. Amikor azonban a szovjetek kinyilvánították, hogy nem vetik be többé a Vörös Hadsereget birodalmuk megtartása érdekében, egy pillanat alatt eldöntöttük, hogy kivívjuk a szabadságunkat. 1989. június 16-án eltemettük 1956-os hőseinket, és a fiatal Orbán Viktor térségünkben először a nyilvánosság előtt kimondta: nemzeti függetlenséget és szabad választásokat követelünk.

Azóta demokráciában élünk, amit féltőn óvunk. Szuverenitásunkat, vagyis nemzeti függetlenségünket szabadságunk zálogának tekintjük. Államiságunk 1100 éves, sorsunkat harminc évvel ezelőtt újra a saját kezünkbe vettük, és mi akarjuk megszabni, milyen értékek mentén akarunk élni. Nincs szükségünk arra, hogy ezúttal nyugati meg mondóemberek diktátumainak megfelelően alakítsuk a jelenünket és a jövőnket. Visszásnak és ellenszenvesnek tekintjük minden olyan törekvésüket, amely arra irányul, hogy kioktassanak bennünket arról, kikkel és hogyan kell élnünk. Különösen visszás az, ahogy a zömükben balos, nem ritkán egykori és mai kommunisták veszik maguknak a bátorságot és diktatúrának hazudják a magyar demokráciát. Mi, akik alaposan kitapasztaltuk a diktatúra mibenlétét, pontosan meg tudjuk különböztetni, mi a különbség demokrácia és diktatúra között. Nem szorulunk rá azok kioktatására, akik soha nem tapasztalták meg a kommunista diktatúra hideg valóságát, a „népi demokráciának” becézett reálszocializmus igazi természetét pedig azért nem akarták megismerni, nehogy a tények megzavarják őket utópikus ábrándozásukban.

A kommunizmus bukása után tele voltunk illúziókkal Nyugat-Európáról. Mert a diktatúra a legtöbb ismerettől elzárt minket, és miután mindig mindenben hazudott, a róluk megfogalmazott kritikákat is hazugságnak tartottuk. Nem ismertük tehát őket, ezért azt hittük, ők is ugyanolyan lelkesen fogadnak majd minket, amilyen lelkesedéssel mi fogadtuk Európa újraegyesülését. A valóság azonban fokról fokra kijózanított bennünket. Megértettük, hogy ők egyáltalán nem lelkesek attól, hogy mi szabaddá váltunk. Balos véleményvezéreik kudarcként élték meg, hogy abbahagytuk a szocializmussal való kísérletezést, amit ők annyira fontosnak és haladónak tartottak. Egyesülni velünk? Mikor nekik pont előnyös és jó volt a kettéosztottság, ami szavatolta számukra a felelőtlen jólétet? Ezért aztán szó sem lehetett nagyvonalúságról, gesztus értékű egyesülésről, /Marshall-segélyhez/ hasonló támogatásról. Helyette kivásárolták a piacainkat, megszerezték közműveinket, vízműveinket, és egy úgynevezett csatlakoztatási folyamatot csináltattak velünk végig, ahol az ő általuk megszabott feltételeknek kellett eleget tennünk ahhoz, hogy 2004-ben betagolódhassunk az ő Európai Uniójukba. Úgy viselkedtek velünk, mint a legyőzöttekkel szokás. Szolidaritásról szó sem esett.

Az Unión belül azóta is minden percben éreztetik velünk, hogy potyautasoknak tartanak minket. A 2008-as válság alatt sem voltak velünk szolidárisak. Első dolguk volt kijelenteni, hogy a pénzügyi védőhálót alánk nem feszítik ki. A költségvetési hiányra vonatkozó előírásokat rajtunk rigorózusan számon kérik. Ellenünk túlzottdeficit-eljárást indítottak, Franciaország esetében ugyanezt nem tették meg. Juncker bizottsági elnök indoklása szerint azért, mert Franciaország Franciaország.

Az Európai Unió és benne a hangadó nyugati elit képviselői eközben folyamatos ideológiai háborút is vívnak ellenünk. Akciójuk fedőneve: „demokrácia”. Mondvacsinált ürügyekkel támadnak minket azzal a nyilvánvaló szándékkal, hogy a maguk képére formáljanak bennünket, megtörjék ellenállásunkat, megroppantsák a gerincünket, megsemmisítsék az identitásunkat. Mindezt a „liberalizmusra” hivatkozva teszik. Fogalmuk sincs arról, hogy nálunk a liberalizmus szót már a nyugati 68-as elit magyarországi politikai lerakataként működő Szabad Demokraták Szövetsége (1990-2010) szitokszóvá tette. Ez az egykori liberális párt még ma, nyolc évvel a megsemmisülése után is a legellenszenvesebb politikai erő errefelé. A liberális jelző tehát önmagában is ellenszenvet kelt, a „liberális demokrácia” szóösszetétel pedig

az egykori „népi demokráciára” emlékeztet, arra, amikor a jelzők fosztóképzőként működtek. A „liberális demokrácia” ezért a mi értelmezésünkben kevesebb a demokráciánál. Egy olyan ideológiai irány kizárólagosságát jelenti, amelynek nem akarjuk alávetni magunkat. Mert a liberalizmusra hivatkozó nyugati elit képviselői bele akarnak szólni abba, hogyan, milyen értékek mentén éljünk, hogyan rendezzük be saját országunkat. Elő akarják írni, hogyan gondolkodjunk a történelmünkről, milyen szerepet játszhatnak az életünkben a keresztény értékek. Hogyan kell nevelnünk a gyermekeinket, hogyan gondolkodjunk a férfi-nő viszonyról. Milyen udvarlási normák szerint ismerkedhetünk, működtethetjük kapcsolatainkat. Még a paplanunk alá is bekukkantanának, hogy ellenőrizhessék, nem metoozunk-e? Ki akarnak oktatni arról, mit kell demokrácia és sajtószabadság alatt értenünk. Ez a liberalizmus nem más, mint arrogancia, tudatlanság és egy olyan világ ránk erőszakolásának kísérlete, amiből nem kérünk.

Harminc évvel ezelőtt függetlenek és szabadok lettünk. Újra kellett tanulnunk sok mindent, mert a szocializmusban elsajátított tudás egy része a piacgazdaság és demokrácia viszonyai között használhatatlanná vált. Sikerült, de nagy áldozattal járt. Több mint egymillióan vesztették el a munkájukat az első pár évben. Megtanultuk a piacgazdaságot. 2004-ben az uniós szabályokat is el kellett sajátítanunk. Sikerült ez is. A 2008-as gazdasági válságból is felálltunk. Saját hajunknál fogva húztuk ki magunkat a szakadékból. Ma 4% feletti a növekedésünk. A munkanélküliség 3% alatt van. 40%-os a bérnövekedés. Mindezt a liberális elit gyámkodása nélkül értük el.

Fenyegetéseik, hisztijeik nem hatnak ránk. Mi akarjuk eldönteni, hogy kikkel és hogy akarunk élni a hazánkban, és kikkel nem. Eddig sem akartuk és ezután sem tervezzük megmondani másoknak, hogyan éljenek, de másoktól sem fogadunk el ezirányú útmutatást. Nem gyarmatosítottunk senkit, nem szipolyoztunk ki más kultúrájú embereket, ezért nincs lelkiismeret-furdalásunk, és nem tartozunk jóvátétellel senkinek. Ha a Nyugat úgy dönt, hogy migránsokkal árasztatja el az országait, legyen az az ő döntése, aminek következményeit is ő viselje. Ne kérjen és várjon el tőlünk szolidaritást, mert ők sem voltak soha szolidárisak velünk. Nem juttattak nekünk a gyarmatokon szerzett javakból, nem jöttek a hidegháború alatt, hogy részesítsenek minket abból a jólétből, amiben éltek. Ahogy a rendszerváltoztatás után sem mutattak nagyvonalúságot. Ezért van az, hogy Európán belül még ma is az dönt arról, hogy kinek, milyen az életszínvonala, hogy Európa nyugati vagy keleti felén él! Még mindig a harmadát se keressük annak, amit a nyugat-európaiak. Ez folyamatos agy- és munkaerő-elszívást eredményez a mi kárunkra! Nem tartozunk tehát nekik semmivel!

Magyarország egy sikeres, szabad ország saját érdekekkel. Ezeket az érdekeket érvényesítjük az Unióban, és mindaddig, amíg tagságunk előnyös a számunkra, maradunk. Mert ez nem érzelmi viszony. Lehetett volna. 1990-ben még úgy gondoltuk. Lebontottuk a vasfüggönyt és kivertük az első téglát a Berlini Falból. Nem kaptunk viszonzást. Ahogy most is csak kioktatást, beszólást. Rágalmak tömegét zúdítják a nyugati megmondók ránk nap mint nap. Visszaélnek azzal, hogy csak kevesen beszélik a nyelvünket, ezért nem tudják leellenőrizni a vádaskodások igazságtartalmát. De jöjjenek el, látogassanak el hozzánk! Látni fogják a saját szemükkel, hogy ez egy biztonságos, épülő, szépülő ország. Virul a szólás- és sajtószabadság. Mi nem ismerjük a politikailag korrekt kánont. Itt mindenki szabadon kifejtheti és ki is fejti a véleményét. Nincs cenzúra. Gyülekezési szabadság van. A rendőrök udvariasak és barátságosak, de nem lepik el a köztereinket, mint Nyugaton. Budapesten vibráló, nyüzsgő az élet.

A diktatúra nem ilyen. Megéltem, megéltük. A nyugateurópai elit megmondóit a történelem ettől a tapasztalattól megkímélte. A diktatúrázás, diktátorozás, a fékek és ellensúlyok hiányára, a jogállamiságra, a korrupcióra, az illiberalizmusra való hivatkozást idegen beavatkozási kísérletként azonosítjuk be, olyannak, amit a kommunista ideológia hiábavaló és meddő ránk oktrojálása idején már kitapasztaltunk.

Mi keresztény ország vagyunk, büszkék történelmünkre és arra, hogy mindig megküzdöttünk a szabadságunkért, bátrak vagyunk, és soha nem hagyjuk magunkat. Nem hagytuk magunkat az első világháború után sem, amikor a versailles-i békerendszer bűnös és felelőtlen kiötlői nemzeti megmaradásunkat is kérdésessé akarták tenni. Száz évünk ment rá, mire térségünk megértette, hogy annak a békeműnek az volt a célja, hogy mi, itt, ezen a tájon ne tudjunk egymással szót érteni, és hogy az akkori nagyhatalmakra békebíróként tekintsünk. Mára azonban több köt minket össze szomszédainkkal, mint ami elválaszt. A kommunista diktatúra és a szovjet megszállás tapasztalata közös, ahogy az azóta eltelt három évtizedé is. Egyenrangú, szabad nemzetek szabad szövetkezéseként tekintünk az Európai Unióra. Mindaddig, amíg ez így marad, Európa számíthat ránk.

Maria Schmidt : „L’Union européenne veut briser notre identité au nom de la démocratie” - LE MONDE, 01. 08. 2018

Kilépés

Tőkés László ki akart lépni az Európai Néppártból a Sargentini-jelentés miatt.

Csak azért nem léptem ki az Európai Néppártból, mert lojális vagyok nemzetstratégiai szövetségeseinkhez és Orbán Viktor barátomhoz – jelentette ki az Origónak adott interjújában Tőkés László európai parlamenti képviselő

Az EP korábbi alelnöke az uniós törvényhozás által elfogadott, úgynevezett Sargentini-jelentésre reagált, miszerint Magyarországon fennáll a veszélye az uniós értékek súlyos és rendszerszintű sérülésének, ami indokolja az uniós alapszerződés hetes cikke szerinti eljárás megindítását.

Történelmi párhuzammal élve az az érzésem, mintha a honfoglalás korát élnénk, amikor tűzzel-vassal próbálták elüldözni a magyarokat a Kárpát-medencéből. Sokszor nem is csodálkozom a romániai magyarellenességen, amikor az európai képviselők egy jelentős része a saját határvédőire támad" – fogalmazott az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke, aki szerint az is elszomorító, hogy „miközben vegzálnak minket az Európai Parlamentben, eszükbe sem jut Romániát számon kérniük a kisebbségeket ért elnyomás miatt".

Tőkés a jövő májusi EP-választásokra kitérve kijelentette, „minden erőnkkel szembe kell szállnunk a Sargentini-jelentés mögött álló érdekkörökkel, politikai erőkkel". Szerinte nyilvánvaló, hogy nem a jogállamiság, a demokrácia volt a jelentés motivációja, az csak hamisított elterelés.

A kulcskérdés ma a kontinensen a migráció és Európa jövője. „Összességében a néppárti kollégák cserbenhagytak bennünket, lemondtak a keresztény Európáról. Ez a tudathasadás szintje. Így hasonlik meg a keresztény Európa, a civilizáció koronájának tartott fehér ember társadalma. Ezzel kell szembenézni" – szögezte le az Origónak adott interjúban Tőkés.

Az EMNT elnöke hozzátette, régóta csalódott az európai pártcsaládokban. „Évtizedekig felnéztünk a nyugati demokráciákra, oda küldtük S.O.S.-üzeneteinket, onnan vártuk a felmentőket. Amikor bekerültem a körükbe, megdöbbenéssel tapasztaltam, hogy cseberből vederbe estünk. A nemzeti ügyek iránti érzéketlenség és a vallástalanság, mondhatom, szinte általános. Nehéz eldönteni, hogy melyik volt rosszabb: a kommunista ateizmus vagy a nyugati szekularizmus" – nyilatkozta Tőkés László. – Elárulom: az elmúlt hetekben úgy éreztem, hogy ki kell lépnem a Néppártból, független képviselőként folytatva a munkát.

Egy dolog akadályozott meg ebben: a stratégiai szövetségeseinkhez, a Fidesz-KDNP-hez és Orbán Viktor barátomhoz fűző lojalitáskötelék." Az EP-képviselő az Origó kérdésére hangsúlyozta, nem kérdéses, hogy az erdélyi, de a külhoni magyarság teljes mértékben támogatja Orbán Viktor politikáját. Román viszonylatban törés mutatkozik, de inkább kedvező. „Romániában a politikai erők között Európa jövőjének ügyében vannak törésvonalak, de úgy látom, hogy a többség inkább a V4-ekkel tart, mint Németországgal, Franciaországgal, amelyek szegény, perifférián élő rokonnak tartják a románságot. De azért itt szintén tapasztalható a tudathasadás. A román társadalom nehezen tudja levetkezni a történelmi alapú hagyományos magyarellenességet, de ebben is látok elmozdulást" – mondta Tőkés László. A püspök kijelentette: támogatja, hogy Orbán Viktor megnyerje partnernek a románokat, viszont eközben nagyon gondosan kell eljárnia, hogy „a csorbát szenvedett jogaink képviseletének ügyét se felejtse". „Sajnos időként azt tapasztalom, hogy a magyar kormányzat a helyes prioritás, vagyis Kelet-Közép-Európa nemzetei, államai szoros szövetségének megteremtése közben a kisebbségpolitikai vonatkozásokat háttérbe szorítja.

Ez nagyon nehéz helyzetbe hoz minket, hiszen nem mondhatunk le jogaink védelméről, az érdekeinkről – húzta alá az EMNT elnöke. – Úgy érzem, hogy a magyar kormányzat időnként reálpolitikai okok miatt túlzott engedékenységet mutat a román nacionalizmussal szemben. Ez korrekcióra szorul, mert például, ami most Bukarestben a román elitben zajlik, annak kevés köze van a jogállamisághoz, nem beszélve a korrupció elleni harcról."

Az EP-képviselő az interjúban kitért a terrorizmus miatt elítélt Beke István és Szőcs Zoltán ügyére is: a két kézdivásárhelyi elítéltet koncepciós per áldozatának tekinti. „Velük is üzent Bukarest: jó lesz, ha nem ugráltok. Ahogy mondtam, a romániai politikának áldozatai vagyunk, és nem a szereplői. A magyarellenes hullámok mind melléktermékei ennek a kaotikusan hullámzó közéletnek.

Arra kell törekednünk, hogy ne opportunista módon álljunk a politikához, ahogy az RMDSZ, hanem elvi alapon" – emelte ki Tőkés László. A román centenáriumra kitérve úgy fogalmazott, ennek a száz évnek a mérlege egyértelműen negatív. „A gyulafehérvári ígéretekhez semmi köze nincs annak, ami történt. Jól felépített pánromán, pánortodox »sikertörténet« ez"– mondta az Origónak az EMNT-elnök.

(kronika.ro)

Döbbenet

Életem során volt részem pár döbbenetben; a legutolsó és egyike a legnagyobbaknak tegnap 2018. szeptember 12-én érintett meg, akkor, amikor Sargentini Judith jelentése után szavaztak Magyarország megbüntetéséről! Nem is a szavazat eredménye, mint inkább az azt követő, indokolatlanul megemelkedett, kisebb túlzással, öröm-orgia döbbentett meg!

A hangos taps, az önkívületig fokozódó éljenzés, a jelentést írt szerző határtalanul boldog, megelégedett és átszellemült arca. A sok szívből jövő gratuláció, puszik, ölelgetések és széles mosolyok, melyeket ugyancsak magáénak tarthatott az ünnepelt hölgy, arra engedett következtetni, megtévesztve egy kívülállót, mintha valamilyen óriási, világot megmentő sikeres akciót ünnepelnének. Nem egy ország, egy nemzet, egy sikeres politikai párt példátlanul igazságtalan megbüntetését!

Ennek láttán szinte azonnal bevillant agyamba egy kép, amelyet 2001. szeptember 11-én láttam az ikertornyok lerobbantásakor (érdekes módon csak egy nap eltérés van az események között!), melynek során, mint tudjuk majdnem háromezer ártatlan ember lelte szörnyű halálát!

Tudják miért jutott eszembe? Nem a dátumért, hanem, mert dacára a szörnyűségnek, az iszlám vallású népcsoportok ugyanilyen kitörő örömmel ünnepeltek, mint most az Unió vezetői, de még táncot is lejtettek az utcákon, tereken! (Itt megjegyzem és nem akarok vészharangokat kongatni, hogy eljöhet az az idő, amikor az iszlám naptárban úgy lesz feltüntetve a két ünnep, mint szeptember 11., az amerikai hitetlenek megbüntetésének évfordulója, és szeptember 12., Európa kapuinak az iszlám előtt való megnyitása!)

Számomra elképzelhetetlen, hogyan lehet örülni ennyire a másokat ért bántalmak és fájdalmak hatására? Pontosabban, a civilizált Európa krémje hogyan engedheti meg magának, hogy miután valakit érdemtelenül bántalmaz, azután még örül is neki, szabadon engedve kéjes kielégültségét, akárcsak egy pszichopata?

Ez a viselkedés sok mindent elárul egy közösségről, de ami jelen esetben fontosabb, az a következő: mennyire kívánhatták Magyarország megbüntetését, mennyire útjában állhatott az összeesküvőknek, mennyire gyűlölhetik, ha egy ilyen hatalmas, visszafoghatatlan örömhullám öntötte el őket!

Döbbenet az is, hogy az Unió vezetősége, annak érdekében, hogy Magyarországot megbüntethesse, még akkor is, ha ő a demokrácia nagy hirdetője, terjesztője és védelmezője, még a saját törvényeit is megszegte! Valamint széthúzást szítson a tagállamok között!

Döbbenet nekünk azért is, mert mi Csonka-Magyarországon kívül rekedt magyarok az Európai Unióban bíztunk, hogy a százéves bántalmakat leveszi rólunk!

Önkéntelenül kívánkozik ki belőlem egy kérdés: vajon megéri-e nekünk, magyaroknak, csak azért, hogy uniós tagsággal büszkélkedhessünk, elviselni a mostohagyermek kilátástalan sorsát? Ez ugyan nem az én hatásköröm, de gondolkodhatok rajta addig, amíg a szabad gondolkodás demokratikus jog.

Minket, erdélyi magyarokat, politikusokat, értelmiségieket és egyszerű embereket arra kötelez elsősorban székelymagyarságunk és nem utolsó sorban az Anyaország gondoskodása (amelyben sose fukarkodott), hogy a bajban is köréje csoportosuljunk őt oltalmazni, mert ő sem késett és késik viszonozni azt, amire mindig nagy szükségünk van!

Az anyaországi politikusokról, akik saját hazájuk ellen szavaztak szintén nem áll hatáskörömben, hogy ítéletet mondjak. Róluk majd a történelem és saját lelkiismeretük fog ítélkezni, majd ha eljön annak az ideje! Az igazság az, hogy cselekedetük belefér az Uniós törvényekbe, mint akik saját meggyőződésük szerint döntöttek, ehhez joguk van! Őket csak erkölcsileg lehetne felelősségre vonni, de nem érdemes, mert maguk döntik el, hogy mi erkölcsös és mi nem! Éppen ezért ismételem magam: át kellene gondolni, hogy van-e szükségünk Unióra és hasonló nemzettársakra!

Sebők Mihály

Csiki András

Székely passió

„…Ételembe mérget tettek, szomjúságomban ecettel itattak”
(Zsolt. 69:21).

El kell hazudni,
hallgatni, letagadni
ezt a vérvörös semmivé tűnést?
Ezt a részvétlen retust,
ezt a visszfény nélküli
nemébredést, ezt az
árnyékot összemocskoló
állónapi kereszthalált?
El kell hazudni,
hallgatni, letagadni,
visszanyelni a kiáltás
fullasztó kezdőhangjait?
Hazudni, hallgatni,
tagadni kell?
EMBER!
Vonalaink átrajzolják,
szavainkat beszakítják,
szívünket dobnak varrják,
hűségünket megordítják,
hűlt helyünket sóval szórják,
szeretőnket kitanítják,
éjjel-nappal bújnák,
éjjel-nappal fújják
a mennydörgés görbe kürtjét!

Balog Levente

Megszólítani a világot

Ha az erdélyi, partiumi magyar közösség hallatni akarja a hangját, azt akarja, hogy a világ is értesüljön a létezéséről és a problémáiról, akkor saját nyelvükön, de legalábbis angolul kell megszólítani a külföldieket. Ezt a régóta ismert, de az esetek nagy többségében figyelmen kívül hagyott tényt vette komolyan végre az RMDSZ, amikor a Bethlen Gábor Alap támogatásával elindította a ***Transylvania Now*** című angol nyelvű portált, amely – legalábbis az elindításakor megfogalmazott célkitűzések szerint – arra hivatott, hogy elmagyarázza a világnak, mi történik itt velünk.

Amint Porcsalmi Bálint, az RMDSZ ügyvezető elnöke akkor elmondta, ha azt akarjuk, hogy a számunkra fontos ügyekről tudjanak, lehet, hogy nem azzal kell kezdeni, hogy csak a problémákat mondjuk el és folyamatosan sírunk, hanem azzal, hogy megmutatjuk a jó oldalát is Erdélynek. Úgy vélte: hiába van sok jó történet az erdélyi magyarságról, ha hiányzik az egy nagy történet, az egységes nagy narratíva, amit el lehet mondani a közösségről. Ezt az új narratívát próbálja létrehozni a portál.

Nos, abban nem kívánunk vitába szállni vele, hogy valóban szükséges lenne kialakítani egy egységes, a lehető legtöbb részletre kiterjedő kommunikációs stratégiát, amelyen keresztül a nagyvilág első kézből, tőlünk értesül a problémáinkról, nem különböző szűrőkön keresztül, a legkevésbé pedig a hivatalos román álláspont révén, miszerint Romániában „példásan megoldott” a kisebbségi helyzet.

Azt azonban, hogy mekkora esély van egy ilyen narratíva kidolgozására, és hogy erre éppen, az RDMSZ által létrehozott portál lenne hivatott, majd a jövő eldönti. Annyi viszont bizonyos, hogyha egy ilyen portál húsz évvel ezelőtt indult volna el, már akkor is késő lett volna. Mint ahogy az is, hogy a problémáinkról igenis folyamatosan tájékoztatnunk kell a külföldet, mert ha a jelenlegi geopolitikai viszonyok miatt az illetékes nagyhatalmak nem is igazán hajlanak arra, hogy megpróbálják rákényszeríteni Romániát a kisebbségellenes lépések beszüntetésére, azt azért soha, senki se mondhassa: rajtunk is múlt volna, de nem szóltunk időben.

Példaként a román – és a cseh, szlovák, szerb – gyakorlat lebeghet a szemünk előtt, hiszen ezek a nemzetek már jó 150 éve lobbiznak folyamatosan Nyugaton. A korabeli magyar kormányzati elit számos hibája mellett – többek között a magyar álláspont külfölddel való megismertetésének elmulasztása – az is nagyon nagy mértékben hozzájárult a trianoni katasztrófához, hogy az említett nemzetek által a magyarság befeketítését célzó, ordas hazugságokat terjesztő propaganda már olyan szinten bevett narratívává vált, hogy a magyar illetékesek csak a fejüket kapkodták.

A portálra érkezett első román reakciók – felháborodás amiatt, hogy a román és a magyar közösség közötti konfliktusról merészel a külföld előtt említést tenni, na meg amiatt, hogy az erdélyi helységneveket magyarul tünteti fel – azt mutatják, hogy az máris elevenbe vágott, és máris igazolja a létjogosultságát.

Hiszen nagyon sok – egyébként jóindulatú – román számára is ez az első olyan forrás, amelyből első kézből értesül arról, hogyan vélekedik a magyar közösség mindarról, ami körülötte zajlik. Az ellenséges megnyilvánulások persze magyar részről sem hiányoznak – az erdélyi oknyomozó portál, amely egyszer már magára osztotta a hasznos ostoba szerepét, amikor egy, a határon túli magyaroknak juttatott magyar állami támogatások témájában készült, tendenciózus és a magyarok ellen uszító román riportban szerepelt, most hasonlóképpen járt el, amikor az egész ügyből csak annyit bírt kihámozni, hogy a portál mögött egy Fidesz-közeli cég áll.

Aztán a cikkből kiderült, hogy ez valóban így van – csak az nem, hogy ez miért is lenne bűn. Főleg annak fényében, hogy az is kiderült: egy olyan, bejáratott lobbicégről van szó, amelynek feladata már hosszú ideje az, hogy a magyar álláspontot népszerűsítse Nyugaton. Az ilyen cikkek így nem sokra jók, már azon túl, hogy a fekete báránynak kikiáltott kormány belekeverésével érvet szolgáltassanak a kezdeményezés lejáratására ellenségeink számára, illetve hogy a nagyobbik kormánypárt zsigeri gyűlölői újabb okot kapjanak az őrjöngésre. Na meg arra, hogy a többiek szemében végérvényesen beárazzák a felületet, amelyen megjelentek. Úgyhogy ellendrukkerek ide vagy oda, a lényeg pontosan az, hogy ne csak egy, hanem a lehető legtöbb olyan felület létezzen, amely több nézőpontból, az angol mellett a többi fontos világnyelven is, minden témakörben tájékozódási forrásul szolgál a nagyvilág számára az erdélyi magyar közösség életéről, sérelmeiről és panaszairól, de értékeiről és kiemelkedő teljesítményeiről, személyiségeiről is. Hiszen jó 150 éves hátrányt kell ledolgoznunk.

(https://kronika.ro)

A Szögedi Nemzetről....

Mottó: „***Szegednek népe, nemzetem büszkesége, szegény elárult hazám oszlopa! mélyen megilletődve hajlok meg előtted.*** „ (Kossuth Lajos szegedi toborzóbeszédének kezdőmondata, 1848. október 4.)

Kerek 170 esztendeje, hogy e szavak elhangzottak, legalább hatvanezer szögedi embör előtt. Városi, környékbeli pusztai lelkekhez szólt a beszéd, s nem lett pusztába kiáltott szó belőle. Szegeden alakult meg a híres, legendás vitézségű, „mindig győztes", fehér kakastollas 3. honvédzászlóalj, aztán a 33. is, amit így zengett el a Kossuth-nóta:

„Ha elfogyott kettő-három / Lesz helyette harminchárom. Éljen a magyar szabadság, éljen a haza!"

Magasan, patétikusan kezdtük ezt a kis krónikát, de Szeged, a szegedi táj és népe múltja, régmúltja előtt aligha lehetne másképpen tisztelegni.

A XIV. század végétől a mohácsi vészig többnyire itt gyülekeztek s innen indultak a magyar hadak a hódító iszlámtörök seregek ellen. A ma is álló alsóvárosi ferences katedrálisban Zsigmond király, I. Albert, I. Ulászló, Hunyadi János, Szilágyi Mihály, Hunyadi Mátyás, Kinizsi Pál emelte lelkét s tekintetét az ég felé, s kinn, a templomtéren ezrek, tízezrek visszhangozták: Jézus segíts! Isten segíts! A vészbe-halálba induló katonák mindaddig imádkoztak, szent dalokat énekeltek, ameddig a szegedi harangszó elhallatszott. S a szegedi bíró lánya, itt valahol a nagy templom körül temette el a kemény, de mégis mártír Dózsa György fejét. Háborúk, dúlások múltával, mikor Szeged és a táj életerős, dolgos és szapora népe új életet, új otthont teremteni rajzott ki a délmagyarországi, kipusztult és verejtéket, akaratot, dacot kívánó földekre, ugyanúgy búcsúztak az elmenők, mint réges-régen ama vitézek.

Szeged nem lenne Szeged, ha a ferences testvérek a török hódoltság hosszú, kegyetlen éveiben nem őrzik meg, táplálják újra s újra a hit és remény lángocskáit a lelkekben, s ha nem ápolják a kolostor kertjében annak a törökborsnak a palántáit, amit mi, ma szögedi paprikának nevezünk.

Ez a pusztai gányó Athén - Szeged mindig óvta és becsülte a tudás, igazlátás fényét, és egyszer csak odafönt elérte a csillagokat... Itt született Dugonics Andrásunktól az első magyar regény és Szentgyörgyi Albert, no meg a szegedi paprika és annak C-vitaminja ide hozta haza a Nobel-díjat. Gárdonyi Géza, Tömörkény István, Móra Ferenc, Juhász Gyula, P. Gulácsy Irén, vagy az Istenhez, népéhez és az igazsághoz mindig hű Bálint Sándor, a nagy néprajztudós - Szegedről, Szegedtől lettek azzá, akivé lettek. A száz éve elüldözött, hontalanná vált, kitűnő kolozsvári magyar egyetem itt lelt otthonra, Klebelsberg Kunó szívének és eszének bátor látomásából.

A szegedi harangszó, az ódon, oly sok történelmet látott ferences nagy templom ma nem búcsúztatja, hanem hazahívja gyermekeit. Szép ébredése volt a szegedi szellemnek 1995, amikor *dr. Bíró Zoltán* irodalomtörténész, gondolkodó és dr. *Horváth István Károlyné (Margó), Szakács Attila,* és még többek kezdeményezésére életre kel az **Ötágú Síp Kulturális Egyesület, Szeged.** Célja: hogy mindazt, ami szép, jó és igaz a magyar szellemben, hagyományokban, életben – de szögedi módon! - ápolja, erősítse és összefogja.

2011 októbere újabb minőségi ugrás. Az Ötágú Síp Kulturális Egyesület neve mellé odakerül: **Szögedi Nemzet.** (Néhai Bálint Sándor elnevezése.) Az egykori magyar Délvidék – Bácska, Bánság, Torontál, az aradi-csanádi rónák száz éve leszakított, hajdan a szögedi nemzetből kirajzott településeit, magyarjait szólítja meg, gyűjti sokszínű, mégis egyet akaró koszorúba. A Szögedi Nemzet nem fegyver, hanem őrláng, pajzs – ha kell, lármafa! A Szögedi Nemzet hangulata, hangja: a tárogató hangja. Ébreszt, hevít, pezsdít, nyugtat, hív. Kétszeresen is. Szándékaihoz híven gondolkodásra, tettekre hív. Jelen pillanatig több mint 145 „elsodort faluban", településen hallották meg hazacsalogató hangját. *„Szellemi védőhálót sző a Szögedi Nemzet"* – írja találóan Pataki Sándor. Az 1995-2018-as időszakban (nevezhetjük nyugodtan korszaknak is) 176 rendezvényt, eszmecserét, könyv- és filmbemutatót, kirándulást, bemutatást – bemutatkozást, vetélkedőt tudhat maga mögött az Egyesület. Kortárs kiválóságok méltatják a magyar szellem s a magyar cselekvés valamikori nagyjait. A 2018. októberi VIII. Szögedi Nemzet találkozó nyitányaként *Gyulai Endre* ny. csongrád-csanádi megyéspüspök szentmisét mondott a Szögedi Nemzetért, majd *László ferences testvér* üdvözölte a megjelenteket. Ezután *dr. Neparáczki Endre* kutató igencsak gondolatébresztő, a kutatói etikát példásan demonstráló előadását élvezhettük: A honfoglalás kori magyarság archeogenetikai vizsgálatának eredményei címmel, majd a bácskatopolyai *Kisimre Ferenc* közíróval folytatott érdekes-értékes beszélgetést **Miklós Tamara,** az Egyesület elnökhelyettese. Az idén 200 éve újjáalapított, szeged-csanádi telepesek és utódaik által teremtett (itt ez a szó nem lírai pátosz!) és magát a sorsnak soha meg nem adó Arad megyei Kisiratos bemutatása, bemutatkozása a „három Almási" által. Fonnyadozó-fogyatkozó világunkban szinte katarzis egy un. határontúli (?) színmagyar község - közösség helytállása és emelkedése. Tényleg teher alatt nő a pálma? Végezetül egy nagy tiszteletet érdemlő tiszteletbeli vendég, a Tornyát és az ottani falubúcsút elmesélő *Suttyák András* hangulatos, spontán előadását hallgathattuk és kuncoghattuk végig.

Dr. Horváth István Károlyné elnökasszony szavait idézve „pályázunk, pályázunk és megint pályázunk". Egyik eredménye ennek az év végéig megjelenő két könyv:

Szakács Attila (Erdély): Göröngyös úton

Fehér Viktor (Délvidék): Egyházaskér a szívünkben

Szabó István, Sarkad-Nagyvarjas

Folytatjuk.

Az alábbi „visszaköszönés” egy éve keletkezett, hogy miért, az kiderül az írásból. Ma is, sőt 29 éve változatlanul a véleményem: nagyon sokan, köztük csekélységem is katarzisként, mint életváltást, szabadulást éltük meg 1989 decemberét. Megszűnt a rettegés, a külső és belső didergés, a reménytelenség és totális kiszolgáltatottság.

Ez tagadhatatlan. Azóta felnőtt egy generáció, melynek szinte természetes az, ami van, és ahogy van. Csak kevesen közülük tudják elképzelni és megérteni, mi volt a „forradalom” előtt. Mindegy. A felejtés, közöny, tompaság ellen nem sok esélyünk van.

Hegelnek (és Einsteinnek) tulajdonítják az aforizmát: A történelem arra tanít meg bennünket, hogy az emberek semmit se tanulnak a történelemből. Egyik szállóige vonzza a másikat: A politikában nem jó és rossz, hanem a kisebbik rossz és a nagyobbik rossz között választhatunk.

Bárhogy ellopták, megrontották, aprópénzre váltották is a temesvári csodát, valami maradt belőle. Világtörténelmi tapasztalat, hogy a rajongók, önfeláldozók, lelkesek, utána szinte törvényszerűen jönnek a haszonlesők, karrieristák, lélektelenek. Dagály és apály. A kerék forog...

Mától minden másképp volt...

– „A tévében rövid adásszünet után megjelent a Nemzeti Megmentési Front, és mi elhittük, hogy bennünket akarnak megmenteni. Lehet, hogy azért, mert szemtelenül fiatalok voltunk, naivak és lelkesek, de lehet, hogy csak azt hittük, mindenki úgy érez, mint mi.” (Réthy Emese, Nyugati Jelen, 2013. december 23.)

Helyzet van...

Kicsapta a biztosítékot a bukaresti katonai főügyészség, amikor közölte: 1989 decemberében Romániában nem forradalom volt, hanem államcsíny. Így, egyetlen tollvonással, csak úgy, visszakézből ez lett a karácsonyi ajándék. Most mi lesz? Teszem azt, Aradon, vagy másutt ama 1989-es decemberi napok után bevezetett Bulevardul Revolutiei (Forradalom Sugárútja) elnevezést most felváltja a Bulevardul Puciului (Puccs Sugárút), vagy Bulevardul Loviturii de stat (Államcsíny Sugárútja)? Mi ez? Újabb fordulat, visszarendeződés, üzenet, cinemintye (tarstd észben – a szerk.)? Nem tudom. Csak azt tudom, hogy mit nem tudok - mint néhai Szokrátész. Sem a múlt, sem a jelen nem biztos. És a jövő? Csak az biztos, hogy semmi sem biztos és semmi sem az, aminek látszik, Romániában legalább is. Hogy mondhatok ilyet? Kérem, én Romániában nőttem fel. Pontosabban a Romániává tett, lett Erdélyben. Magyarázatnak ez elég.

A Helyzet fokozódik/avagy hogy volt?

„Tudja meg tőlem, hogy egy ambíció nélküli és tehetségtelen fanarióta fejedelem az ékesszólás képessége nélküli szónokhoz, a csúnya nőhöz és a képmutatást sutba vágó pópához hasonlatos. Tudom, hogy az igazság és a személyes érdek mellőzése egy fejedelem erényei közé kellene tartozzék, de ez a fajta erkölcs nem egyeztethető össze a fanarióta rendszerrel,” (Alecu Sutu, Havasalföld utolsó fanarióta fejedelme, 1818-1821.)

A román hivatalos történelemszemlélet, propaganda (e kettő majdnem egy) bővelkedik meghökkentő fordulatokban, a valódi vagy vélt érdekeknek, a pillanatnyi politikacsinálásnak (= politicianism) megfelelően. A román historiográfia atyamestere, Nicolae Iorga (1871–1940.) jelentette ki: mit kezdjek az igazsággal, ha nemzetem sorsa a tét? A tét - lassan kétszáz éve – a színromán, egységes Nagy-Románia. A Dnyesztertől a Tiszáig. Minden ennek van alárendelve, hol durvábban, hol puhábban - ahogy a körülmények engedik –, de mindig következetesen! Emlékeztetnék a bűvös-eufemisztikus szavakra: kontinuitás, szisztematizálás, racionális táplálkozás, homogenizálás. Ha a fajtiszta, telivér macchiavellizmust-bizantinizmust mesterfokon szeretnénk élvezni, akkor csak a bukaresti politizálást kellene higgadtan és alaposan követni. Kifinomult hallás szükségeltetik... Kevesebb és több ez, mint művészet vagy tudomány: ez egy réges-rég alkalmazott, fékek és morál nélküli abszolút pragmatizmus. A siker mindent és mindenkit igazol. A következőkben azt vázoljuk, hogy

1. hány színeváltozása is volt Romániának csupán 1948 és 1989 között - azaz: hány „mától minden másképp volt”?
2. volt-e forradalmi helyzet, illetve forradalom (katarzis) 1989-ben?

Az idősebbek emlékezhetnek arra, hogy úgy az 1960-as évek elejéig a dicsőséges, legyőzhetetlen szovjet hadsereg szabadította fel drága hazánkat a fasiszta iga alól és hozta el nekünk az új, boldog, emberhez méltó életet, népünk szabadságát. Örök hála és dicsőség a Vörös Hadseregnek! Az éppen frissen kitalált, akkori legújabb román himnusz is a szovjetek tömény tömjénezésétől roskadozott. Valamivel ezután megint „mától fogva minden másképp volt”. Hirtelen arra ébredtünk, hogy már nem a Vörös Hadsereg szabadított fel minket, hanem mi magunkat, sőt, önerőből

szabadítottuk fel Észak-Erdélyt is, és még Budapestet is a román katona szabadította fel, csak az oroszok elorozták ezt a világtörténelmi jelentőségű győzelmet, mert ezek ilyenek. Ettől fogva Augusztus 23. a nemzeti felszabadító, antifasiszta és antiimperialista forradalom szent évfordulójává glorifikáltatott. A hős szovjet katona, az internacionalizmus mehetett a fenébe, a legfrissebb himnusz már úgy kezdődött: Trei culori ... 1964-ig ugyan hivatalosan be volt tiltva, mint a Vasgárda egyik kedvenc indulója (a román Horst Wessel dal – súgta egyik román diákkollégám.) Aztán, nyilván népünk egyöntetű akaratából, mind a hét újraírt versszakát rászabadították az országra. Nyílt titok volt – erről a pártemberek „véletlen elszólásai" biztosítottak – hogy egyes szakaszait személyesen népünk legnagyobb fia költötte. Aztán még tovább viszonyult „alkotó módon" pártunk és kormányunk. A kolozsvári egyetemen Stoica elvtárs, aki egy hittérítő buzgalmával a Román Kommunista Párt történetének új dogmáit kalapálta belénk, drámai arccal jelentette: pártunk, élén népünk legszeretettebb fiával, Nicolae Ceausescu elvtárssal - visszaadta a román nép igazi és teljes történelmét! (Így!)

Közben, „alkotó módon", tovább léptünk előre a marxizmus-leninizmus értelmezési csapdáktól hemzsegő labirintusában, megtudtuk, hogy a román nép a legősibb Európában, hogy már a dákok is tulajdonképpen Ceausescu elvtárs aranykorát akarták, csak sajnos, túl korán születtek. Közben Ilie Ceausescu, a pártfőtitkár öccse vezérőrnaggyá és megfellebbezhetetlen hadtörténésszé emeltetett. Szerinte az 1944. augusztus 23-án kitört antifasiszta, antiimperialista (lásd, mint fenn) izé kereken hat hónappal rövidítette le a II. világháborút. Ebben van valami. A német haderő jórészt román kőolajjal üzemelt. Arról valahogy megfeledkezett a történész-vezérőrnagy öcsi, hogy román olajjal és három-négyszázezer román katona kíséretében jutott el a Wehrmacht Moszkváig és Sztálingrádig, s ha évekkel korábban netán nem adnak olajat, akkor akár olyannyira lerövidíthették volna a háborút, hogy azt el se lehetett volna kezdeni. De ez csak az én rosszindulatú piszkálódásom, nyilván. Meg azt is híresztelték – becsületszavamra! – hogy a magyarok azért élnek olyan jól, mert Románia szállítja nekik az élelmet. A Szovjetunió követelésére. Mert különben ezek az örökké hőzöngő bozgorok még valamit csinálnának. Etetjük a magyarokat, hogy a galaci kombinát vasércet kapjon a szovjetektől. Zseniális! Így egy húzással mind a kettőre lehetett vicsorogni, de leginkább és elsősorban a magyarokra, mert mégiscsak azok tűntek gyengébbnek. De ha ez nem lenne elég ok az ínségre – azt is híresztelték, hogy a magyar mezőgazdaság azért olyan jó – és a román mezőgazdaság kárára jó („alkotó módon" meg kellett magyarázni a korgó gyomroknak a korgás okát), mert Magyarország fölött megcsapolják az esőfelhőket, a legmodernebb nyugati technikával.

Hálistennek, a diktatúrát nem csak a korrupció enyhíti, hanem a röhögés is.

Ne feledjük, az Óriási Nemzetközi Tekintélyű Zseniális Államférfi 1968-tól éjjel-nappal azt harsogta, szűnni nem akaró viharos taps, éljenzés közepette, hogy számolják fel a katonai tömböket, éljen a béke és a belügyekbe való benemavatkozás! – ám 1989-ben a Varsói Szerződés megerősítését és a fegyveres beavatkozást sürgette Magyarország és Lengyelország ellen, szintén viharos, szűnni nem akaró tapsok közepette – merthogy azok „elárulták a szocializmus ügyét."

– *„Ceausescu tudta: az elvont, azaz ellenségkép nélküli nacionalizmus politikailag súlytalan a manipulációhoz. Megtanulta Machiavellitől, hogy ellenséget kell választania. E célra a legalkalmasabb a magyarság volt.(...) A sok évtizedes idegengyűlölet (amelynek viszont nagy hagyományai vannak) évtizedek múltán sem tűnik el, s a romániai magyarság jogos nemzetiségi követelései ebben a közegben heves ellenkezést válthatnak majd ki. Az új pártok jó részének - nemcsak választási - küzdelmében ott villog majd a nacionalizmus egész fegyvertára. Lehet, hogy Ceausescu öröksége igen lassan lebomló méregként még sokáig hat Romániában és az egész régióban."* – írta Bodor Pál –Julien Weverbergh Aranyfüstös hullaház c., Ceausescu uralmát leleplező könyvének utószavában, még a marosvásárhelyi fekete március előtt.

Na, ilyesmik kerültek az ártatlan román fejekbe...

S mik kerültek az ártatlan, ám csökönyösen morajló gyomrokba? Alig több, mint a fejekbe, mert a „racionális táplálkozás" fennkölt jelszavával törvényesítették a koplalást, szebbik nevén az élelmiszerjegyeket. Az élelmiszerjegyeknek megvan az az alattomos szokásuk, hogy nem lehet velük jóllakni. (Milyen a román szendvics? Két kenyérjegy közt egy húsjegy.) Hatalmas, reménytelenül hosszú alakzatok képződtek mindenütt, ha elterjedt a hír, hogy „adnak valamit". Mert a Kárpátok Géniuszának Romániájában mindent „adtak" vagy „elvettek", vagy „visszaadtak", pont, mint a történelmet vagy a 2050 éves dák államot. Az üzletekből szinte minden hiányzott – csak a hiány volt hiánytalan. Igaz, hogy adnak, adnak – de jó lenne már kapni is vala-

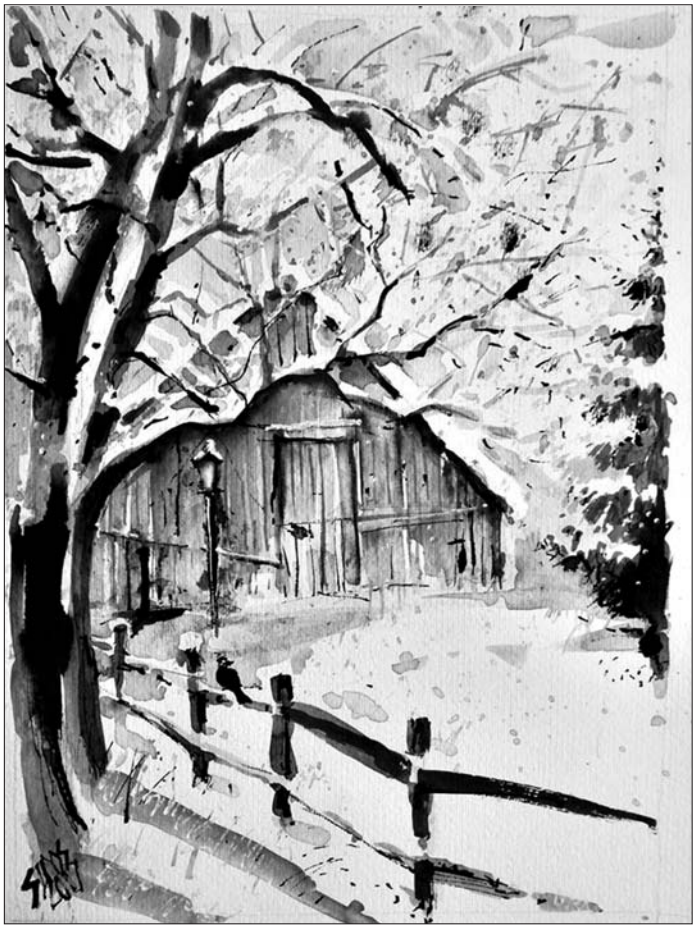

mit - összegezte egy aradi román atyafi, természetesen, sorban állás közben.

A fokozódott Helyzet tovább fokozódik/vagy forradalmi helyzet?

1987 késő őszén Brassóban zendülés tört ki. Kitörték, betörték a pártszékház ablakait, ajtajait - válogatás nélkül lángra lobbantak a lánglelkű Kondukátor válogatott beszédei. A hatalom a szokásos fanarióta-moszkovita recept szerint lépett. Előbb szebbnél-szebb ígéretek, „a dolgozók életminősége állandó javítását szolgáló” intézkedések, aztán a megtorlás.

Aki csak tehette, a magyar, esetenként a jugoszláv televíziót nézte és a Szabad Európát hallgatta. Arad valóságos Izaura lázban égett. Hihetetlennek tűnhet, de az aradi románok egy része magyarul tanulgatott, hogy fenékig élvezhesse a magyarul beszélő, XIX. századi ártatlan brazil szűz szavait. (Állítólag Magyarországon gyűjtés is indult a hamvas Izaura megváltására, de hát ahol tíz érettségizett közül nyolc-kilenc azt sem tudta akkoriban, kik a székelyek, ne csodálkozzunk.) S közben a nép, az istenadta nép fásultan, gépiesen tapsolta és éljenezte Minden Idők Legnagyobb Románját és szellemileg és lábilag egyaránt csámpás, sokszorosan doktorosított hitvesét. A XIV. pártkongresszus (1989 november) a fogadalmak, esküdözések, a példátlan eredmények és ígéretek grandiózus tűzijátékává fajult. Ceausescu az egekbe emeltetett...

Így jött el 1989 decembere és jött el Tőkés László nagy pillanata. Nekem valahogy makacsul az jutott eszembe akkoriban (és ma is), hogy: csillag a máglyán. Csodáltuk és féltettük – szerencsére - mint kiderült – nem csak mi, magyarok. A bátorság és szelídség, együtt a rendíthetetlenséggel - történelmet ír. Ahogy Gandhi lebénította a jóval toleránsabb, civilizáltabb Brit Birodalmat, úgy Tőkéssel sem tudott mit kezdeni a Securitate. Illetve, nagyon is tudott volna - de őrá már nem csak pár száz temesvári, hanem a fél világ figyelt, hála a nyugati médiának és a magyar kormány belemenős játékának.

Mindenesetre december 21. katartikus, sőt szürrealisztikus nappá lett Aradon. Délelőtt tömegek özönlöttek a vasútállomás felől, rendezetten. Épp akkor zajlott a bukaresti nagygyűlés, Ceausescu vezérszónokkal, átkozva a külföldi imperialistákat, revizionistákat, irredentákat, Románia ellenségeit, akik – mindenki tudta – a magyarok. Rezignáltan, bőséges tapasztalatok birtokában azt hittem, itt is valami ilyesmi lesz. Feltűnt, hogy rengeteg papírlap szállong a levegőben. Röpcédulák? De minek? Nem elég az újság, a tévé, a mindenütt rikító jelszavak? S akkor a Városháza felől megjelent páncélozott csapatszállító járműveken a katonaság. Érdekes, ezek együtt gyűléseznek? Közben Ceausescu a tévében szónokolt - alant pedig – nem akartam elhinni – a sokaság azt skandálta: Le Ceausescuval! Le a gyilkossal! Kenyeret és szabadságot! Tegnap Temesvár, ma Arad, holnap az egész ország! (Ieri Timisoara, azi Aradul, maine toata tara!) Közben Ceausescu még mindig szónokolt. Más dimenzióban, más időben élünk? Átvillant, álmodok, ez nem **ez** a világ. Ez nem lehet igaz! Első katarzis...

A katonaság a levegőbe lőtt. Mintegy páholyból néztem, kukkoltam a történelmet. Semmi kedvem se volt halomra lövetni magamat, először lássuk „őket”, a 2050 év óta folyamatosan itt lakó hős népet, elvégre hetven éve nem mi vagyunk itt a gazda. A tömeg megtorpant, de nem tágított, nem mozdult. Arra lettem figyelmes, hogy csodálom őket és kezdem szégyellni magam. Majd új jelszó: A hadsereg velünk van! Mi vagyunk a nép! Később lementem az utcára, kezemben egy szatyorral, mintha éppen a piacra mennék... Felszedtem néhány „röpcédulát”. A diktátor finom papírra nyomtatott, örök érvényű műveiből kitépett lapok voltak. Micsoda szentségtörés, ha-ha! Már vécépapírnak se kellettek. (Akkori vicc: A román sorban áll vécépapírért. Az eladó: Csak akkor kap, ha van igazolása, hogy evett is!) Egyetlen betört kirakatot, betört orrot sem láttam. Az emberek rendületlenül álltak és zúgott: Libertate! Libertate! Közben Ceausescu már nem szónokolt. A kiskatonák szürke, törődött arccal, feltűzött szuronnyal ácsingóztak. Egyikük sírt, a tisztek igyekeztek a harci szellemet tartani. Daca armata ungara va trece granita, vom lupta pana la ultima picatura de sange! (Ha a magyar hadsereg átlépi a határt, utolsó csepp vérig harcolunk!) Jó, majd meglátjuk... még mindig december 21-et írtunk.

A katarzis - katharszisz, görög szó, jelentése: megtisztulás, megszabadulás, feszültségoldás, megvilágosodás. Egy dolog a látszat, a látványosság, a csinnbumm - de minden változás, forradalom, háború igazából a fejekben s szívekben dől el.

December 22-én a tüntetők között voltam, a Városháza előtt. Szónokok. Éljenzés. Újabb szónokok. Újabb éljenzés. Ceausescu elszelelt Bukarestből. Délután a határt megnyitották. Mindegy, hogy ki beszélt, a lényeg, hogy nem népünk

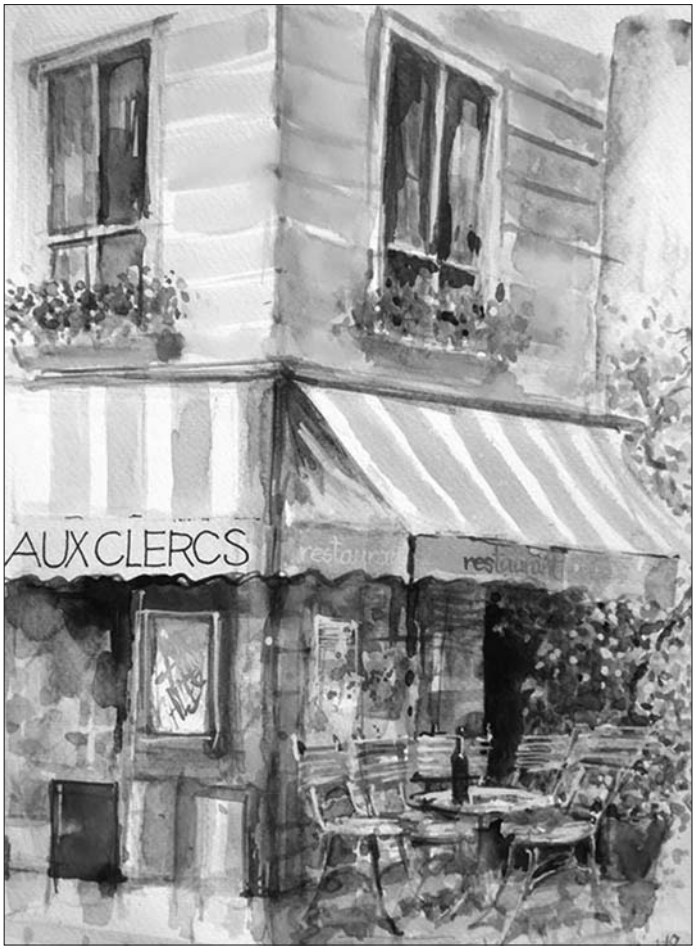

legszeretettebb fia. Befutott a szegedi MDF küldöttsége. Őket is megéljeneztük. A tömeg szélénél egy magyar rendszámú Lada parkolt, kormányánál egy félszeg mosolyú férfiával. Az emberek nyüzsögni kezdtek a jármű körül. Simogattuk, cirógattuk a járgányt, mint valami kiscicát. Külön erőt adott, s nem csak nekem, hogy Magyarország közel van, velünk van! Egy idősebb férfi románul beszólt a kocsiba: Testvéreink! Isten hozott benneteket! A lyukas román zászlóra mutatott: Pont, mint nálatok 1956-ban! – s könnyes lett a szeme. Lefordítottuk. A második katarzis...

Mikor késő este lett, hazamentem. Győztünk! Iliescu és Petre Roman is megmondta, nem? S ekkor kezdődött a lövöldözés. Naivan azt hittem, örömében a levegőbe lövöldözik, akinek van mivel. Hát nem éppen az volt. A Dacia pengeblokk tetejéről – szemben velünk – két-három automata fegyver ugatott. Lakásunkat több találat érte. Két gyerekünket a fürdőszoba elé, a földre fektettük. Viszonylagos takarásban voltak, míg az összes többi helyiség nagy ablakai az utcára néztek és szemből, oldalról valakik veszettül lőttek. De kik?! Jómagam előbb a gyerekek mellé álltam, a „takarásba”, aztán a szobában a szőnyegre feküdtem, aztán föl a kanapéra, ott mégis kényelmesebb. Tegnap is megúsztam, eddig ma is – úgy látszik, a géppuskaszerenád most „házhoz jön”. Mi van? A diktátor visszavág? Bevallom, féltem s nem csak magam miatt. (Sejtettem, hogy videóznak, fényképeznek bennünket - később, egy kiadványban magamra ismertem az aradi Városháza előtti tömegben.) Majd valami, addig ismeretlen fatalista nyugalom és égető kíváncsiság lett úrrá rajtam, és kiálltam az erkélyre. Ekkora, páratlan, hihetetlen történelmi pillanat és én a szobában lapítsak?! Akkor értettem meg nagyapáimat és a sok millió embert, akik évekig állták a világháborúk tüzét. Hozzá lehet szokni. Valahogy kívülről, fentről láttam magamat, mintha nem én lettem volna én és ő, a világ se lett volna **ő**. Tudathasadásos állapot. Harmadik katarzis...

December 23-24-én kinyitott néhány élelmiszerüzlet. Az alattunk lévőben (is) ingyen osztották a magyarországi segély még egészen friss, jószagú, vágyott ízű kenyerét. Egy öltönyös román öregember három kenyeret tartott a kezében, ahogy a fahasábokat szokás, s potyogtak rá a könnyei. És azt mondta, románul – románoknak: Jóemberek! Ez a hazug gyilkos még két napja is azt mondta, hogy a magyarok fegyverrel jönnek. Nézzétek! A magyarok kenyérrel jöttek. Drága magyar testvéreim. Még ti sem tudjátok, milyen jó szívetek van! Isten áldja Magyarországot! – s hullottak a román könnyek a magyar kenyérre... Aradon. Megtapsolták. Negyedik katarzis...

Antikatarzis: egy harminc-harmincöt körüli egyén megszólalt. – Hallgass, vénember! Hát nem tudod, mit mondott Barnutiu 1848-ban a magyarok mérgezett kenyeréről? A helyzet nem változott! Ai grija!

December 24-én a rengeteg magyar segélycsomagot rendeztük a római katolikus templomnál. Kezembe került egy zsírpapírba csomagolt valami. Kilónyi szalonna volt. A papíron, belül, ákombákomok: „81 éves özvegy nyugdíjas asszony vagyok. Sajnálom, hogy csak ennyit tudtam adni. Isten óvja magukat!” Elkértem ezt a csomagocskát. Amikor csak ettem belőle, folytak a magyar könnyek egy ismeretlen magyar asszony betűire. A „kis” Magyarország nagyon nagy volt szívében, döntéseiben és tartásában. Aki akar, emlékezhet, aki akarja, tudhatja. Soha ilyen sokat, soha ilyen kevés köszönetért egyetlen nép sem tett. Láthattam a sokarcú, de sorsára, valódi lelkére mindig rátaláló népem legszebb arcát. Ötödik katarzis....

Ezek után is puccsnak mondható a romániai 1989? Vagyunk még pár milliónyian, akik tudjuk, hogy volt, mint volt. S ha „csak” 1108 ember az, aki hitt, bízott és megölték – akkor is forradalom volt - amit elloptak. Ez szinte természetes. Ma sem tudjuk, kik voltak azok a „terroristák”, kik lőtték agyon Tóth Sándor hódmezővásárhelyi magyart, aki élelmet, gyógyszereket hozott, csakis lelkére hallgatva.

Ha puccs volt, akkor a jogokat is „ők adták”, megvesztegettek minket, alamizsnát „adtak”. Ami adható, az nem kötelező Akkor minden, amit elértünk, nem a miénk, buborék, bármikor visszavehető. Ebül szerzett dolog ebül vész el. Könnyen jön, könnyen megy. Ehhez nem kell jogásznak, szakértőnek lenni. Elég, ha a kedves bohém Heltai Jenő sorait idézzük:

„Ez nem ajándék. Ingyen ezt nem adják,
Hol áldozat nincs, nincs szabadság.
Ott van csupán, ahol szavát megértve
Meghalni tudnak, és élni mernek érte.”

* * *

-„Az ösztönös emberismeret, a „szimat” (zsigeri veszélyérzet), a bonyolult emberi/politikai helyzetek átlátásának készségszíntű képessége, a tettetés és színlelés, a valódi szándékok elrejtésének talentuma, a hibátlanul működő (hatalmi) reflexek, továbbá az adódó lehetőségek azonnali mesteri kihasználásának adottsága, az alku(dozás) művészete – s mindezen tulajdonságok tudatos áthagyományozása, - kis túlzással, egy új embertípust alakított ki. Ez a „fanarióta”. „A fanarióták szerfelett ügyesek amaz nagyhatalmú emberek megszédítésében, akik segíthetik terveik megvalósítását. Ismerik mindazon módozatokat, amelyek révén egy ember lelkét megkaparinthatják. Épp ebben a furfangosságban rejlik a hatalmuk; mert nem elegendő feltalálni egy szerkezetet, arra is szükség van, hogy tudd, miként működteted.” (Marc-Philippe Zallony, orvos, gondolkodó a XIX. sz első felében.)

Az a rettenetes a történelemben, hogy sose tudjuk, minek mi lesz a következménye. Se a politika, se a történelem nem egzakt tudomány. Egy félreértelmezhető szó, egy rosszkor mondott mondat, egy ostoba, de fülbe mászó jelszó országokat tehet tönkre. Az okosságnak van határa, a butaságnak nincs. A jót csak egyképpen lehet tenni: jól – a gonoszság útjai, lehetőségei számtalanok.

Ez az írás óhatatlanul szubjektív. Így láttam, így éltem meg. Ami tény: ***megszűnt a totális kiszolgáltatottság***. Románia, s benne Erdély – él. Vannak lehetőségek, remények. Ennél többet a történelem sosem ad. A többit el kell venni tőle.

*(*A dőlt betűs szövegeket Borsi-Kálmán Béla: Phanarion, fanar, fanaróták, fanariotizmus.– Barangolás a román diplomácia és politika-csinálás forrásvidékén c. tanulmányából vettem.

Néhai Bodor Pál (Diurnus) váteszi szavainak helyére, körülményeire a szövegben utaltam.)

Szabó István, Sarkad

Száz éves a szászok „öröme”

A medgyesi szászok gyűlésük után, táviratban adták tudtára a román királynak határozatukat. Egyúttal felsorolták elvárásaikat az új hatalommal szemben. Ezek között szerepeltek a következők: nemzeti egyenjogúság, a német nyelv hivatalossá tétele az általuk lakott területeken, a német nyelv elismerése a közigazgatásban, igazságszolgáltatásban, hadseregben; német nyelvű oktatás minden szinten, beleértve az egyetemet is. Szász képviselők kapjanak helyet a román parlamentben, megfelelően legyenek képviselve a minisztériumokban. Ezekből szinte semmi nem valósult meg, hasonlóan

Az 1919. január 8-i Szász Nemzetgyűlés helyszíne a medgyesi szász evangélikus gimnázium díszterme volt

jártak mint a magyarok a gyulafehérvári ígéretekkel. A szászok akkor ébredtek rá, hogy mi következik, amikor a román állam elkobozta a Szász Universitas (Szász Egyetem) összes vagyonát, szűkítette a szász iskolai hálózatot, az 1921-es román földtörvényt kiterjesztette a szász egyházi és egyesületi földekre.

1919. január 8. A megszálló román hadsereg jelenléte, a román politikusok ígéretei a szászság vezetőinek egy részében azt a felfogást alakították ki, hogy népük jövendő sorsa szempontjából helyesebb volna a román impériumot önként elfogadni, mint megvárni annak már elkerülhetetlen rákényszerítését. A szász népszervezet kibővített központi választmánya 1919. január 8-án Medgyesen kimondja, hogy *„a szász nép a mai naptól kezdve a román birodalom tagjának tekinti magát, fiait és leányait a román állam polgárainak. Kéri Istent, hogy vezesse jóra és adja áldását ehhez a felelősségteljes lépéshez, melyet megtenni kötelességüknek érezték.”*

A csekély szótöbbséggel hozott medgyesi határozat megosztotta a szász közvéleményt. A szászok legnagyobb társadalmi szervezete emlékiratban tiltakozik Erdély elszakítása ellen, kijelenti, hogy a szász nép túlnyomó többsége nem azonosítja magát a medgyesi határozattal, mert azt a fegyverek erőszakolták ki. Erdély sorsát csak népszavazás döntheti el, a nemzetiségi kérdéseket csak önkormányzattal lehet megoldani. A medgyesi határozat azért is érvénytelen, mert

A szász képviselők felvonulása a Medgyesen 1912-ben tartott nagygyűlésükön.

ilyen fontos kérdésben csak a szász nemzetgyűlés (Sachsentag) illetékes határozni. Rá tíz hónapra azonban, november 6-án, amikor már ismeretessé vált, hogy a békekonferencia a bánsági németek nagy részét is Romániához csatolta, a Sachsentag jóváhagyja a medgyesi határozatot, ugyanakkor új szász nemzeti programot állít fel.

Így következett el 1919. január 8-a, amely napon a szász népszervezet kibővített központi választmánya Medgyesen kimondta, hogy *»a határozat fontosságának teljes tudatában a szász nép a mai naptól kezdve a román birodalom tagjának tekinti magát, fiait és leányait a román állam polgárainak. Kéri Istent, hogy vezesse jóra és adja áldását ehhez a felelősségteljes lépéshez, amelyet megtenni kötelességüknek érezték.«* Augusztus 10-én a bánsági sváb nagygyűlésen csatlakoztak a medgyesi határozatokhoz, szeptember 6-án az összes romániai német törzsek képviselői egységes választási programban állapodtak meg. November 6-án pedig a szász nemzetgyűlés – a Sachsentag – jóváhagyta a medgyesi határozatokat és húsz pontban szögezte le az új szász nemzeti programot.

Szabó Mayer Attila

A szerk. megjegyzése: És elkövetkezett 2018 októbere, amikor a szász nemzetiségű Klaus Iohannis román államfő is ünnepli azt az impériumváltást, amely az őshonos erdélyi német közösség szinte teljes kipusztulását vonta maga után.

Egy kis statisztika

(A százévnyi örömből hogyan lett üröm)

A romániai németség számarányának alakulása 1930–2002 között.

1930.: 745.421 fő (Románia lakosságának 4,1%-a, Bánság lakosságának 23,7%-a, Bukovina lakosságának 8,9%-a, Erdély lakosságának 7,9%, Beszarábia lakosságának 3%-a és Dobrudzsa lakosságának 2,8%-a.)

1948.: 343.913 fő, Románia lakosságának 2,2%-át képezte

1956.: 384.708 lakos

1977.: 359.109 lakos

1992.: 111.301 lakos

2002.: 60.088 lakos

Apáink arcán

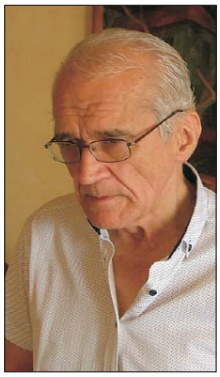

„Párhuzamosan a letűnt második-harmadik régi román pártvonal élet-magra kapásával, a tapasztalat nélkül magukat pozícióba riszált magyar vezetőink is, hogy lábuk ne fájduljon, a 'kis lépések politikájának' lenini szlogenjével kezdték előbb félretaszigálni, aztán félresöpörni az igazi tűzcsiholókat, a legrátermettebb férfiakat, kik a legsötétebb időkben bizonyítottak, nem a koncért való alkudozásban" – mondja interjújában FARKAS ÁRPÁD, a Molnár Pál újságíró által 1997-ben alapított, legrangosabb magyar irodalmi díjjal kitüntetett költő. A székelyföldi poétával otthonában Szíki Károly beszélgetett.

– Miközben az Egyesült Államokban, angol, német nyelven megjelentek verseid antológiákban és folyóiratokban, téged is megpróbált megkeresni a magát világfinak gőgölő Provincializmus-vádjával, a le nem vethető bélyeg…

– Úgy élve és maradva Székelyföldön, a világ egyik csücskében, hogy közben az egész földet magaménak tudhassam...- Az volt a baj a vidékeinkkel, hogyha valaki megtanult fogalmazni, írni, szépen ejteni a szót vagy éppen szerepet játszani, festeni, azt rögtön ijesztgetni kezdték: vigyázz, nehogy provincialista légy! Én abból értettem meg, hogy mi a világméretűvé tágítható provincializmus, hogy 1972-ben, tehát 4 évvel a diáklázadások után leszállsz a Gare de l'Esten, Párizs legnagyobb és legöregebb pályaudvarán a vonatról, és mindenütt Lenin, Sztálin és Mao kis szobrocskái fogadnak. Ezek szellemében úszkálnak forradalom utáni mámorban Kohn Bendit ifjai, a nyugati jólét környező világról mit sem sejtő, elkényeztetett fiai, küzdve szovjet, sőt kínai mintájú kommunizmusért, amit már akkor mind közönségesen neoliberalizmusnak lehetett nevezni, s játszottak olyasféle forradalmasdit, amilyent nekünk idehaza gyökeresen más célokkal, a bőrünkre tapadt temérdek szocialista salakot lehányva kellett volna megvívnunk. Ez számukra csak félretájékozódásból adódó kaland volt, számunkra az ő mélyre belélegzett provincializmusuk.

– Elég sokáig tartott ez a kaland!

– Ez hosszú folyamat. Hány sejt, hány idegrendszer hordozza tovább a szocializmus 40 évét is, hány agyból nem lehet kiűzni az avítt gondolatot, hogy kissé másabb irányt szabjon tekintetének!

– Mi lett a klasszikus transzilvanizmussal?

– Kós Károlyra figyelve és az úgynevezett transzilvanizmusra, az nem Kós Károly korai elhallgatása, majd halála miatt nem valósult meg, hanem mert a transzilvanizmusból a szászokat és a zsidókat eladták jó pénzért, a rendi nemességet felszámolták, a román értelmiség pedig nem volt befogadó az eszmére. Annyi, magát transzilvánnak mondó embert bármikor össze lehet terelni, amennyire egy tüntetésen szükség van. Azt tapasztalom, hogy erdélyiség-érzület az itt élőkben, de az innen elszármazottakban is, legyenek magyarok, akár románok, egyre erősödőben. Olvasom, hogy csak néhány megszállott fejében él még az erdélyiség Kós Károly-i eszménye. S hogy csak az innen eltávozott írók, művészek, színészek, orvosok, értelmiségiek, akik elhagyták Erdélyt, azok tudtak csak igazán szárnyat bontani és fennebb szállni a földről. Ez akkora hazugság, hogy neki lehet támaszkodni. Irodalomról szólván, ha kilencven utáni írásbeliségünk közéleti vonásait bogarászom, még igaz is lehetne, de fiatal íróink közül többen érvelnek azzal, hogy ők nem köldöknézők, a nagyvilágon, sőt a világmindenségen a tekintetük. Ha így igaz, s nem valami posztmodern humbug, s ihletetten néznek körül Európa s akár a Földgolyóbis ember-tépázta ege alatt, tapasztalhatják, hogy miközben egyre mélyülőbb a szakadék a világ gazdagabb és szegényebb embertömbjei között, a világ proletárjainak sem sikerült egyesülniük, s a globalizmus műanyagfelhői is foszladozóban fejünk fölül, akként erősödik mindenütt a régiós tudat, éppen a sokszínűség természet közeli igényének jegyében. Mindezekért, például ahogy Magyarországban, úgy Erdély jövőjében is hiszek.

Fotó: Szíki Károly

PrésHáz.eu, 2018. október 18.

Elhunyt D. dr. Pap Géza, az Erdélyi Református Egyházkerület 45. püspöke

"De az Úr mellém állt, és megerősített engem, hogy teljesen elvégezzem az ige hirdetését, …" 2 Tim 4,17

Az Erdélyi Református Egyházkerület szomorú szívvel, de Isten akaratában megnyugodva tudatja, hogy 2018. november 13-án D. dr. Pap Géza, az Erdélyi Református Egyházke-rület 45. püspöke, hirtelen elhunyt.

Pap Géza 1954-ben született Kolozsváron. Teológiai tanulmányait a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetben végezte el 1978-ban. 1979-től Bukarestben teljesített segédlelkészi szolgálatot, 1981-től a Kolozs megyei Magyarkiskapuson szolgált. 1988 decemberétől a Kolozsvár-Felsővárosi Református Egyházközség lelkipásztora volt. 2000-2012 között az Erdélyi Református Egyházkerület 45. püspökeként szolgált, 2012-től a Romániai Református Egyház Zsinatának ügyvezető elnöke volt.

Fotó: Kiss Gábor – reformatus.ro

MOGYE-oktatók szerepe és felelőssége

Sokan és sokféle véleményt fogalmaznak meg sokszorta kevés információ és nem megfelelő rálátás birtokában. Így van ez a marosvásárhelyi orvosképzés ügyében is, azon belül a magyar tanári kar megítélésekor. A helyzet nyilvánvalóan bonyolult, én magam állapítottam meg egy korábbi írásomban: „Hogy a metaforikus képnél maradjak: a sokfelé húzó lovak helyett ideje lenne már két olyan paripát befogni a magyar orvosképzés szekérrúdjához, amely jó irányba és minél előbbre vinné a szekeret." A széthúzás nem kicsi, a sorokat rendezni kellene, de azért kikérem magamnak, hogy egyesek állástalanságba száműzzenek tüntetni, azaz ötven férőhelyes sátrakat hoznának létre „a MOGYE utcára tett magyar tagozata" részére (Tusványoson osztogatott szórólap, 2018. július 28.), mások pedig nyeglén úgy vélekedjenek, hogy *„– egy-két ritka kivételtől eltekintve – a vezető magyar professzorok bűnös módon szó nélkül asszisztálnak."* (Erdélyi Napló, 2018. szept. 6.) Ugyanis nem csupán egy-két magyar professzor és más rangú oktató volt annak idején Schmidt Pál államelnök meghívottja egyenes kiállása miatt, sőt a MOGYE etikai bizottsága elé állított és a DNA-ra citált tanárok száma is meghaladta az egy-kettőt.

Amúgy ismételten tudatosítani szeretném: a magyar oktatók feladata alapvetően a szakmaiság biztosítása és általa a magyar oktatás színvonalának, egyáltalán a magyar oktatás lehetőségének a fenntartása. A mi elsődleges szerepünk és felelősségünk az, hogy a mindenkori lehetőségekhez mérten versenyképesek legyünk az adott elvárások szerint, hallgatóinknak minél több hasznos ismeretet és üzenetet fogalmazzunk meg, (magyar) államvizsgások témavezetői és – esetleges egyetemi karrierre pályázó – doktorándusok irányítói legyünk. Ezt a feladatot sem politikusok, sem újságírók, sem más szakmabeliek, sem közemberek nem tudják teljesíteni, hacsak valahol nem intéznek el maguknak szakvizsgát, doktorátust, kutatási beszámolót, ISI-s cikkeket és miegymást. Szóval ez a mi közös és elsődleges feladatunk, amire rátevődhet egyesek szerepvállalása az egyetem – amúgy szavazógépezetként működő – vezető testületeiben, vagy lelkiismeretük szavának a hallatása mások nemtetszése ellenére is. Nekünk nem feladatunk sem az országgyűlésben apellálni a jogfosztások ellen, sem az egyetemmel szemközti parkban tüntetni a magyar oktatásért.

Amiként senkinek sem lehet célja a munkaszerződésünk megszüntetése, sőt lassacskán veszélyességi pótlékot érdemelnénk ki, hiszen a romániai magyar orvosképzés bármely formája csakis velünk képzelhető el. A magyar oktatói kar mennyiségi és minőségi jobbulásával, potenciális vendégtanárokkal kiegészülve. Megszívlelve a MOGYE ex-oktatójának, a Kárpát-medencei magyar oktatás fejlesztéséért felelős helyettes államtitkári tisztségébe avanzsált volt kollegánknak a véleményét: „A magukat hivatalosan magyarnak megjelölő MOGYE oktatóknak (mintegy 120 fő) kb. fele alkalmas arra, hogy a magyar nyelvű oktatásért és a magyar oktatásban résztvevő személyekért (hallgatók és oktatók) morálisan és adminisztratív téren nyíltan kiálljanak." [mínusz két személy – szerk megj.]

Azt is szeretném axiómaként kijelenteni, hogy egész közösségünk érdeke, kiváltképpen a versenyvizsgával az egyetemre bejutott hallgatóké, hogy évről évre magyar végzősök kapjanak orvosi, fogorvosi, gyógyszerész diplomát az úgy-ahogy létező és működő marosvásárhelyi magyar oktatás haszonélvezőiként. Igenis, a főszereplők maguk az egyetemi hallgatók, a magyar orvosképzés célkeresztjében ők állnak, még akkor is, ha igen jelentős hányaduk orvosdiplomával a zsebében nem idehaza fogja hivatását, szakmáját, pénzkeresetét teljesíteni. Nem áll az erdélyi (magyar) beteg, páciens mellé, aki a gyógyításnak, orvoslásnak, egészségmegőrzésnek nevezett folyamatnak a fő-főszereplője. A gyógyításnak-megelőzésnek elkötelezett egyetemisták, végzettek, orvosok, azaz mostani, volt és leendő tanítványaink mellett már mi, az oktató közösség vagyunk a legfontosabb szereplők az orvosképzés, azon belül az erdélyi magyar orvosképzés folyamatában. Ennek a felelősségét hordozzuk, ki-ki szakmaisága, lelkiismerete, adottságai szerint. Egy sajátos értékrendű világban, ahol a gyógyító alázatot, a jobbítási szándékot sokaknál a hatalomvágy, irigység, keresztbetevés váltja fel.

Persze, még lehetnek főszereplői a magyar nyelvű orvosképzésnek: a tanügyi törvény betartásáért küzdő karakán politikustól a következetesen tudósító és helyzetelemző újságíróig, a kiegyensúlyozott véleményt megfogalmazó közembertől a rendíthetetlen emberjogi harcosig. Velük szemben azonban mi, a MOGYE magyar tagozatának oktatói vagyunk azon kiváltságosak, akik a magyar nyelven zajló orvosképzés szakmai és gyakorlati feltételeit biztosítani tudjuk. Miközben tény és való: az oktatói közösség rendkívül sokszínű, hiszen tagjai sorában éppúgy jelen vannak a mármár hősök és árulók, a drukkerek és az ellendrukkerek, az áldozatok és a közömbösek. Olyanok vagyunk, amilyenek, de mégis megkerülhetetlenek. Képesítés nélküliekkel nem helyettesíthetők az orvosképzés folyamatában, és máshonnan, Magyarországról érkezőkkel legfeljebb annyira pótolhatók, hogy az akkreditáció biztosított legyen.

Azért lenne szükség a magyar oktatás tanügyi törvény által előírt autonóm önszervezésére, hogy ez a nem túl népes oktatói közösség minőségileg is gyarapodjék, és mind szakmai, mind érzelmi-identitási szempontból a jelenleginél jobban megállhassa a helyét. Hogy ki-ki jobban megtalálja a szerepét – és a felelősségét. Hogy jelképes csatározás és lövészárokba való húzódás helyett nyugodtabb teremtő légkörben végezhessük oktatóként körvonalazott szakmai, nevelő, gyógyító tevékenységeinket.

Dr. Ábrám Zoltán
(Erdélyi Napló)

Bodolai Gyöngyi

Jubileumi emlékünnepség a magyar tudomány napján

Tartalmas és tartásos, időnként torokszorítóan megható, de összességében egy új nemzedéknek a hagyományok tisztelete mellett a jelenkori kihívásokkal való megküzdését tükröző ünnepség keretében emlékeztek meg október 27-28-án a marosvásárhelyi magyar nyelvű gyógyszerészképzés hetvenedik évfordulójáról.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztályának (EMEOGYSZ) égisze alatt megtartott jubileumi ünnepség helyszíne a Művészeti Egyetem Stúdió Színháza volt. A rendezvényre *dr. Gyéresi Árpád* emeritus egyetemi tanár **Hét évtized emlékezete** címen egy újabb, adatokban és emlékekben gazdag kötetet állított össze, amelyet az ünnepség második napján mutattak be.

A magyar nyelven közel háromezer gyógyszerészt útra bocsátó marosvásárhelyi kar jobbára fiatal oktatói mellett jelen voltak tanítómestereik, az egyetem nyugalmazott idős tanárai és munkatársaik. A megemlékezést megtisztelte jelenlétével a négy határon túli gyógyszerészeti kar küldöttsége. A közönség soraiban ott ültek a végzettek szinte minden korosztályának képviselői, a fiataloktól a ’80-as éveikben járó, még mindig aktív gyógyszerészekig az országból és a határokon túlról, még az Egyesült Államokból is (…)

Egykori diák- és mai professzortársának, dr. Gyéresi Árpád egyetemi tanárnak a jubileumi évfordulóra készült kötetét *dr. Jung János* egyetemi tanár, a Román Orvostudományi Akadémia tagja mutatta be. A Hét évtized emlékezete hosszas és fáradságos gyűjtőmunka eredménye, amit a szerző *„személyes élményeinek a részletes felelevenítése tesz érdekessé és teljessé”* – emelte ki Jung professzor. A 324 oldalas kötet a Gyógyszerészeti Kar történetének dokumentált áttekintése. Az elért szakmai eredmények mellett az adott kor „viharos eseményei”, a sztálini, majd a ceausescui diktatúrák hatása, a kar megszüntetésére tett kísérlet, az oktatók hányatott sorsa, majd az 1990-ben újraindult kar lendületes fejlődése, a tudományos kutatásban elért eredmények, a külföldi intézményekkel létrejött együttműködések története megemlékező, évfordulós írásokban, valamint a szerző személyes élményeiben elevenedik meg. A kötetben olvasható a tanszékalapító tanárok portréja, az évfordulós ünnepségekről szóló beszámolók, a kari asszisztensképzés története, elhunyt tanártársak nekrológja, valamint az utolsó évek kihívásairól, a nemzedékváltásról szóló írások, a különböző alkalmakkor elhangzott köszöntőbeszédek. A gazdag képanyag mellett a kar végzettjeinek 13 oldalas névsora, végül pedig az egyetem volt oktatóinak, diákjainak versei olvashatók – hangzott el Jung János professzor könyvismertetőjében.

(Teljes cikk: Népújság, 2018 november 16.)

Klinikája falára került a híres orvos neve

Marosvásárhelyen a Sportolók utcája október 30-tól a **Dr. Czakó József** nevet viseli. A városi tanács RMDSZ-frakciójának, Mózes Levente képviselőnek a kezdeményezésére fél évvel ezelőtt került napirendre az utcanév-változtatás javaslata. Mára a javaslat kézzelfogható valósággá vált: a dr. Czakó József nevét viselő utcanév-táblát méltó helyre, egykori klinikája falára helyezték ki, így közösségünk vitathatatlan nagyjai, Köteles Sámuel és Márton Áron „társaságába” került. Az utcanévtábla-avatón az RMDSZ városi szervezetének képviselői tartottak sajtótájékoztatót, majd az egykori kórházigazgató fia, **dr. Czakó József Ferenc** is megosztotta gondolatait a család számára felemelő és emlékezetes eseményen. (Népújság)

***

Az ismertetőjében foglaltak javarészét Dr. Czakó József Ferenc tollából lapunk 2015. decemberi, 96. számában közöltük. Ez alkalomból tisztelettel és szeretettel köszöntjük őt, lapunk közeli barátját. Örömünk közös, és legyen az esemény annak a jele, hogy az igazság, a történelmi valóság lassan a felszínre tör. Reménykedjünk a folytatásban. (A szerk.)

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

Székelyek, ha összegyűlnek, a következő száz évre készülnek

A székelyek autonómiaigényének felmutatása volt a célja annak a tömegrendezvénynek, amelyet százéves fennállására szervezett meg a Székely Nemzeti Tanács (SZNT). A Sepsiszentgyörgy főterére összehívott székely nagygyűlésre több ezren mentek el. Óriás, kétszázötven méteres székely zászlóval, autonómiát skandálva vonultak be a város főterére a résztvevők. Természetesen jelen volt az ellenpólus is, a közeli Mihai Viteazul-szobor előtt tucatnyian román nemzeti zászlót lobogtatva vettek részt egy rögtönzött ellentüntetésen.

Elsőként *Szilágyi Zsolt*, az Erdélyi Magyar Néppárt elnöke szólt az egybegyűltekhez, emlékeztetve a jelenlévőket, hogy az 1918-as gyulafehérvári nagygyűlésen önrendelkezést ígértek, amit azóta sem váltottak be. Ki a szeparatista? – tette fel a kérdést, két választ kínálva: *„akik ellopják adólejeinket Bukarestben, vagy mi, akik békésen, demokratikus úton nyújtunk be törvénytervezetet a parlamentben?”*

„A mindenkori időhúzó román politikum a felelős azért, hogy száz éve késik Székelyföld autonómiája” – szólt az egybegyűltekhez *Mezei János* korábbi gyergyószentmiklósi polgármester, a Magyar Polgári Párt választmányi elnöke, aki úgy véli, noha elűzték gyermekeinket Székelyföldről, ez még korántsem véges állapot, hanem visszafordítható.

Tőkés László, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke azt hangsúlyozta, hogy a jelenlévők a közvetlen demokrácia eszközével fejezik ki a székely nép akaratát. Tőkés a Székelyföldön élő románokra is kitért, biztosítva őket, hogy nem maradnak ki az autonómiából, éppen ezért kéri a támogatásukat.

„Az anyanyelv nem elválaszt, hanem összeköt bennünket, a régiók autonómiája pedig az ország fejlődését szolgálná” – adott hangot véleményének *Sabin Gherman* kolozsvári aktivista, aki szerint, ha lenne a régiónak autonómiája, akkor már lenne autópályája is.

A felszólalók sorát *Izsák Balázs*, az SZNT elnöke zárta, eredményként értékelve, hogy az elmúlt száz évben a székelység a román közigazgatás alatt is megőrizte számbeli többségét Székelyföldön. Ne féljenek tőlünk, hanem tárgyaljanak velünk – tanácsolta a román politikumnak az SZNT elnöke, aki a jövőre vonatkozóan úgy fogalmazott, hogy *„készülünk a következő száz évre, megbecsüljük más népek méltóságát, és elvárjuk, hogy megbecsüljenek minket is”.*

A nagygyűlés során hazafias dalokkal szakították meg időnként a szónokok beszédeit, a sepsiszentgyörgyi esemény egyik felemelő pillanata volt, amikor *Vesztergám Miklós* tárogatón szólaltatta meg a Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország és az Ott ahol zúg az a négy folyó című énekeket – a kezdeményező nem maradt egyedül, a tömeg hamar bekapcsolódott és együtt énekelt. ***(Biró Blanka, 2018. november 18.)***

(szekelyhon.ro)

Kiterjesztik Székelyföldre is a gazdaságfejlesztési programot

Szijjártó Péter november 30-án Kolozsváron Kelemen Hunorral, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) elnökével tárgyalt arról, hogy Erdélyben Maros megye mezőségi része után a székely gazdálkodóknak és kisvállalatoknak is nyújt támogatásokat.

A magyar külügyminiszter a sajtótájékoztatón elmondta: a Maros-mezőségi kísérleti gazdaságfejlesztési program keretében tavaly másfél milliárd forint jutott a térség gazdálkodóinak és vállalkozóinak, idén 800 pályázat érkezett, ezek elbírálása jelenleg is tart. Hozzátette: a magyar költségvetésben a jövő évre 50 milliárd forintot különítettek el a gazdaságfejlesztési programokra, ebből jelentős összeg jut Erdélybe és a Székelyföldre.

Szijjártó Péter méltatlannak tartotta, hogy román részről egyelőre nincs készség a kolozsvári magyar kulturális intézet megnyitásának az engedélyezésére. Az MTI kérdésére kijelentette: Magyarország örömmel támogatná, ha Románia kulturális intézetet akarna létrehozni Magyarország bármelyik városában. *„Én inspirálnám a románokat, hogy minél több kulturális intézetet nyissanak Magyarországon. Valahogy nem pontosan ezzel a hozzáállással szembesülünk a román kollégák oldaláról”* – mondta.

Hozzátette: bukaresti látogatásán ismét kérte Teodor Melescanu román külügyminisztert, hogy adja meg a támogatást a kolozsvári kulturális intézet létrehozásához. Megjegyezte: a téma nem fog lekerülni a kétoldalú kapcsolatok napirendjéről. Egy kérdésre válaszolva Szijjártó Péter természetesnek tartotta azt, hogy a romániai látogatásain az erdélyi magyarság érdekképviseletével is tárgyal, mert a határon túli magyarokkal kapcsolatos kormánypolitikát az alapján alakítják ki, hogy mit várnak a határon túli magyarok képviselői a magyar kormánytól.

A miniszter fontosnak tartotta, hogy a két ország között közös sikertörténeteket építsenek fel, mert ezek tudnak olyan bizalmi alapot teremteni, amelyre építve az érzékeny kérdéseket is a megoldás reményével lehet felvetni. Kedvezőnek találta, hogy néhány olyan kérdésben sikerült előre lépni, amelyek megoldására „sokan egy lyukas garast nem adtak volna” – fogalmazott. Ezek sorában a marosvásárhelyi II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Gimnázium újbóli megnyitását említette.

Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke elmondta: a megbeszélés során áttekintették a problémás kérdéseket. Hozzátette: az erdélyi magyarságnak az a legjobb, ha Románia és Magyarország között álladó a párbeszéd. Úgy vélte, ezért meg kell erősíteni a két ország stratégiai partnerségét, és törekedni kell egy bizalmi viszony kialakítására. Kolozsvári programja keretében Szijjártó Péter erdélyi magyar vállalkozókkal is tárgyalt.

Átalvető

Potápi Árpád János:
A családok éve program fontos része az óvodapedagógia

Potápi Árpád János a szekszárdi német nemzetiségi önkormányzat nemzetiségi óvodai nevelésről rendezett konferenciáján a térségben egyedülállónak nevezte azt, hogy Magyarországon 2011 óta a korábbi öt helyett hároméves kortól kötelező az óvodai nevelés, amit az indokol, hogy ez az életkor az egyik legfontosabb a szocializációs folyamatban. Hozzátette: a kormány 400 határon túli óvodát újít fel és 150 új óvodát épít. A cél az, hogy minden magyar óvodás korú gyermek tudjon magyar óvodába, és ha kell, magyar bölcsődébe járni – mondta. Közölte: jelenleg mintegy 40 ezer határon túli gyermek jár magyar óvodába, a kormány azt szeretné elérni, hogy ez a szám 68 ezerre nőjön.

Az államtitkár szólt arról is, hogy a kormány a hazai óvodákra is odafigyel, Tolna megyében számos nevelési intézmény újult meg, és épült az elmúlt időszakban. Az óvodák mára sok településen jó állapotba kerültek, azok az intézmények, ahol nem történt fejlesztés, az önkormányzaton keresztül léphetnek be a folyamatba – fűzte hozzá Potápi Árpád János. Megjegyezte, hogy a nemzetiségek nem kisebbségek, mert az Európai Unió területén élő nemzetiségek létszáma 50-60 millió fő, ezzel az EU második vagy harmadik legnagyobb országát alkotnák. Ez is indokolta az RMDSZ-nek és az Európai Nemzetiségek Föderális Uniójának a Minority SafePack kisebbségvédelmi kezdeményezését. Ennek az a célja, hogy az őshonos nemzetiségeknek ugyanolyan jogai legyenek, mint az újonnan, nagy számban érkező migránsoknak. *„Mi élünk több száz vagy több ezer éve ezen a vidéken”* – fogalmazott Potápi Árpád János. Kitért arra, hogy a magyar kormány több területen segíti a nemzetiségeket, ilyenek az egyházak. Úgy vélte, hogy a Magyarországon élő nemzetiségek nem használják ki teljesen a jogaikat, például kevés istentiszteletet tartanak anyanyelven. Megemlítette, hogy 2018-tól a határon túli magyarság mellett a hazai nemzetiségek és az egyházak ügyei is a Miniszterelnökséghez tartoznak, így a számukra nyújtott kormánytámogatások a Bethlen Gábor Alapon keresztül lesznek elérhetőek.

(magyaridők.hu)

Érsemjénben megünnepelt negyedszázad

„A múltat tiszteld a jelenben, s tartsd a jövőnek” – Vörösmarty Mihály gondolatainak jegyében került sor Érsemjénben a *XXIV. Partiumi Honismereti Konferenciára* a Balázsi József polgármester által irányított helyi szervezők áldozatkész vendégszeretetének köszönhetően. A közel száz résztvevő jelenlétében **Dukrét Géza,** a negyedszázadot megélt *Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Társaság* elnöke ismertette huszonöt év történéseit, amelyek kronológiája vaskos kötet formájában jelent meg (*A helytörténeti kutatás és a honismeret nyomában, szerkesztette Dukrét Géza, Varadinum Script Kiadó, Nagyvárad, 2018*), és alkot vitathatatlan kordokumentumot. A rendezvényt szolgálatával megtisztelte Csűry István református és *Böcskei László* római katolikus püspök, néhány politikus, és számos, előadásra vállalkozó szakember. A programban könyvbemutató, a társaság által kiadott száznál több könyv (elsősorban a Partiumi Füzetek sorozatban) kiállítása és fényképkiállítás is szerepelt (*Kiss László: Nagyvárad hajdan és ma*). Az elmúlt száz esztendő alatt a város arculatának összehasonlító bemutatása nemcsak üdvözlendő fotós teljesítmény, hanem már-már stratégiai feladat. Ugyanezt valósította meg Marosvásárhelyen a Marx József Fotóklub vezetősége és tagsága, a **Forgatagra** időzített kiállítás megtekintése, mely éppúgy ajánlható minden jóérzésű és értelmiségi viselkedésű egyénnek, mint a rövidlátása miatt teljességgel elfogult nacionalista személynek.

A konferencián a helytörténeti, kortörténeti és honismereti előadásokon, hagyományőrző ismertetéseken kívül az „ünnepelt” társasággal együttműködő szervezetek (EMKE, EME, Kriza János Néprajzi Társaság, Kelemen Lajos Műemlékvédő Társaság, Honismereti Szövetség, Kazinczy Ferenc Társaság stb.) bemutatására, szerteágazó tevékenységeik ismertetésére is sor került. Idén a szakmai kirándulás Északkelet-Magyarország, Bereg és Szatmár műemléktemplomainak meglátogatására, szárazmalom és vízimalom megtekintésére, valamint a szatmárcsekei, csónak alakú fejfás temetőben Kölcsey Ferenc sírjának kegyeleti meglátogatására összpontosult. Az idei Partiumi Honismereti Konferencián a figyelem nemcsak a himnusz szerzőjére, hanem Érsemjén három nagy szülöttére, a tiszteletükre létrehozott múzeum meglátogatására és szobraik megkoszorúzására is kiterjedt. Kazinczy Ferenc nyelvújító író és költő, Fráter Loránd nótáskapitány és Csiha Kálmán református püspök szobrainál koszorút helyezett el a Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Társaság, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület, valamint a Kazinczy Ferenc Társaság és a Határon Túli Magyar Emlékhelyekért Alapítvány.

A már említett könyv hátlapjáról idézett gondolatok nemcsak a Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Társaság tagjai, hanem mindannyiunk részére megszívlelendők: *„Elengedhetetlenül szükséges felkutatni, felmérni és megismerni műemlékeinket. De történelmi örökségünkhöz nemcsak a közismert műemlékek tartoznak, hanem népi építészeti emlékek (lakóházak, gazdasági épületek, pincék), temetők, művészeti és régészeti értékek, ipartörténeti emlékek, sőt a népművészet és népi hagyományaink is. Mindezek előfordulnak legeldugottabb falvainkban is, melyeket nem ismerünk, s lassan eltűnőben vannak. Nyugodtan állíthatjuk, hogy a 24. órában vagyunk.”*

Dr. Ábrám Zoltán

Kopjafa-állítás Semmelweis Ignác tiszteletére Erdélyben

A magyar kormány úgy döntött, hogy a 2018-as évet Semmelweis emlékévvé nyilvánítja. Az emlékévhez kapcsolódóan számos rendezvény zajlott Magyarországon és külföldön is.

E cikk szerzője és felesége, *Dr. Vincze-Tiszay Gabriella* úgy döntött még 2017-ben, hogy Semmelweis Ignác emlékére egy kopjafát állítanak Erdélyben.

A magyar népi hagyományok szerint a kopjafa egy jelkép. *Váry O. Péter* újságíró volt a kopjafa-erdő méltó helyének kiválasztásában az előjáró, ő kezdeményezte, hogy Eresztevény adjon ennek helyet, ahol a székely hős, '48-as ágyúöntő, Gábor Áron síremléke található. (Eresztevény település jelenleg közigazgatásilag Maksa községhez tartozik Kovászna megyében).

Mint nemzeti szimbólumok, az emlékhelyek kegyeleti emlékként szolgálnak. A nemzeti kultúra részei, az ősi néplélek teremtette összharmónia kifejezői, szervesen illeszkednek a többi szellemi termék közé, és akárcsak az irodalom, zene, építészet, gasztronómia, népviselet, szokások ill. hagyományok, azok jellegzetességét, egyediségét tükrözik. (…) A közös érzelmi értéket tároló nemzeti hagyományok értékmegőrző, felelevenítő és átörökítő funkciója biztosítja ezek nemzedékeken át történő folytonosságát. Együttérzés nem létezhet érzelmileg összehangolt jelképek nélkül.

Az embernek – a modern embernek is – szüksége van egy egészséges egyensúly megteremtésére az anyagi és szellemi világ jelképei között. A harmonikus egyensúly akkor bomlik meg, ha a jelkép világa csak jellé válik. A virtuális, elektronikus világ ütközik a hagyomány jelképes és transzcendens értékeivel, és a csak benne élők számára eltűnik a hit, Isten, család, nemzet, erkölcs. Vergődnek boldogtalanul a mának élve, mindenhova csapódva, kiutat nem találva, boldogtalanul az életben. Az ilyen ember szublimált énelégedetlenségét kivetíti a társadalomra, pedig csak önmagára haragszik.

Semmelweis Ignác kopjafáját a Gábor Áron síremléke melletti kopjafaerdőben avattuk fel 2018. május 20-án, Pünkösd vasárnapján. Az avatási szertartáson beszédet mondott Maksa polgármestere, *Deszke János,* aki a kopjafa-erdő jelentőségéről, a nemzeti kegyelethely új formát öltő hagyománnyá válásáról, a nemzeti szimbólumok jelentőségéről beszélt.

A kopjafát Balázs Antal kopjafa-faragó mester készítette, aki mondanivalójában kihangsúlyozta a kopjafák modern kori üzenetét. Az általa faragott kopjafák közül a négy felekezet egyforma, csupán feliratában különböző emlékjele igazán különleges: kopjafa részük hegyes csúcsban végződik, a hozzá rögzített gerenda csapott tetejű, a kettő együtt templom és tornya látványát idézi. Balázs Antal ötlete: a kopjafák mindenikének hegyes csúcsa 450 milliméter hosszúságú, a jelkép a 450 éve, a tordai országgyűlésen a világon elsőként kimondott vallásszabadságra utal.

Kopjafa-erdő Eresztevényben, Gábor Áron síremléke mellett előtérben Semmelweis Ignác kopjafája (nemzeti színű szalag van rajta)

Balogh Zoltán kovásznai lelkipásztor, a Kézdi-Orbai Református Egyházmegye esperese, az Apostolok cselekedeteiből felolvasott igére alapozva beszédét, azt kérte, a megszentelt hely előtt elmenvén, a kopjafák előtt merítsünk erőt megmaradásunkhoz, a remény sugarának megtalálásához.

Kovács István tiszteletes a Magyar Unitárius Egyház kopjafája előtt elmondta, jelképes, ahogy az ünnepségen a szónokoknak túl kell kiabálniuk a forgalmat, de ha egymásra figyelünk, így is meghalljuk egymást. Emlékeztetve a 450 éve Tordán törvénybe foglalt vallási toleranciára, hangsúlyozta, nekünk a szabadság a legszentebb kincsünk, amelynek birtoklása magától értetődő kellene, hogy legyen, de amelyért nekünk mégis annyit kellett küzdenünk, mert a lélek sosem engedte, hogy a meghátrálás emberei legyünk. Az a lélek, amely erőt adott Berde Mózesnek kimondani, hogy megvédjük Háromszéket, az a lélek, amely bátorságot adott Gábor Áronnak kijelenteni, hogy eszközt teremt a semmiből az önvédelemhez. Mert megzabolázhatatlan, meghátráltathatatlan volt lelkük, mert szabadságot akartak maguknak és a jövő nemzedékeknek – mondta a tiszteletes.

Végezetül *Györgyi Zsolt,* a maksai és eresztevényi református gyülekezet lelkipásztora mondott a szabadság, a hit harcosaira emlékező imát.

Prof. Dr. Vincze János – Budapestről – beszédében hangsúlyozta e két, a XIX. század közepén élt magyar zseni lelki hasonlóságait, mert mindketten a végsőkig hittek saját találmányaikban: Gábor Áron az általa készített ágyuk hatékonyságában, Semmelweis Ignác a szülőszoba és a nőgyógyász-orvos kezének extrém tisztaságában. Hasonlóképpen, saját találmányaik okozták halálukat is: Gábor Áront egy ágyúgolyó sebesített halálra, Semmelweis Ignác halálát egy véletlen fertőzés okozta.

A maksai férfi-dalárda 1848-as dalokat adott elő, az éneklésbe az ünneplő közönség is bekapcsolódott. Művészek – hegedűn és tárogatón – XIX. századi dallamokat játszottak. A helyi iskola végzős diákjai szavalataikat nagy átéléssel adták elő. A jelenlévő négy magyar történelmi egyház képviselői megáldották a felszentelt kopjafákat, és koszorúzás után a Magyar- és a Székely Himnusz eléneklésével zárult az ünnepség.

Prof. Dr. Vincze János

Az erdélyi Csíkszentdomokoson felavatták a megújult Márton Áron Múzeumot

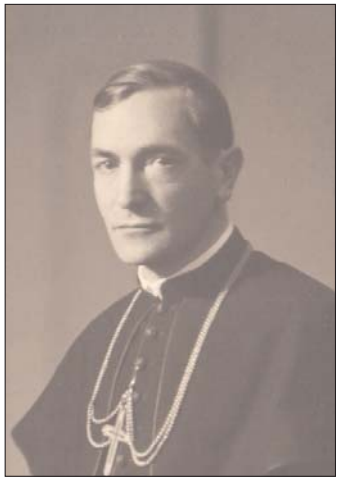

Csíkszentdomokoson, Márton Áron szülőfalujában felavatták a legendás gyulafehérvári római katolikus püspök előtt tisztelgő, felújított múzeumot. A helyi önkéntesek által létrehozott múzeum a Márton Áronról készített román titkosszolgálati feljegyzéseket bemutató résszel bővült, ugyanakkor digitális és mechanikus interaktív elemekkel is gazdagodott. A román politikai rendőrség, a Securitate irattárában Márton Ároné a legvaskosabb megfigyelési anyag, összesen mintegy 75 ezer oldalt tesz ki. Az eseményen elmondott beszédében **Potápi Árpád János**, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára is azt emelte ki, hogy Márton Áront nem tudta megtörni a kommunista hatalom, ő fáradhatatlanul szót emelt a népéért, az elnyomottakért. Az ő tanításaként említette, hogy „magunkért és az igazságért mindig bátran kell harcolnunk”.

Szerinte ezért nem lehet elmenni szó nélkül a székelység mai sérelmei mellett sem. Ezek között a marosvásárhelyi katolikus iskola zavaros és az orvosi egyetem rendezetlen helyzetét, valamint a terrorizmus vádjával elítélt Beke István és Szőcs Zoltán ügyét említette. Az államtitkár úgy vélekedett, hogy 2016-ban, az államtitkárság által meghirdetett Márton Áron-emlékév rendezvényei során *„Márton Áron újra összefogta nyáját, Torontótól Csíkszentdomokosig”*. Ezzel pedig sikerült teljesíteni a kitűzött feladatot.

A múzeumavatás előtt a helyi plébániatemplomban ünnepi misén idézték fel a 122 éve született püspök alakját. Prédikációjában Jakubinyi György gyulafehérvári érsek kijelentette: Márton Áron áldozó papként, bíróként és tanítóként is “a tökéletesség fokán állott”, ezért örök eszménykép a népe számára. Hozzátette: ezért kell imádkozni boldoggá majd szentté avatásáért. Nagyságát azzal példázta, hogy Márton Áron a kommunista börtönből szabadulva úgy számolta fel a kommunista állam által támogatott békepapi mozgalmat, hogy megbocsátott eltévelyedett papjainak, akiknek azonban ezt megelőzően lelki gyakorlatot kellett tartaniuk. Az érsek felolvasta azt a táviratot, amelyet II. János Pál pápa jegyzett, amikor jóváhagyta a püspök hatodik nyugdíjba vonulási kérelmét. Az azóta szentté avatott pápa *“az úr legteljesebb, legkifogástalanabb szolgájának”* nevezte Márton Áront.

Az ünnep részeként felolvasták Márton Áron püspök 1972. október 29-én Csíkszentdomokoson elmondott szentbeszédét, majd először vetítették le nyilvánosan azt a nemrég előkerült négyperces filmet, amely 1972-ben készült Márton Áron püspökről a málnásfürdői római katolikus kápolna meglátogatásakor.

A gyulafehérvári római katolikus főegyházmegyét 1939 és 1980 között vezető Márton Áron püspök a 20. századi erdélyi magyar közélet egyik legkiemelkedőbb alakja volt. 1944-ben felemelte szavát a zsidók deportálása ellen, amiért 1999-ben a jeruzsálemi Jad Vasem intézet a Világ Igaza címet adományozta neki. A második világháborút lezáró párizsi béketárgyalások idején az erdélyi magyarság, a székelység önrendelkezésének egyik szószólója volt. A kommunista hatalommal szemben is állást foglalt.

1949-ben letartóztatták, 1951-ben életfogytiglani börtönbüntetésre ítélték, majd 1955-ben nemzetközi nyomásra szabadon bocsátották. 1956-tól 1967-ig nem hagyhatta el a gyulafehérvári püspökség épületét, de látogatókat fogadhatott. Püspöksége idején a római katolikus egyház nem kötött konkordátumot a román kommunista állammal, és félig legálisan működött.

(Origo)

Folytatva az évszámok sorát: 2018-ban a mai katolikus egyház feje, Jézus földi „helytartója” nem hallott soha Márton Áronról, a székelyekről, Erdély neki Drakulát jelenti. Merre is tart a világ? (A szerk.)

Serdült Benke Éva

Gerinceltörésben

Elmém csak tévelyeg széllel kétségben
Mint vasmacska nélkül gálya a tengerben
Kormányeltörésben,
Nincsen reménysége
(Balassi Bálint)

Elöljáró szavak

Az első rész mottójaként használt Balassi-verset parafrazálva Srdült Benke Éva e kötetbe foglalt írásait olvasván és újraolvasván elmém nem „tévelyeg mint vasmacska nélküli gálya kormányeltörésben”, hanem ugyancsak egyértelműen viszonyul mindahhoz, amit a szerző közölni akart. S nemcsak, hogy nem tévelyeg, de ráhangolódik, felfogja, elemzi, értékeli, igyekszik elraktározni belőle legalább egy részét annak, ami az eddig rögzült tudatához képest újdonság, hogy alkalomadtán érvként felmutathassa felebarátainak, akik eddig még nem tudták, mert semmilyen forrásuk nem volt, vagy nem érdekelte őket, hogy élt jó két emberöltővel ezelőtt egy nemzedék, amelynek egy része „gerinceltörésre” ítéltetett, pusztán azért, mert a szabad gondolkodásra, értékteremtésre törekvését az akkori, a gátlástalan uralkodásához eszményi feltételeket teremteni akaró hatalom nem nézte jó szemmel, s eszközökben nem válogatva tett is róla, hogy a számára „áldatlan állapot” megváltozzon, s akaratának javára fordulhasson.

Nincs szándékomban előrevetíteni azt a szenvedéshalmazt, amely a könyv első részében példaként említett kiszemeltekre zúdult, ezt a mai, más körülményekhez szokott olvasó felméri majd, és a kellő módon szánakozik, vagy vállat von – istenem, megtörtént, akkor azok ilyen idők voltak –, de mindenképpen szeretném felhívni a figyelmét mindazoknak, akik kétséggel viszonyulnak a tematikához, mondván, ezret olvashattunk már ilyent, hogy e könyvben bemutatott életekkel kapcsolatos történetek nem egysíkúak, mert a szerző törődött azzal, hogy ne csak a „kommunista” eszme hatalomra jutásának idejéből vegyen lélekmegrázó példákat, hanem a későbbi konszolidáció, de még a romániai totalitarista rend szélsőnacionalista időszakából is. Az itt bemutatott személy- vagy családtörténetek olyan szemelvények tehát, amelyek segítenek közérthetővé tenni a mai ember számára, mi történt, és mi miért történt akkoriban, a világháborút követő, illetve a „rendszerváltozást” megelőző másfél évtizedben.

S hogy azt is felmutassa, milyen történelmi-társadalmi jelentősége lehet egy értékeket hordozó rend megtörésének a 20. század ötvenes-hatvanas-hetvenes-nyolcvanas éveiben, a könyv második részében – kiválóan dokumentálva – példákat mutat be arra, hogy ezek az értékek hogyan alakultak ki a lerombolásukat megelőző évszázadok folyamán, mintegy kiemelve ezáltal, mit is vesztett ez a maroknyi nép a világnak ezen a szépnek tartott tájékán, amelyet évszázadok óta Erdélynek hívnak.

Műfajukat tekintve nem alkotnak ugyan homogén egységet ezek az írások, de tiszta és érthető szándékukból eredően elkerülhetetlenül a sokak olvasására, „gerincegyengetésére” ítéltettek.

Marosvásárhelyt, 2018. június 26-án

Káli Király István

Utószóként – lapunk olvasóinak

A szerk. büszkén tudatja: a könyv minden írása közlésre került az Átalvető egymást követő számaiban. (Az *„Ez már Magyarország”* címűt éppen jelen lapszámunkban kezdjük közölni.) E kijelentéssel nem eltántorítani szándékozom a könyv reménybeli olvasót, ellenkezőleg, biztos vagyok benne, hogy így, csokorban „újrafogyasztva”, egységes harmóniába olvad a szörnyű diszharmónia, a múltbeli embertelenségek felidézése megacélozza lelkünket a jelen világőrület eszközeiben kifinomult, de pusztító céljaiban változatlanul gonosz praktikáival szemben. Segít elviselni és leküzdeni az egész magyar nemzetünket, kiemelten a leszakítottakat fenyegető folyamatokat. Melyek csak nem akarnak véget érni, mert a magyar nem akar véget érni.

Káli Király István értékelő szavain túl csak egyetlen szempontot emelnék ki S.B. É. legújabb kötetét illetően: stílusának egyedülálló természetességét, a narratíva könnyedségét, a szöveg olvashatóságát. Úgy viszi hátán az olvasót a szöveg, mint tiszta patak a beleejtett virágot. Pedig micsoda sötét mélységek rejtőznek a felszín alatt!

Végezetül nem állhatom meg, hogy fel ne hívjam az olvasó figyelmét a kötetet lezáró remekműre. (Borsó Divánka – Átalvető, 2017. szeptember, 103. sz.) Ez az írás hozza igazán test- és lélek-közelbe a kényszerűen, sokszor menekülve áttelepültek sorsán keresztül az erdélyi magyarság legújabb kori keserveit, az eltávozottak nem szűnő fájdalmát, a gyökerek eltéphetetlenségét.

A „vigadva sírás” megtartó erejét. Szívből köszönjük!

K. P.

Szakács Attila Imre

Göröngyös úton…
– egy székely életpálya Csíkborzsovától Szatymazig

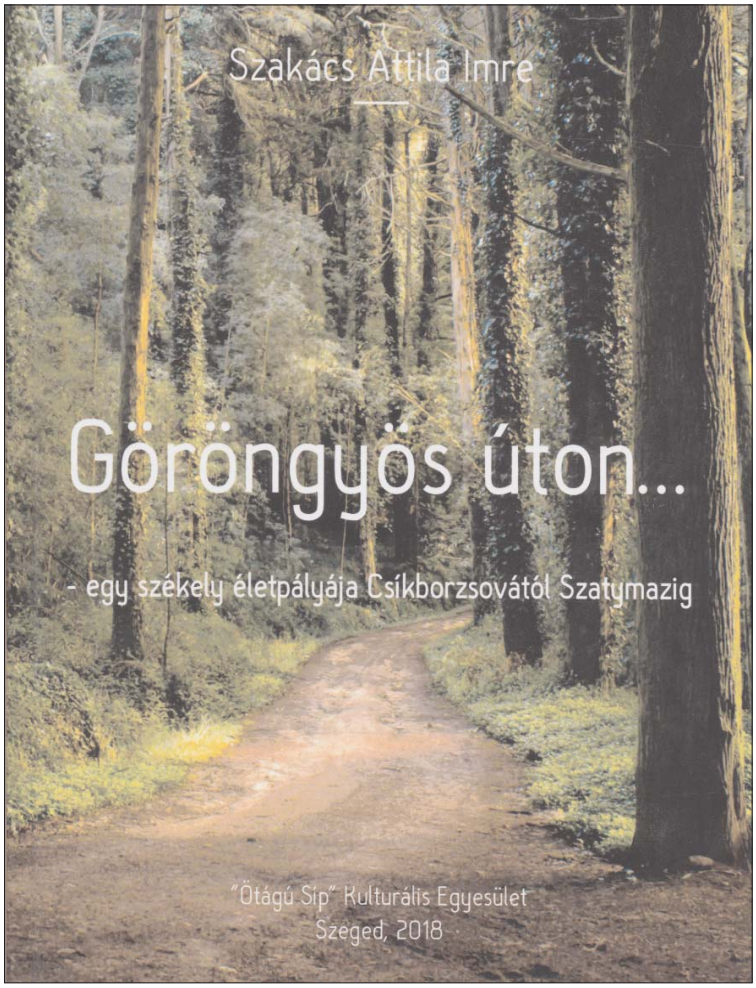

Fülszöveg

Egy igaz lelkű, kemény jellemű székely önéletírása. Sallangtalanul vezeti olvasóit a megannyi kortársa által átélt kor többnyire sötét, néha világos momentumai között. Mondhatnánk, nincs ebben semmi különös. Ami egyedi: a sziklaszilárd jellem és a végtelen, nem egyszer önsorsrontó őszinteség, ami egy hazugságokra és képmutatásra berendezkedett rendszerben törvényszerűen vezetett a börtönbe.

„Csík-vármegye aranyszájú szónoka" fiaként látta meg a napvilágot Csík-Borzsovában, járta iskoláit Csíkszeredában, Kolozsváron, Bukarestben, már amit egy kulák-csemetének engedélyezett a gyilkos világ. Aztán, ésszel, tehetséggel, szorgalommal tűnt ki változó munkahelyein, már amelyek egy börtönviselt osztályellenség előtt nyitva álltak. És elkövetkezett a kényszerű menekülés, mentendő magyarságát, egész családjának fizikai-szellemi integritását a nemzetgyilkosok elől. Következett a beilleszkedés kavalkádja, annak változóan pozitív és negatív oldalaival.

Aki ilyen következetes magyarságának megvallásában, az – ismét csak törvényszerűen – vállal közéleti szerepet. Kezdeményezője, majd alelnöke lett az EKOSZ-nak (Erdélyi Körök Országos Szövetsége.) E sorok írója a szövetség keretében éveken át tapasztalta sziklaszilárd jellemét, megbízhatóságát a kritikus pillanatokban, tiszta elméjét és meleg szívét. És ez vezette őt az otthonira emlékeztető környezet kialakítására, egy csodálatos székely kapu költséget nem kímélő megépítésére is. Mert a dolgoknak, a lelkeknek meg főleg, megvan a maguk természete, törvényszerűsége.

Vajon mi késztette Szakács Attilát e könyv megírására? Talán tudatában volt, de biztosan érezte, hogy szent kötelességünk az erdélyi magyar, székely-magyar múlt értékeinek, egy példamutató, áldozatokkal teli élet tanulságainak közzététele. Akinek van valami a tarisznyájában, az „átalvetőjében", annak különösképpen. Neki van.

Feleslegesnek érzek minden további méltató szót az alábbi idézet fényében. A börtöncellából vitték a szekus-parancsnok fényűző irodájába, ahol felajánlották neki a szabadulást, avagy a poklot. Az ár: a besúgóvá válás. Az utóbbit, Jilava kazamatáit választotta. És azonnal megnyílt előtte a világosság, a jutalom, amiben kevesen részesülnek eme árnyékvilágban:

„...Mindenünket elvették, apámat meghurcolták, mondhatni 40 évig nem volt nyugta tőlük. Tőlem elvették a legnagyobb értéket: az ifjúságomat. Kettétörték életemet, pályámat. Egyetlen érték, ami még megmaradt, ami az enyém: a becsületem, az egyenes gerincem – ezt már nem adom!!! Ahogy ezt kimondtam, hihetetlen nyugalom ömlött el rajtam. Az éjszaka utolsó óráiban gyönyörű álmom volt. Napfényben úszó, mesés tájakon jártam, minden fény és ragyogás, csodálatos virágok mindenfelé – és én repültem e táj fölött..."

Az erdélyi és anyaországi magyar olvasók nevében is köszönetet mondok Szakács Attilának.

Kövesdy Pál

Dr. Nagy-Major Gábor:

Télelő

Nem azt adta

Az ember elmúlik hetven és számot vet. Számot az idejével és az erejével, mely véges és hamis; elszámol a vágyakkal és az álmokkal. Eltűnődik a hiányon, erőlteti gondolatainak malmát, hol is volt, hogy még megvolt, és mikor vesztek oda? Legyint. Figyelmét csüggedten leakasztja a horgas múltról, volt, ahogy lenni kellett. Csak bántja. Nem azt adta. De farkasokra talált…

Dr. Nagy-Major Gábor évtizedekkel ezelőtt érkezett egy szabolcsi kisvárosba szívének kedves sugallatjával, otthonról indul, haza érkezik. Orvosi szakmai karrierje, baráti szívek melengető ereje, szerelmének lángja sem feledtette vele, itthon van, de nem otthon. Szívében, lelkében, ott nincs hon. Nyelvben, hitben, szeretteiben, természet örökében igen. Csak szívében nem. Vágya olykor vadul felzokog, máskor türelmesen gubbaszt kalitkájában. Ha hírét veszi, hogy hazamehet, mosolyosra igazítja keserű ráncait és megifjodva suhan a kolozsvári hársak suttogó kórusa alá… otthon lenni. Lenni. Élni. Egészen. Tisztán és szabadon. Hajnali pacsirták. Reggeli rigók. Gyurgyalagok. Piros bogyók, galagonyák. Fák, erdők és rétek. visszajöttem. Értetek. Mert ti értitek.

Fél-emberek szegre akasztott fél-elme között féli és feléli életét. Álmatlan éjjeleken áthűti a közelítő tél dermete. Morcosan ébred. Ráébred. Ráébred, hogy nem védi otthona a nyelvben. Nem védi otthona a hitében, protestáns Urával örökös pörlésben és töretlen bizakodásban. Nem védi otthona szerettei szívében. És nem védi otthona a természetben, kiskutyájával oldalán sem.

Nem azt kapta, amit várt. Igazít hát várásán. Hátha nem jól várt.

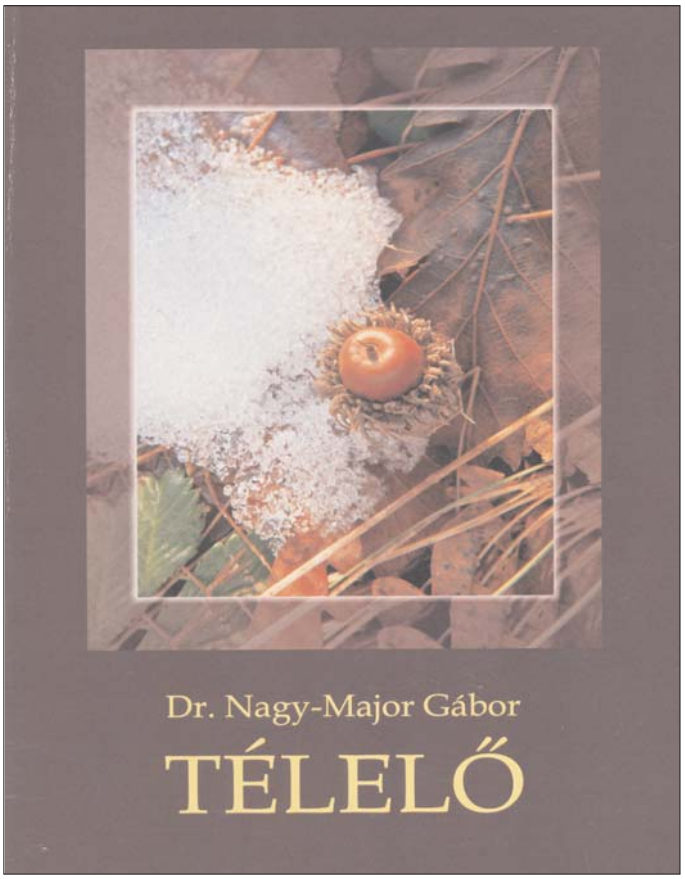

Fényes csillagok az égen

Ma este felnéztem az égre
emléket idézve
Mikes Kelemen levelezése
Bolyai János Appendixe
Körösi Csoma tibeti szótára
és Gábor Áron ágyúi nélkül
milyen is lenne a magyar ég
s a csillagok fénylése
mire végiggondoltam mindezt
a hajnal sápadt visszfénye
elömlött szobám falain
és én mindettől megigézve
hallgattam vénülő szívemre.

A mellékelt vers nem része a kötetnek, szinte lapzártakor született, mintegy igazolva a fentieket.

Kor…-érzet, kórisme?

Önkéntes Rodostóm sokadik évében
nem az a baj, hogy lassan elapad szavam
akárcsak testnedveim és
az sem baj, hogy reggelente a müezzin
idegen nyelveken énekel a keresztény
templomok helyén emelkedő mecsetekben
és az sem baj, hogy
úgy fogyunk, mint barátaim akik a
Házsongárdba költöznek folyamatosan,
mert úgy tartják, jó nyugodni a szép
lombok alatt.
Önkéntes Rodostóm sokadik évében
Mikes Kelemeneket megszégyenítően
csonkaország közepén is olyan egyedül
érzem magam, mint kutató
az Amazonas őserdeiben, ahol a veszélyek
sokkal kisebbek már, mint a süllyedő
Európa nyugati felében, ahol már csak kísértetek
emlékeztetnek boldogabb korokra,
(boldogabb koromra?)

2018. 11. 19. Nyírbátor

Két kötet a kommunizmus papi áldozatairól

Tavaly Húsvétkor jelent meg **Frigyesy Ágnes: Az Úr csodásan működik – Erdélyi nagy Tanúságtevők – Ferencz Béla Ervin OFM, Tőkés István, Bíró János Antal OFM** című kötete. A szerző azóta járja Erdélyt, idestova 40 erdélyi és néhány anyaországi könyvbemutatója volt, legutóbb 2018 októberében Máréfalván, Farkaslakán és Málnáson, Tőkés István szülőhelyén.

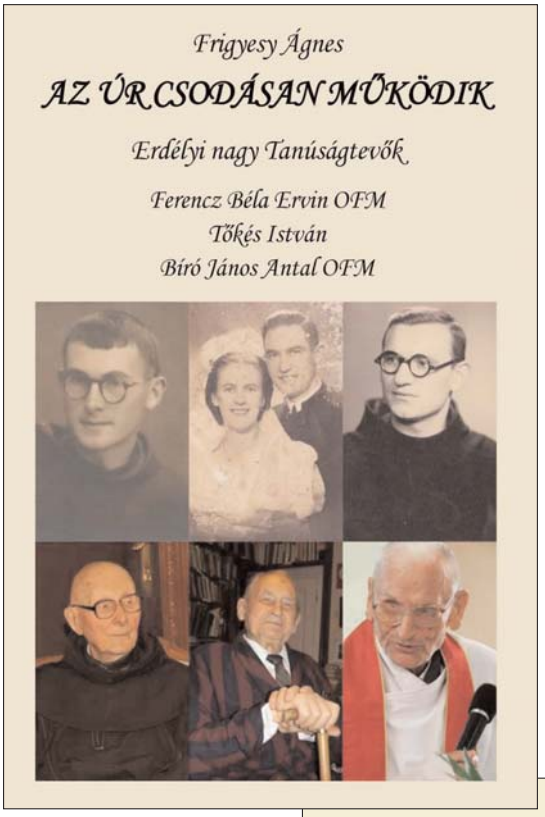

A könyv bevezetőjét **Takaró Mihály**, Magyar Örökség-díjas irodalomtörténész, míg az ajánló sorokat **Urbán Erik** ferences szerzetes, a csíksomlyói kegytemplom igazgatója írta. A könyv **Balog Zoltán** miniszter egyedi támogatásával készült.

Takaró Mihály, Magyar Örökségdíjas irodalomtörténész a kötet Bevezetőjében így ír: „Hiánypótló, egyszersmind friss, eredeti munkát tart az olvasó a kezében. A Szalézi Szent Ferenc-díjas, sokszínű és sokrétű munkát végző újságíró Frigyesy Ágnes arra vállalkozott, hogy a történelmi félmúltat és jelent összekötve, felekezeti korlátokon túllépve, három „istenszolga" életútját bemutatva példákat tárjon elénk, XXI. századi magyarok elé arról, hogy a hit, a szeretet, a remény örök megtartó erő, mely bátorságot, hűséget, bizodalmat teremhet abban, aki mindvégig, rendületlenül ezekbe kapaszkodik…"

Urbán Erik ferences szerzetes, érseki helynök, a csíksomlyói kegytemplom igazgatója a kötet ajánló soraiban rámutat: „Sokatmondó a kötet címe is: Az Úr csodásan működik - Erdélyi nagy Tanúságtevők, hiszen e kötetnek nemcsak az a célja, hogy csupán emlékeztessenek egy adott korban, politikai rendszerek viszontagságai között nagyrészt leélt életutakra, hanem az egyes eseményekben felismerjük Isten gondviselését népe iránt, hiszen minden időben megadja azon karizmatikus személyeket, akik elveszítik életüket Istenért és felebarátiakért, így kiteljesítve azt.

2017. Karácsonyára megjelent a **Legyen meg a Te akaratod - Embermentés a Gulagon és Burg Kastl-ban** című, **Nyugat-Európa egyetlen magyar, keresztény gimnáziumát, tanári karát és diákjait lefigyelő dosszié ismertetésével a kommunista diktatúra évtizedeiben** alcímet viselő újabb Frigyesy kötet a Gulág Emlékév alkalmából az Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatásával.

Idézet a szerző bevezetőjéből: „A kommunista rendszer tönkretett több százezer magyar családot. Tragikus sorsuk, igaz történelmük feltárása mellett a jó hír, az evangéliumi örömhír közvetítője kívánok lenni... E kötetem **Harangozó Ferenc** pápai prelátusról szól, aki kilencévnyi szenvedés után Nyugatra menekült, s a híres, Nyugat Európában egyetlen magyar gimnázium igazgatójaként mentette a magyar lelkeket. Az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára dokumentumai feltárják, hogyan működött a kommunista diktatúrában a hatalmi gépezet, hogyan figyelték le, próbálták meg lejáratni, tönkretenni, rossz hírbe hozni a **Burg Kastl** magyar gimnáziumban működő tanárokat és ott tanuló diákokat! Továbbá a diktatúra három élő áldozatára hívom fel Olvasóim figyelmét: **Mindszenty József** hercegprímásra, **Olofsson Placid** bencés szerzetesre és **Balogh István** egykori tábori lelkész kálváriájára. Emlékük legyen áldott!"

A Legyen meg a Te akaratod című kötet teljesen leleplezi az egykori MSZMP párt és kormányának diktatórikus működését, mely élő példa lehet arra, hogyan működtek, s ma is hogyan és milyen módszerekkel működnek az egykori kommunista rendszer utódai. Frigyesy Ágnes azóta is újabb könyvbemutatókra készül, immár mindkét kötetével. *Örömmel várja a további új meghívásokat.*

Kocogás

Reggeli, kétbotos gyaloglásom nyugodt, gondtalan (de nem gondolatmentes) menetét megszakítja, hogy hallom, ahogy most még távolról, de egyre gyorsabb ütemben érkeznek, majd elhaladnak a kocogó – azaz ezek már inkább a városi maratonra készülő – fiatalok, és ekkor feltámad bennem is (mint minden magyarban, kiben a költő nem veszett el, csak rejtőzködik), hogy igen, így rohant el valamikor, észrevétlenül és feltartózhatatlanul a fiatalságom is.

A költői hangulatot nem aláfesteni, csak még élethűbbé tenni felbukkan a Rigi mellől a tűzpiros nap - azaz itt máris javítanom kell, költői hangulat ide vagy oda, de Svájcban olyan szigorúak a tűzoltói rendeletek, hogy még a nap sem mer tűzpirosan felkelni, elégedjünk meg azzal, hogy piros -, és ezt tetőzi a rengeteg hattyú, melyek a tó csendes vizén (a csend az megint csak itteni előírás) hattyúznak, és a több száz vadkacsa, melyek kacsáznak, és a récék is récéznek, meg a sirályok sirályoznak. (E szóképeket az otthoni választások alatt elhangzott „kígyók kígyóznak” ihlette.)

Röviden a rendeletekről, aztán majd vissza az elrohanó fiatalságomhoz. Itt valami egészen érthetetlen módon a rendeleteket, törvényeket nemcsak, hogy garmadával hozzák, hanem ellenőrzik, és horribile dictu be is tartják, ez tehát egy teljesen elkorcsosult faja a demokráciának.

Na de a pár perccel még mögöttem szaladó, meg engem lehagyó fiatalok most már szemből jönnek, hogy a teljes kört kétszer is leszaladják, és ekkor kissé megijedek. Lihegnek, elkékült szájjal kapkodnak levegő után, a szemek kidülledve, és utánuk az izzadtság több méteres bűzhulláma kering a levegőben. Ilyen lett volna a fiatalságom? Pedig ilyennek kellett lennie, mert a fogalom, hogy fiatal, az változatlan maradt.

Hát akkor jó, hogy elrohant, és folytatom kétbotos botladozásomat nyugodtan, most már tényleg gondtalan.

Elegem van…

Valahogy elegem van a média „bal/jobb” imamalom-háborújából. Marosvásárhelyen az ötvenes évek elején még működtek a „fika”iskolák (a szakiskola beceneve). A tanulók minden reggel és délben négyes sorokban meneteltek a házunk előtt, iskolából a kantinba és vissza, a tornatanár folyamatos vezényszavára: Bal-jobb, bal-jobb. És mi, utcakölykök, egy biztos, védett helyről vágtuk rá: Men-nek a majmok!

Ha otthoni sajtóterméket olvasok vagy nézek, hallgatok, bennük állandó a bal - és jobb-oldalozás, vagy még cifrábban, a szélső, tradicionális, stb. jelzőkkel ellátott szöveg, vagy akár távirányítással, blogokban vágnak egymás fejéhez nagy-nagy féligazságokat.

Valahogy rá kellene kényszeríteni ezek termelőit, hogy olvassák el mondjuk a Pál utcai fiúk-at, de egyikük a könyvnek csak a jobb, másikuk meg csak a bal oldalait, s utána nyilatkozzanak, mint biztos forrásból merítők, hogy Áts Feri az tényleg „feri”(a mostani, otthoni értelemben), Nemecsek meg KGBéla.

Nyavalygok

...mint az örökbe fogadott gyermek, kivel tizennyolc éves korában közlik, hogy bizony nem az őt eddig nevelők a szülei, valahogy úgy érzem magam már évek óta Svájcban. Kissé zavarban vagyok, és ha nem tudnám, hogy ennek ma már egészen más értelme van, azt írnám„hogy „azt se tudom, fiú vagyok-e vagy lány”. De ezt most inkább hagyjuk.

Erdélyben magyarnak születtem, ezzel egyben mostohagyermeke is lettem Romániának. Harmincöt évemmel kiúsztam Svájc partjaira (a szó legszorosabb értelmében, de ezt részletesen leírtam a Mentőövbe szorulva c. könyvemben), és alig tizenkét évnyi várakozás és jó magaviselet jutalmául Svájc gyermekének fogadott.

Közbevetve megjegyezném, hogy az Anyaország kitoloncolt azzal, hogy az akkor érvényes törvények szerint vissza kellett volna szolgáltassanak a mostohaanyámnak. Így lettem sokszorosan „hazátlan árva”.

Svájc az első években, mint az örökbe fogadó szülők szokták, mindent elkövetett, hogy ne érezzem a haza/otthon/ hiányát, de ahogy felnőttem és már- már a befogadókhoz hasonló körülményeket tudtam kialakítani magamnak és családomnak, lapáttal vertek fejbe ahol csak lehetett, mondván: „vissza a gödörbe, hadd kiélnünk segítő szándékunkat”. Később, amikor a háromszorosát teljesítettem az őslakos kollégák eredményeinek, akkor végre megkaptam az egyenlő elismerést.

Ja igen, az „őslakos” az állatvilágban ugye megfelel az „őshonos”-nak. Most tűzzel-vassal irtják a valahonnan betolakodott, itt idegen amerikai pataki rákokat, máshol meg, olvasom, a norvég lazacok okoznak pánikot. Nem lehetne ezt valahogy az ősi kultúrákra is érvényesíteni, azaz nem lehetne ez természetes és kötelező?

De addig is, míg a nálam okosabbak és erre kiválasztottak rájönnek, hogy nekem nincs hazám („kiért éltemet is adnám”), ez talán még jól is jönne. Ám, ha egyszer odáig fajulnak a dolgok, nekem van egy Szülőföldem, Erdély, és egy szülővárosom, Marosvásárhely, melyért mindent megtennék, aminek értelme van.

Addig is itt maradok, hogy azért mégis csak időszerű legyen írásom és én magam is, mint a politikai harmadik nem tagja. De tessék már mondani, az, hogy „hülye”, az most az egyetemi szintet is elért gendertudomány szerint a harmadik vagy a hetvenharmadik nem?

Összegyűjtött marrhaságok

Kezdjem a legrégebbivel. Benjamin Gompertz brit statisztikus már a 19. század elején arra a következtetésre jutott,

hogy az elhalálozás kockázata nő a korral, így nagyobb az esély arra, hogy egy 70 éves meghal, mint egy 30 éves.

Valamivel frissebb, az ötvenes évek elejéről: Nem lesz többé háború, nyugodtan dolgozhatunk az ötéves terv három év alatti megvalósításáért. Mire a józanabb köztudat hozzátette: – Igen, háború nem lesz, de lesz olyan békeharc, hogy kő kövön nem marad.

Aztán jöhet az itt és most. Kitört a harc a demokraták között nem csak nálunk, világszerte is, ahány ország, á dehogy ország, ahány párt, annyi féle/fajta demokrácia van, és a „demo" már régen elveszett, mára csak a „krácia" a hódítás célja. Hazafi hazafi ellen (na, ez már magyar különlegesség), mert a harc nem csak itthon, hanem élesben az EU-Parlamentben folyik. Feláll a „hazafi"és hosszas előadást tart arról, miért kell megbüntetni a hazáját, de főleg a kormányát. – Kérem, hát dühöng a diktatúra, nincs szólás- és sajtószabadság, és így tovább.... És a sok hülye idegen nem veszi észre, hogy micsoda baromi ellentmondásba vitte a honfihevület a harcos honvédőt. Uraim, ha diktatúra van (én még nem felejtettem el, hogy mi az, hisz negyven évig éltem alatta Romániában), akkor az atyafi, ki most itt eszeveszetten őrjöng az önök örömére, hát a gyűlésteremnek talán az ajtaját még eléri, de utána már nincs a járásra több gondja, mert viszik! Tecccik érteni?!

Á haggyuk ezt, ugorgyunk. Nem tudom a tusoló fejét lemosni a tussal, és ez minden reggel oda vezet, hogy sikertelenül kezdem a napot. Ja, még csak azt, hogy nem szabad sokat olvasni annak, aki írni akar, mert ledöbben, hogy minden poénját lelőtte már valaki. Talán a valóságból kell meríteni témát, igen, ha azt írom/írok, ami veled/velem történik meg, az mégiscsak nagy valószínűséggel egyedi/eredeti lesz. Például ilyet. A nyáron, nem írom le, hogy melyik magyar városkában, kenyeret mentem venni a boltba (imádom a magyar kovászos parasztkenyeret, a legjobb a világon). Előttem egy úriember minden kenyeret levett a polcról, megnyomkodta olyan erővel, mintha csuklógyakorlatokat végezne, aztán visszatette őket. Nem állhattam meg, hogy ne szóljak: – De jó uram, én is kenyeret szeretnék venni, s ha Ön mindegyikkel így elbánik, valahogy nincs gusztusom már hozzá. – Nem értem mit akar, hisz be vannak csomagolva! S ezzel otthagyott. És kissé értetlenül még hátranézett, ki az a hülye. aki őt oktatja. Szemmel kiválasztottam a számomra legtetszetősebbet. Hazavittem, kibontottam, és felszeletelve kiderült, tiszta penész az egész. Vissza az üzletbe és a főnököt kértem.

Jött is, ha nem is azonnal, de jött. – Mi a baja? – Nekem semmi, hanem ennek a kenyérnek van nagy baja.

És most jön az, ami méltó a cikk címéhez: - Hát ön nem nyomkodja meg a kenyeret, mielőtt elviszi? Akkor észrevehette volna, hogy véletlenül ez a múlt hétről maradt itt... Hogy mikért zavarnak engem...!

Egyébként ma reggel rájöttem, hogy - ellentétben a sok humorizálóval, aki a tükörbe nézve görbe képet lát –, én belátok a tükör mögé. Tecccik érteni? Én nem.

Vigyorgok

Néhány éve az egyik ismerős/olvasó rám kérdezett: – Te András miért írsz olyan lapba, amelyik olyan komoly, hogy vakbélgyulladást lehet tőle kapni? Válasz nélkül maradt, mert feleletet nem is várt, csak kérdezett. Most, a decemberi/szilveszteri számról lévén szó, jut eszembe, talán megengedi a közmorál és a mélyen tisztelt, nagyságos Főszerkesztő úr, hogy valami lazább is kerüljön az Átalvetőbe. Például ilyenek.

Sok évvel ezelőtt Sepsin hatalmas szenvedéllyel teli prefipartikat vívtunk, főszereplők a közismert sebész-főorvos, az ugyancsak köztiszteletnek örvendő magyartanár, egy elismert színházi rendező, meg én, a kártya- és bajkeverő.

Mit tesz az alkohol és a szerencse, az elsőként említett két úr, elveszítve önuralmát és a zsebben levő, játékra szánt pénzét, felkiáltott: – Mindent felírni, és áttérünk a pókerre, az az igazi, férfiaknak való játék! És egy olyan pénzalapot neveztek meg, amivel vagy visszanyerik a prefin elúszottat, vagy megduplázzák azt. Hát ez utóbbi esett meg. A magyartanár, megsértődve a kártyára és ránk, elrohant, majd napokkal később közölte, hogy nem hajlandó velünk tovább játszani, csak ha elengedjük az adósságát. Mivel a játékhoz elengedhetetlen volt a negyedik, hát belementünk. A sebész-főorvos úr, amikor jelentkeztem nála a kórházban, hogy valami olyan bántó hascsikarásom van a jobboldalon, „Opera" felkiáltással már be is tolatott a műtőbe, és kártyaadóssága fejében kivette a vakbelem. Hi-hi.

Ó, az orvosok Svájcban is nagy humorkedvelők. Mikor szívműtétre került sor, előző este bejött ágyamhoz a prof és elmagyarázta, hogy mi mindent fog csinálni másnap reggel, és hozzátette, hogy, bár ijesztően hangzik, de ő évi közel ezernyolcszáz ilyen műtétet hajt végre, és az évi baleset vagy sikertelenség olyan öt százalék körül mozog. Megkérdeztem: – Professzor úr, ebben az évben most hány százaléknál tartanak? – Nulla. – Úristen, hát akkor számomra már közel húszszázaléknyi az esélye annak, hogy valami félresikerüljön. Homlokráncolás, majd: – Ja persze, maga mérnök. Aztán még elmondta, hogy a műtét után pár nappal már felkelhetek, és egy hétre rá elkezdhetem a gyógytornát. – És zongorázni mikor tudok majd? – Ahogy hazaengedtük, azonnal. – Remek, mert eddig egyáltalán nem tudtam. Ha-ha.

Másnap a műtét után ébresztget az altatóorvos: – Mondja, mikor született? – Na de doktor úr, mióta világ a világ, az operált beteget azzal költik, hogy mondja meg a nevét. Mit jelentsen ez, valami félrement? És különben sem tudok a kérdésére válaszolni, mert amikor megszülettem, a Gyárfás András nevet kaptam a szüleimtől és akkor még Erdélyben a magyar világ jelen levő közhivatalnokától, majd amikor személyit kaphattam, már Gyarfas Andrei nevet írt be a román hatóság, amikor pedig ide kijöttem, Andreas Gyarfas lettem. Most melyiket mondjam? – Egyiket sem, én csak fel akartam költeni, hogy tudassam, újra fogjuk műteni, mert vérzik a seb. Jajjjajaj.

Na de kedves volt hozzám a hévízi szálló fürdőorvosa is. A kötelező vizsgálat után megkérdeztem: – Doktor úr, nézze meg legyen szíves az anyajegyeimet, az utóbbi időben úgy elszaporodtak. Kifeküdhetek ezekkel a napra? – Semmi probléma Gyárfás úr, ugyanilyenek vannak rajtam is, és csak annyit teszek, hogy ha kimegyek a strandra, megkérem a feleségem, kenjen jól be. – Hálásan köszönöm doktor úr, és tessék mondani, a Nagyságos asszony mikor ér rá? Hihihihahaha.

Dr. Szatmáry F. Péter*

KORRAJZ vagy netán KÓRRAJZ?

A mi Trianonunk és Nyugat-Európa iszlamizációja

(Folytatás előző lapszámunkból)

Nagyléta közelében, ám a magyar határőrök néhány személyt gyanúsnak találva kihallgatás nélkül kiemeltek a csoportból, megbilincselve autóbuszra tették fel őket és visszaküldték a román oldalra, pedig köztudott volt, mi vár rájuk.

Az első főszereplő: az iskola

1. A gondolkodóképességét vesztett, primitív ember megalkotása

Előbb az Amerikai Egyesült Államokban, majd ezt követően földrészünk nyugati felén tették tönkre az iskolát. Hazánkban csak az alapok „lerakása” és az első lépések megtétele történhetett meg az úgynevezett rendszerváltás után. Ettől csak a nemzet történelmének tanítása tér el, melyet már 1956 után azonnal mellékvágányra tettek.

A tanügy átalakításának nevezett pusztítás okaként a diákok túlterheltségét használták fel. A történet ezzel indul!

A „falbontás” a „kötelesség és jog” párosának megcsonkításával kezdődött, amikor létrehozták a kötelességek nélküli, jogokkal felruházott diák című fehérjetömeget. Maga a gondolat egyben egy „főüzenet” is. Főüzenet azért, mert mesterien rejtették el benne a neoliberális káoszhoz vezető út egyik fontos alapkövét: a kötelességek nélküli jogok minden addigi szabályt felborító gondolatát.

„A diáknak jogában van nem tanulni és magát jól érezni az iskolában, a tanárnak pedig nincs jogában őt nevelni” – ez csak egy egyszerű példa az előbb említett főüzenet margójára.

Ezen u.n. indítás után aztán jött a diákjogok felhangosítása, amikor a diákok szájába adták többek között az egész oktatási rendszer, az intézmények, az órarend, a tanárok nagy része elleni kritikák és vádak megfogalmazásának és kimondásának jogát. Természetesen mindezt a régi, elavult, ósdi rend felborítása, egy rend nélküli rend felépítése és a tanügyi rendszer optimalizálásának céljából, a „demokratikusan” létrehozott diákszervezetek részvételével és egyetértésével.

Mindehhez aztán társították bizonyos tantárgyak oktatásának korlátozását, vagy a tanrendből való kiszorítását. Már régen ismert, hogy a nyugat-európai iskolák zömében nem divat a versmondás, a szorzótábla ismerete, szükségtelenné vált az énektanítás, a kórusokban való részvétel is, hirtelen fölöslegessé vált annyi biológiát, földrajzot, kémiát tanítani, egyébként annyi tornaórára sem lett szükség, mondván ők: menjen a gyerek focizni, mondom én: az előzetesen a nagy üzletláncoknak eladott futballpályákra…..

Minthogy ugye „demokráciában” élünk, természetesen, ha fennáll azon igény, hogy csemetéje a fenti tárgyak közül valamelyikkel többet szeretne foglalkozni, erre bármikor van lehetőség magánúton, különórák formájában... Az viszont már kisebb mértékben van jelen a közbeszédben és az emberek tudatában, hogy a fenti foglalkozások közül néhány (versmondás, szorzótábla ismerete, éneklés vagy a folyóírás, hogy csak egy párat említsek) nagyon fontos eszközei a memória és a gondolkodási képesség fejlesztésének. Ma az is ismert, hogy hiányukban a tanulási képesség korlátozott lehetőségével állunk szemben, melynek eredménye egy kevesebb tárgyi tudással bíró, korlátozottabb kombinatív és kognitív képességekkel rendelkező embertípus! Hogy miért kellett ezt a korlátozott tárgyi tudással, gondolkodási képességekkel, csökkent véleményformálási és döntési képességekkel felruházott embertípust létrehozni? Két ok is ismert.

Egyrészt azért, hogy az ilyen típusú emberekből álló társadalmat az intellektuális függőség helyzetébe hozva, médiájuk fogyasztójává tegyék. Annak a liberális médiának a fogyasztójává, mely segítségével az egyed szellemi és lelki privatizációja és befolyásolhatóvá tétele könnyen megvalósíthatóvá válik. Hisz így lesz „ő” az az irányítható „nagy

Márai Sándor

Olyan világ jön…

Olyan világ jön,
amikor mindenki gyanús, aki szép.
És aki tehetséges.
És akinek jelleme van…

A szépség inzultus lesz.
A tehetség provokáció.
És a jellem merénylet!…

Mert most ők jönnek…
A rútak.
A tehetségtelenek.
A jellemtelenek.

És leöntik vitriollal a szépet.
Bemázolják szurokkal és rágalommal a tehetséget.
Szíven döfik azt, akinek jelleme van.

*A szerző orvos, PhD, szülész-nőgyógyász egyetemi tanár

senki", aki a médián keresztül neki küldött üzeneteket válogatás nélkül teszi magáévá, az ikszet pedig, amikor majd kell, oda fogja tenni, ahová azt neki kijelölték.

Másrészt kell ez a buta embertípus ahhoz is, hogy észrevétlenül és akadálymentesen tudják megvalósítani azt a majdnem egész világot érintő, méreteiben soha nem látott tőkekoncentrációt, amit globalizációnak nevezünk. Itt kell megemlítenem „A nagy kiárusítás" (The great sell-out) című Florian Opitz német rendező által rendezett és a globalizáció világméretű bevezetéséről szóló dokumentumfilmet. Ebben, egy, a Világbanknál akkor vezető beosztást betöltő személy egy felettébb érdekes mondattal konferálta fel a filmet. Ebben a bizonyos mondatában azt fogalmazta meg, hogy amit a néző látni fog, az csak úgy valósulhatott meg, hogy mindenek előtt, első lépésben a tanügyet „lepusztították". A filmet hazánkban, nem sokkal az ezredfordulót követően néhány nagyobb városban, szinte titokban, zugmozikban mutatták be…..

2. A nemzettudat nélküli „világpolgár" megalkotása

A nemzeti történelem tanításának feleslegessé válását - előbb Németországban, majd nálunk és ezt követően lassan az egész földrészen - soha nem indokolták. Ma viszont már tapasztalatból tudott, hogy a nemzeti történelem tanításának hiánya vagy egészen hangsúlytalan jelenléte a középiskolai tanrendben egy egészséges nemzettudat kialakítása megelőzésének szándékával történt. A cél az volt, hogy esélyt se adjanak egy minden egyéni vagy csoportos ellentétet felülíró társadalmi összefogás valamikori kialakulásának. A nemzettudat hiányával „születik meg" az a csonkalelkűvé vált ember, akinek nem fontos sem a nemzeti hovatartozása, sem az országa, sem anyanyelve, melyen édesanyja hangját először halotta, mellyel ő maga gondolatait - ha egyáltalán vannak – megfogalmazza, s melyen álmodik.

A nemzettörténelem ismeretének fontossága nem újkeletű. Egy monda szerint több mint 200 éve Napóleon, még mielőtt megtámadta volna hazánkat, külügyminiszterétől, Talleyrandtól kért tanácsot, kérdezvén őt, mit csináljon Magyarországgal? Az egyszerű és rövid válasz kb. így hangzott: „vedd el tőlük a történelmüket és az ország a tiéd lesz!"

Hogy a nemzeti történelem megfelelő ismeretének birtoklása vagy annak hiánya hogyan befolyásolja az egyén és az egyes emberek alkotta társadalom lelkiállapotát, a problémákhoz való viszonyulásukat és azok kezelési módját, ezt próbálom két olyan országon keresztül bemutatni, ahol a nemzeti történelem tanításának nem adták meg az őt megillető helyet: az egyik Németország, a másik hazánk.

Németország az az ország, ahol a háború óta a németség történetének középiskolai tanítása gyakorlatilag a Hitlerhez köthető események okítására zsugorodott. Így aztán, ezen, a háború után felnőtt generációknak, akiknek tudatába középiskolás éveikben jószerével azt égették be, hogy „szégyelld magad és hunyászkodj meg", e nemzedékeknek tehát a németség ezeréves történelme, benne kultúrtörténeti vonatkozásaival idegenek. Szinte hihetetlen és egyben nagyon szomorú, fájdalmas és felettébb feltűnő, ahogy e korosztályokhoz tartozók minden, ilyen témájú beszélgetést kerülnek. Ezen elmúlni nem akaró múlt folyamatos sulykolásának célja egy olyan „erényterror", valamint egy olyan „vezeklés és áldozati kultúra" megteremtése volt, mely a háború óta Németországban kötelezővé tette a németek számára a holokauszt miatti folyamatos Canossajárást. Joschka Fischer axiómája kegyetlenül tömör: „az új Németország egyetlen fundamentuma a holokauszt". Ma Németországban Joachim Glauck evangélikus lelkész, volt köztársasági elnök által rögzített alaphang az irányadó: „A bevándorlás nem teher, hanem gyarapodás". Mintha a németek ettől aztán máris a történelem jó oldalára kerülnének, mert ők a jószívűek, a nagyvonalúak, akik segítenek a rászorultakon.

Ma a németek azzal ámítják magukat, hogy „ha bebizonyítják, hogy ők már annyira Európa-pártiak, hogy a saját nemzetük már csak teher és szégyen számukra, akkor majd lezárhatják a második világháborút".

Mindez egy elégséges mértékben soha el nem ítélhető példa arra, hogy a nemzeti történelem téves, részleges, egyben hazug vagy hiányos tanítása vagy ismeretének teljes hiánya hogyan tesz egy európai volt kultúrnemzetet torzult lelkületű és egyben irányítható tömeggé.

Egyébként Nyugat-Európa többi országában sem más már a helyzet. Pár éve nagyon sok európai ország tantervéből kivezették a nemzeti történelem tanítását. Gondolom, nem véletlenül…

A másik ország hazánk. Az 56'-os forradalom utáni kommunista vezetés is ismert egy régi mondást: „vágd el a fa gyökerét és a fa kiszárad". Félve az „ellenforradalom" megismétlődésének veszélyétől és egy éledő magyar nacionalizmus rémképétől, 56' után megszüntették a magyar nemzet történelmének külön órák keretén belüli oktatását. Tették ezt a magyar néppel akkor, amikor az összes környező országban és Németországot kivéve az összes európai iskolákban a történelem tanítása két külön ágon zajlott: a világtörténelem és a nemzeti történelem. Azáltal, hogy hazánkban a nemzeti történelem oktatását a világtörténelem vég nélkülien hatalmas tantárgyába olvasztották be, fontosságát tekintve az egész témakör, benne a magyarságtudat kialakítása egy méltánytalanul alacsony szintre került. Míg keleti és északi szomszédjainknál a középiskolák folyamatosan ontották az eltorzult és egyben hamis

nemzeti öntudattal bíró nemzedékeket, addig nálunk ezzel a rendelettel kezdődött azon nemzedékek megjelenése, akik - és tisztelet a kivételnek – bár magyarul beszéltek és beszélnek, a magyar múltról szinte semmit nem tudnak, zömével nemzetietlenné mosott tudatuktól távol áll és „idegen a magyar élet”. Nem csodálható, hogy ők Himnuszt nem énekelnek, vagy ha énekelnek, akkor azt motyogva, szemlesütve vagy lélektelenül, csak „kötelességből” teszik. Számukra a határokon kívül rekedtek sorsa, története, művészete és élete homály, értéktelen, legjobb esetben furcsa és idegen. Ezek azok a korosztályok, melyeket zömében olyan „újmagyarok” alkotnak, akiknek nem az identitáskérdés, hanem inkább, sőt kizárólag a pénz az, ami fontos, és akik inkább a divatnak élnek és az „elhasználtam– eldobom” konzuméletvitelnek hódolnak. Számukra Trianon és az egész múlt „körön kívül” rekedt. Ezért őket elítélni nem szabad, sajnálni esetleg lehet. Hisz ők egy beteg rendszer lelkileg sérült áldozatai.

A második világháború utáni, a kultúrkommunizmus eszméi szerint lerombolt iskola egyrészt így és ilyen indíttatásból megteremtette a buta, neveletlen embertípust, másrészt pedig azzal, hogy a nemzeti történelem tanítását zárójelbe tette, hozzányúlt és megkezdte az európai homo sapiens több száz éve kialakult identitástudatának tudatos lebontását.

Az intézmény, amely ezt a feladatot folytatta, kiegészítette és egyben befejezte, az nem más, mint a média, mely a múlt és a jelen, XXI. század egyik emberiség elleni legnagyobb gaztettét végrehajtotta.

A második főszereplő: a média

Napjainkban egy olyan, magát fősodratúnak nevező médiáról beszélünk, mely mindenekelőtt nemzetek feletti, tehát egy, a nemzeti jellegtől és érdekektől megfosztott szellemben fogant, ebben a szellemben adatközlő vagy adatot nem közlő sajtótermék. Bár igaz, hogy nem függ egyetlen bármi nevet viselő politikai alakzattól sem, de mint kiderült, függ attól a szintén nemzetek feletti pénzügyi háttérhatalomtól, mely őt létrehozta és őt sok pénzzel működteti is. Bár magát függetlennek és tárgyilagosnak próbálja beállítani, az előbbi ismeretek birtokában ma ezt a médiát a tárgyilagosság vagy a függetlenség tulajdonságaival illetni vakság és merő tévedés.

Kinek és hogyan íródik *a média?*

E médiát a népesség azon, számottevő rétegének címezték és írják ma is, akiket az iskola elbutított, igénytelenné és egyéni véleményalkotásra képtelenné tett. Ők e média fogyasztói, kik innen tudják meg, hogy azon a napon kit vagy kiket kell utálni, hová kell éppen tüntetni menni, hol van „esemény” és hol, mit, mennyiért lehet vásárolni.

De címzettek a társadalom magasabb köreihez tartozó, magukat döntéshozó helyzetbe képzelő helytartók is, kik a megvalósítandó teendőkre vonatkozó üzenetek egy részét e médián keresztül kapják meg, mint ahogy azt is, hogy miről mit szabad, mit és hogy illik vélekedniük

Hogyan teljesíti feladatát a média?

1. Az „újbeszél” nyelv.

Az „újbeszél” nyelvhasználat és vele együtt a gondolatrendőrség fogalmát George Orwell jósolta meg és írta le még 1983-ban megjelent 1984 címet viselő, azóta klasszikussá vált könyvében. Ezen „újbeszél” nyelvhasználattal a sajtó napjainkra a neoliberális, paranoiás korszakát jellemző intellektuális szőnyegbombázás példát mutató hadszínterévé vált.

Az „újbeszél” stílusban megfogalmazott sajtóra jellemző többek között bizonyos, ma már az unalomig ismert „verőszavaknak” furkósbotként történő használata. Ilyen „verőszavak” például a fékek és ellensúlyok, a mára kiüresedett és eredeti fogalmától megfosztott demokrácia, a civil társadalom, a semmi tényleges tartalommal nem rendelkező jogállamiság, az antiszemitizmus, a fasiszta és rasszista jelzők, a multikulturalizmus, a politikai korrektség vagy a nemi és faji egyenjogúság. E „verőszavak” használatával üzenik meg egyébként mindenkinek - annak is aki véleményformálásra már képtelen, meg annak is aki még mindig annak hisz inkább amit lát –, hogy neki mit is kell vagy kellene, mit illik vélekedni, gondolni a mindennapok világáról. Az „újbeszél” nyelvhasználattal hivatalossá és egyben kötelezővé vált a mások becsapása és a hazudozás.

Ezen „újbeszél” nyelven fogalmazott média az utóbbi évtizedekben olyannyira eredményes, hogy ma Nyugat-Európában a tömeg már rég nem azt hiszi, amit néz és esetleg lát is, hanem azt, amit neki a média közvetít. És ez nagyon nagy kár. Kár, mert azt jelenti, hogy „ő”, a fogyasztó, képtelen észrevenni, hogy médiája tulajdonképpen az ő, főleg szellemi vonatkozású kivégzését készíti elő. Kár, hogy annyit nem vesz észre ebből a pusztításból, hogy a médiája által felvázolt abszolút irreális világkép - Kertész Imre A végső kocsmában jegyzett szavaival élve - *„a teljes szellemi káoszra, a teljes szellemi káosz a felbomlásra, a felbomlás a halálra mutat”.* Súlyos írói ítélet!

2. A narratíva

A narratíva vagy bármi eseményről történő elbeszélés az a mód, mely, bármiről is essék szó, megadja azt a kiinduló pontot vagy meghatározza a beszélgetés fő témáját, ahonnan a vita egyáltalán kiindulhat, valamint azokat az összefüggéseket, melyeket a beszélgetésnek érintenie kell. A narratíva megválasztása - főleg a politikában – meghatározó fontosságú. Egy jól megválasztott narratíva akár már a vita elején eldöntheti, teljesen függetlenül az igazságtól, hogy ki kerül a vitában győztes vagy kedvezményezett hely-

zetbe, és melyik fél lesz az, akinek csak a folyamatos védekezés lesz a szerepe. Mindez érthető válik a következő példából.

A legutóbbi ENSZ becslés szerint századunk végéig a világ népessége a 2015-ben mért 7,6 milliárdhoz képest 3,5-3,8 milliárddal fog növekedni. E népességnövekedés 75 %-a az Európához közel eső úgynevezett szubszaharai térségben lesz. Ezen adatokkal számolva a Föld lakossága 2200 végére minden bizonnyal elérné a 13 milliárdot, majd ezt követően, a már Malthus által is emlegetett természetes akadályokba ütközve, csökkenő pályára állna.

Az ökológusok szerint a Föld eltartó képességének már most is másfélszeresét használtuk fel, vagyis feléltük természetes környezetünket, amit egyébként az élővilág, különösen az óceánok élővilágának utóbbi negyedszázadban mért 50 %-os pusztulása és a fajok rohamos kihalása jelez. Ez a szörnyű valóság főleg a hímek megtermékenyítő képességének érintettségével magyarázható, melyet Földünk iszonyatos mértékű környezetszennyezése okoz. Mindez az Ember esetében sincs másképp. Beszédes az az ismert tény, mely szerint ma a gyermektelenség okaként 40-50 %-ban a férfi meddőséget tapasztaljuk, szemben azzal az 5-9 %-os részesedéssel, amivel még 25-41 évvel ezelőtt számolhattunk.

E zárójel után menjünk tovább. Ennek a demográfiai katasztrófába vezető „sarokba szorított" helyzetnek egyedüli megoldása azon egyetlen kérdés megválaszolásán keresztül lehetséges, hogy a szubszaharai térség hárommilliárdosra növekedett népességének hogyan lehetne emberhez méltó életet biztosítani úgy, hogy annak a természetes környezet ne lássa kárát. E cél érdekében nyilvánvalóan fejleszteni kellene a mezőgazdaságot, ahhoz gépek és vegyi anyagok kellenek, és kell mindazon ipari tevékenység, ami ennek háttere. Ennek az egymásba kapcsolódó láncolatnak egyenes következménye aztán az infrastruktúra (lakás, közlekedés) fejlesztésének kényszere, s végezetül mindehhez szakemberek kellenek, tehát fejleszteni kell az oktatást és a képzést. Ez egy igazi, a probléma kezelését a gyökereinél kezdő és egy logikus sorrendben tervezett, előrelátó program. Talán az egyedüli is!

Furcsának is vélem, hogy az ENSZ az ezredfordulón megjelentetett dokumentumában mégis mintegy meglebegteti a problémamegoldás egy felettébb „érdekes" módját. Eszerint Európába évi kétmilliós bevándorlással számolva 100 év alatt 200 millió embert kellene bevándoroltatni a szub'szaharai térségből. A hír csupán ennyi!

S akkor most számoljunk. A század végéig prognosztizált népességgyarapodás tehát minimum 3,5 milliárd lesz. Ha ebből 200 milliót bevándoroltatnak Európába, ez a fékeket vesztett népességszaporodás problémáját nem fogja megoldani. Mert (1) magával a népvándorlással a Föld lakossága nem lesz kevesebb; (2) a maradék 3,3 milliárdnak ettől nem lesz munkája, sem betevő falatja!

Akkor mire is való a 200 millió ember bevándoroltatása? Erre csak egyetlen egy válasz marad: a bevándoroltatás egyetlen célja a történelmi Európa felszámolása!

És ezen a ponton térünk vissza eredeti témánkra: a média szerepére. Azért, hogy a fentebbi abszolút világos evidenciát senkinek ne legyen még kedve se elővenni, a média a régi narratívát lecseréli egy újra! Egy újra, melyet szintén az ENSZ ácsolt össze és a média terítette szét szerte a világon. Ebben az új narratívában a bevándorlást lecserélik egy „verőszóra", ami nem más, mint „az emberi jog". T.i. az újabb ENSZ-kezdeményezés szerint a bevándorlást emberi jogként jelöli meg, mondván, hogy a bevándorlás egy „természetes" jelenség, ehhez az embereknek joguk van, a célországoknak viszont nincs joguk megtagadni a befogadást, sőt ez nem is áll érdekükben, mert a folyamat mindenkinek, a kibocsátóknak, a bevándoroltatottaknak és a befogadóknak is haszonnal jár!! Aki e nézetet nem fogadja el - és akkor itt megint csak jönnek a „verőszavak", - az megsérti az alapvető emberi jogokat, idegengyűlölő, rasszista meg a többi...

Zseniális! Zseniális? Nem zseniális, hanem aljas!

Milyen célokat szolgál a média?

Ez a sajtótípus két célból született meg: az egyik a véleményterror, a másik az emberek identitástudatának átrendezése.

1. A véleményterror kialakítása

Annak a véleményterrornak a létrehozásáról van szó, melyet a félretájékoztatás, a tájékoztatás elmaradása révén, valamint az eseményeket megmagyarázó és e véleményeknek a végtelenségig történő sulykolásán keresztül valósít meg.

Két példa erre. Az első Németországból származik, és ezt az alultájékoztatásra valamint az események fontosságának alulértékelésére utaló példaként említem. Arról a Németországról beszélünk tehát, ahol 2015 végén, rövid idő alatt tömegesen jelentek meg az idegen kultúrából érkező tömegek. Minthogy a németek háború utáni gondolkodását már eleve a másság befogadására alakították ki, másrészt az általuk fogyasztott média az eseményt vagy meg sem említette, vagy bagatellizálta annak jelentőségét, se méreteiről, se az esemény esetleges folytatásának lehetőségeiről vagy netán annak későbbi következményeiről sem tett említést, a német lakosság részéről az esemény

mind a mai napig látható-hallható véleménynyilvánítást vagy bármi nemű védekező választ ki nem váltott. A társadalom csendben maradt. Ahogy egyébként ez elvárt is volt.

Napjaink neoliberális gondolatőrei – „a megmondó emberek” – e politikailag korrekt módon összerakott szavakkal és gondolatokkal értek el olyan dolgokat, melyeket azelőtt még elképzelni is nehéz lett volna. A teljesség igénye nélkül néhány ilyen „gyöngyszem”:

1. Sikerült a médiának az évek óta tartó bevándoroltatást kezdetben, de akár napjainkban is úgy titoktan tartani, azt „láthatatlanná” varázsolni vagy éppen azt bagatellizálni, hogy a lakosságnak fel sem tűnt, részéről reakciót nem váltott ki. Még akkor sem, ha ez idő tájt Németországban már két nagyváros vált muszlim-többségűvé, és amikor Merkel kancellárasszony is „elejtett” olyan mondatokat, amelyek szerint „Frankfurt am Mainban három ötéves gyermek közül kettő bevándorló hátterű”, vagy például a „multikulturalizmus” elbukott és teljesen kudarcba fulladt.

2. Események napjainkban is folyamatosan kibeszélhetetlenek maradnak. A politikai korrektség terrorja alatt Európa jövőjét meghatározó eseményekről nem történhet említés, - vagy ha igen, akkor is csak a szövegértést lehetetlenné tevő neoliberális magaslatokban.

3. Ma büntetlenül lehet hazudni, a médiában a lakosságot büntetlenül félre lehet tájékoztatni.

4. Lehet fontos, Európát érintő eseményekről hallgatni, s úgy tenni, mintha az meg sem történt volna. Ez utóbbi élethűbbé tétele céljából hozom a következő példát.

WHO forrásokból ismert, hogy a szubszaharai térség népessége sorában az AIDS- fertőzöttek aránya 50 %-os, vagyis a lakosság felét érinti. És akkor még nem is beszéltünk a többi fertőző beteg hihetetlenül nagy arányszámairól (Q-láz, ebola, malária és a többi). És minderről a média természetesen hallgat …..

Ez a tény, úgy gondolom, különösebb kommentárt nem kíván. Csupán egy nagyon elvetemedett gondolatomat osztom meg olvasóimmal: a hír eltitkolása tényének birtokában feljogosítva érzem magam azt hinni, hogy Európa tényleges és végleges felszámolására ma már két megoldás is rendelkezésre áll: a demográfiai mód és a biológiai terrorizmus.

2. A régi identitástudat lebontása

E politikailag korrekt médiának második legfontosabb feladata a már előzetesen az iskolában egészséges nemzettudatának megszerzésétől megfosztott fiatalokat „megszabadítani” a maradék isten,- család,- és hivatástudattól is. Ezen keresztül a médiának abban az értékrend-cserében volt és van ma is meghatározó szerepe, amibe Európát – legalábbis ma úgy tűnik – beletaszították. Erről lesz szó az alábbiakban.

2.1.A média szerepe Európa szekularizációjában

Európa keresztény öntudatának elvétele, az európai szekularizáció tűzzel-vassal történő véghezvitele, a katolikus egyház tekintélyének és befolyásának csökkentése majd megszüntetése a szabadkőművesség több évszázados célkitűzése. A médiának ebben a rombolásban mindig is főszerepe volt és van ma is. Lehetőségeit és így jelenlétét pedig a modern hírközlésben alkalmazott eszközök még hangsúlyozottabbá tették.

Témaválasztásukkal - mely egyébként a gyóntatószékek meghittségétől és egyben titokzatosságától az egyház tisztességes anyagi hátterének megkérdőjelezésén keresztül a pedofília és a katolikus papság közötti összefüggés napi szinten történő említéséig - egy céljuk volt és van: megingatni a hívők bizalmát, nevetség tárgyává tenni az egyház, főleg a katolikus egyház egész intézményét. Csupán mint érdekességet említem, hogy e mocskolódó gyanúsítgatások soha, még véletlenül sem érintették az imámokat vagy a rabbikat. Csak és kizárólag a katolikus és protestáns papságot.

A munka, főleg Európa nyugati felében, tökéletesen sikerült. Európa e részében a katolikus templomok zömé-

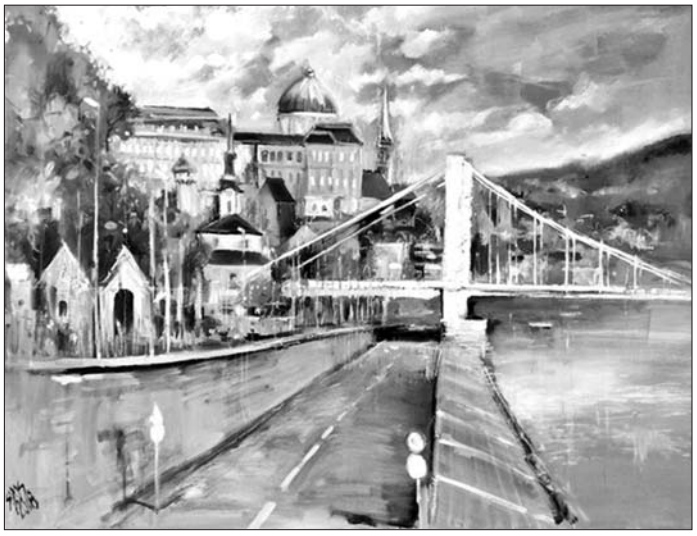

Létay Lajos

Sejtelmek

Ma oly boldogan ébredtem fel,
mintha fogtam volna a kezed,
oh, be ragyogó volt e reggel,
minden reggelnél reggelebb.

Mire gondoltam volna: élek,
meleg az ágy és nyugtatón
szólnak rám álmok, szenvedélyek,
akár tovább is alhatom.

Simogass át a másvilágba,
simogasd át az arcomat,
hogy szemem lehunyva is lássa
szépségedet, mi itt marad.

Veled legyek még, tovatüntén
életemnek – oly múló már!
mint árnyék a tó sima tükrén,
ha száll fölötte egy madár.

ben ma egyházinak éppen nem nevezhető közösségi tevékenységet végző intézmények (Amnesty International, Meeting Points stb.), vagy éppen kocsmák működnek! Az istentudat elvételével az embereket megfosztották a hittől és attól a tízparancsolattól, mely mentén kétezer éve mindennapjaik folytak, még akkor is, ha istenhitüket nem rendszeres templomlátogatóként élték meg. Adták helyette a pénzt és vele együtt az élvezetek széles, vég nélküli tárházát, melyekre pénzüket elköltheti.

2.2. A média szerepe a családtudat lerombolásában

A média kétségtelenül segített abban is, hogy aláássa az egészséges családtudatot. Tette ezt többek között a nők jogainak, benne a „valósítsd meg önmagadat” szólamának túlhangsúlyozásával, vagy például a homoszexuális „értékek” sulykolásával. Csak a tehetetlen keserűség mondatja velem: érdekes, hogy ebbe a politikailag korrekt módban megfogalmazott médiába már nem fért bele a nők esetleges tájékoztatása vagy figyelmeztetése, hangsúlyozom: az általuk fogyasztott sajtóban – arról például, hogy egy nő csak akkor válik testben és lélekben egyaránt igazán nővé, ha megszüli gyermekeit! Mert akkor és csakis akkor járta végig azt a biológiai utat, amit a Teremtő neki, megfogantatásakor kijelölt!

És mit eredményezett a családnak, mint értéknek a „leárazása” és a nőnek, mint magát egy folyamatosan megvalósító használati tárgynak magasba emelése? Egyrészt és főleg azt, hogy lényegesen kevesebb gyermek született. Ez a rendezők egyik fő célkitűzése is volt. Másrészt eredményezte a lelkileg sérült nők sokaságát. Hiszen akkor, amikor a nők rájönnek arra, hogy őket csak átverték és kihasználták, biológiailag már abban a helyzetben vannak, melyben egy esetlegesen felmerült gyermekvállalás lehetőségével foglalkozni már tárgytalan. Szomorú, de a hölgyek csak akkor jönnek rá, hogy a gyermekáldás helyett nekik már csak egy virtuális sorszámot osztott a sors a pszichiátriára vagy a pszichológushoz, gyógyítandó depressziójukat, vagy, hogy egy soron kívüli lehetőséggel élhetnek, feliratkozni valamelyik összkomfortos öregek otthonába ….

2.3. A média és a hivatástudat

A hivatásnak, mint értéknek a megbecstelenítésében a pénz mennyei magaslatokba emelésének volt és van ma is vezérszerepe, többek között a vásárlásra buzdító reklámokon és médián keresztül. A média az, mely a végzetesen primitívvé tett és megvezetett népre folyamatosan önti a vásárlás kényszerét a „vásárolj - dobd el” eszmeiség állandó sulykolásával.

Nemzedékek nőnek fel ma a vásárlás lázálmában, akik gyermekeikkel együtt szabadidejüket a bevásárlóközpontok folyosóin töltik, ez lévén a hétvégi időtöltésük is. Ezek a generációk sajnos már ritkán hallgatnak esetleges hivatástudatuk hívószavára, és inkább azokat a pályákat választják, melyek képessé tehetik őket megszerezni a legtöbb pénzt a legrövidebb idő alatt.

VAN-E KIÚT EBBŐL A HELYZETBŐL?

Mit tettünk eddig Európáért és a közel-keleti kereszténységért?

Hazánk részéről Európa, illetve a közel-keleti térség kereszténysége felé gyakorolt eddigi segítségnyújtás magáért beszél. Ezekről természetesen a fősodratú média nyugaton és nálunk is hallgat. Mit is nyújtottunk eddig Európának illetve a közép-keleti kereszténységnek? A teljesség igénye nélkül felvázolok néhányat:

– mindenekelőtt visszaadtuk Európának azt, amitől saját magát engedte megfosztani. Ez pedig a szókimondás. A nyugat-európai, politikailag korrekt beszédmódban írt és a gondolatrendőrség által cenzúrázott szöveg helyett adtuk azt a mindenki által érthető beszédet, mely a dolgokat nevén próbálja nevezni. Ezt a politikailag korrekt beszédmódot mellőzve a nyelvet „felszabadítottuk”, egyben esélyt adtunk a párbeszédre

– adtuk Európának, nem első ízben történelmünk során, a biztos határvédelmet, mindenekelőtt a nem kis beruházással megépített kerítés felállításával. Csak megjegyzem: ezen, Nyugat-Európát is védő építményért igényelt anyagi segítséget az Európai Unió határozottan megtagadta …

– komoly összegekkel falvak, városrészek, kórházak és iskolák építését fedeztük, templomok javítását-újraépítését vállaltuk és vállaljuk magunkra, - egyelőre egyedüliként a világon, a közel-keleti keresztények által lakott és a földdel egyenlővé tett településeken

– magyar állami segítséggel biztosítottuk és biztosítjuk a szétbombázott közel-kelet felnövekvő generációinak hazánkban való ingyenes taníttatását azért, hogy diplomásként hazatérve építhessék újra saját otthonaikat.

Mindezek csodálatos megnyilvánulásai a keresztény segítségnyújtásnak egy méreteiben nem, de szívében hatalmas, gazdaságilag egy most még csak feltörekvő ország részéről. Úgy gondolom, hogy a későbbiekben a több és változatosabb segítségnyújtás felvállalásának csak hazánk gazdasági ereje szabhat határt.

Mi a teendőnk itthon?

Nézem az áprilisi győztes választások utáni szombatok felvonulásait. Látom a 20 év körüli fiatalok sokaságát tüntetni. Gondolkodom. Nem valamiért, hanem saját hazájuk ellen tüntetnek. És sajnálom őket. Sajnálom, mert ők a fosztóképzős fiatalság. Ők a tudatlan, tájékozatlan vagy félretájékoztatott, saját népük történelme ismeretétől a hazafiasság és a hovatartozás érzésétől megfosztott és megvezetett, identitástudat nélküli fiatalok. Ők világpolgárok! Kérdezem magamtól: ilyeneknek épül ez az ország?

Kérdezem, mert a történelem során bármit is épített fel az ember, azt mindig is a jelen időn túl az utókornak is szánta. Azért, hogy azt a következő korosztályok is élvezni, használni tudják. Kérdezem: „ők” egyáltalán képesek lesznek-e élvezni a Várkert Bazárt, a Művészetek Palotáját, a gyönyörű vidéki magyar haza, benne a leszakadt területek tájait és épített örökségét, hagyományait? Vagy pedig hagyni fogják magukat egy valakik által összetákolt vakvágányon tartani, akik őket, saját önös érdekeitől vezérelve, „létrehozták és üzemeltetik”? Ők azok a valakik, ők a megnevezhetetlenek, akik, mióta egyébként hordja őket hátán a Föld, az égvilágon soha semmit sem építettek, csak és csakis a másik oldal által alkotott szellemi és anyagi világot élték fel és rombolták le.

Szomorú vagyok… Igen, szomorú vagyok akkor is, ha arra gondolok, hogy ők, a vonuló fiatalok, a haza számára pillanatnyilag az elveszett selejt. És szomorú vagyok azért is, mert minden egyes magyar fiatal elvesztése a haza számára pótolhatatlan veszteség. Végezetül, szomorú vagyok, amikor velük kapcsolatban, és jobb szó hiányában szükséges ezt leírnom, hogy „ellenük”, igen, ellenük és közösségromboló tevékenységük ellen számunkra, a többség számára csak a törvény ereje és a megbocsátás áll rendelkezésünkre. Sajnos viszont ezek nagyon sokszor, vagy talán a legtöbbször kevésnek és eddig bizony elégtelennek bizonyultak…

A sajnálaton kívül aggódom is. Aggódom, mert abból, amit magukról látni hagynak ma, azt értem meg, hogy a régi célokon kívül (gondolok itt a mások által előállított javak felélésén kívül) ők, a hazátlanok és nemzetfelettiek egy, az előbbi céloknál sokkal, sokkal „magasztosabbat”, az ország megsemmisítését és a céljaikhoz vezető útból való eltakarítását tűzték ki megvalósítandó feladatuknak. Sajnos ki kell mondani: ők ránk, rám, unokáinkra, mindennapjainkra, és főleg mindannyiunk jövőjére jelentenek óriási veszélyt. Már egyszerű létükkel is. Úgy vélem, hogy „ők”, az identitástudat nélküli fehérjetömeg valójában csak egy rákos sejtburjánzáshoz hasonlíthatók, mindent belülről kezdenek ki és semmisítenek meg.

Azért, hogy fiataljaink közül mind kevesebben térjenek le az általunk normálisnak és járhatónak vélt útról, azért, hogy a jövőben mi és unokáink is nem országot, hanem hazát építhessünk ebben a Kárpát-medencében, ahol unokáink és az ő unokáik is itthon érezzék majd magukat, - tenni kell! Tenni bizony, és ehhez már a tegnap késő volt. Késő, hisz ismert: ha a romboláshoz nem kell sok idő, az építéshez, főleg a lélek, egy egészséges lélek felépítéséhez rendkívül sok idő és munka szükséges…..

A fiatalok identitástudatának visszaadása

Mi tehát a cél? Egyetlen cél van, ez pedig: visszaadni a magyarok egészséges identitástudatát! A következőkben, különös hangsúlyt fektetve a nemzet történelmének középiskolai oktatására, ezt próbálom megfogalmazni.

Mindenekelőtt arról szólnék, hogy hol kell a gyermeknek megkapnia identitástudatának alapjait. Elsőként rögzítendő az a tény, hogy ma, amikor - és tisztelet a kivételnek, - a fiatal szülők zömének semmi vagy csak nagyon hézagos identitástudata van, úgy gondolom, hogy ezen egészséges azonosságtudat megszerzése kizárólag és csakis az iskolában képzelhető el. Hiszen a későbbi felnőtteknek, a későbbi jó szakmunkástól kezdve a magasan képzett diplomásokig, az érettségi körüli korban már rendelkezniük kell egy egészséges identitástudat alapjaival.

Ezek után rátérnék az iskolai feladat teljesítéséhez szükséges feltételek tárgyalására

1. A diákok jogairól és kötelességeiről

A neoliberális iskolarombolás első lépéseként, meghagyva a tanítás feladatát, a nevelés lehetőségét az oktatóktól elvették. A tanítás és a nevelés évszázados szimbiózisának szétválasztása a „demokrácia” fogalmának, mintegy trójai falóként az iskolába történő bevonultatásával kezdődött. Ezt a születéskor „szent” görög eredetű szót, mint fogalmat becstelenítették meg akkor, amikor „verőszóként” használva fel, a diákokat „felszabadították” a feladatteljesítés kötelezettsége alól, és ezzel párhuzamosan ellátták őket jogokkal. Olyan jogokkal, melyeket tiszteletben tartani vagy legalább is eltűrni az iskola kötelességeként jelöltek meg. Így kerülhetett rögzítésre mindenekelőtt a diákoknak a „nem tanuláshoz” és ahhoz való joga, mely biztosítja számára, hogy az „iskolában jól érezze magát”. Az ő joga többek között, hogy megtagadhassa az egyenruha viselését, és például, hogy hódolhasson bármi divatnak. Így aztán iskolába járhat bármi frizurával, bármi meghökkentő vagy mást esetleg zavaró viseletben, viselhet piercinget, zavartalanul

hozhatja tanárát kellemetlen vagy éppen megalázó helyzetekbe, leköpheti, meg is ütheti, megrúghatja, kicsúfolhatja, stb.

Mindezzel párhuzamosan és a „nevelés” szó „büntetéssé” történő értelmezését követően fosztották meg a pedagógusokat a nevelés lehetőségeitől, ezzel szinte lehetetlenné téve a tanítás zavartalan gyakorlatát. Számomra, mint orvos számára a helyzet egy félkarúvá vált sebész esetéhez hasonlítható, akit így, egykarúként, küldenek be a műtőbe… Így sikerült az iskolába, a régi rend helyére becsempészni a ma mindent eluraló káoszt. Legfőbb cél kellene legyen ennek a kidobott rendnek az iskolába történő visszavezetése és a káosz kiseprése a padsorok közül. Örökre!

Bőven eljött már az idő, amikor érthetően és ellentmondást nem tűrő hangon ki kell jelenteni, hogy a diáknak mindenekelőtt nem jogai, hanem kötelességei vannak. Hangsúlyozandó, hogy a jog vagy jogok otthon, a munkahelyen, az iskolában, no meg a nagybetűs életben bárhol, csak és kizárólag a kötelességek teljesítése után jár vagy járhat! A diáknak az iskolában egyetlen joga és egyetlen kötelessége van, és ez a tanulás, saját maga építése. Tanulni a tananyagot és egyben elsajátítani egy bármi közösségben követendő illő viselkedésmódot. Ha e kötelességeket teljesítette, következhetnek a jogok is. Ez pedig nem egyéb, mint a dicsérethez való jog, melyet otthon szüleitől, az iskolában pedig tanáraitól valamilyen formában kap. Nem azért, mert ehhez neki joga van, hanem azért, mert megérdemelte. A különbség óriási!

Hogy miért gondolom így? Van két rövid magyarázatom. Egyrészt, egyszerűen csak azért, mert a diák csak egy gyermek, akinek a központi idegrendszere még nincs abban az állapotban, mely őt képessé tenné arra, hogy mindig jó döntéseket hozzon és éljen a demokrácia adta lehetőségekkel. Továbbá azért, mert úgy vélem, hogy ő csak így védhető súlyos tévedések elkövetésétől, gondolok itt például a függőségi viszonyba kerülés lehetőségeitől, másrészt csak így tudjuk a gyermeket felruházni egy, a közösségi életben nélkülözhetetlen képesség birtoklásával: a fegyelem és az önfegyelem, valamint az illem képességeivel. Úgy vélem, hogy mind a fegyelem, mind az illem a társadalom azon kötőanyagai, melyek annak alkotóelemeit – az embereket – viselkedésre, alkalmazkodásra, egymás iránti tiszteletre,

egymás jogainak tiszteletben tartására tanítják, közös boldogulásuk biztosítékaként. Másrészt – gondolom – azért, mert a rend őt megillető helyére való visszaültetését az iskolákban kell megkezdeni. Csak és csupán ezért tehát!

2. Vissza kell adni a nevelőknek a nevelés jogát

Egyszerűen azért, mert tanítani egy közösségben csak úgy lehet, hogy egy és ugyanazon kézben van a nevelés és a fegyelmezés joga. Azért például, hogy egy rendbontó miatt az egész közösség joga a tanuláshoz ne sérülhessen!

Hogyan? Egyszerűen úgy, hogy a hajdan használt praktikákat. például a fülcimpahúzást, egy taslit, ezentúl ne „büntetésként”, hanem „fegyelmezésként” használjuk. Úgy gondolom, hogy csakis egy ilyen alapokon működő iskolarendszer képes biztosítani egy egészséges identitástudattal felruházott nemzedék kialakítását.

(Folytatjuk)

Szente B. Levente

Ima

a festmény
a zene
a költemény –
imát dobban a szív
lüktet ér
csók alatt a halánték
imát mondok mikor
egy szelet kenyeret
kezedbe adok.

tovább a tied –
hogy szádba veszed
kicsinyeknek és nagyoknak
csókkal vagy nélküle
tovább hogyan adod
te tudod.

Mivé lettél anyám nyelve?

Ritka, szép nap van ma: 2018. szeptember 26. Hallom az ***MR1*** Kossuth Rádió Déli Krónikájában, hogy ma van az *Iskolatej Világnapja*, a *Fogamzásgátlás Világnapja* és a *Nyelvek Európai Napja*. Vagy a *Nyelvek Európanapja*? Esetleg az *Európai nyelvek Napja*? Merthogy e ritka, remek, páratlan, hármas együttállást az EU meg a Világ hirdette meg, és nyilván nem magyarul, ebből kifolyólag nem tudom ki és mit mire mennyire fordított – ferdített?

Régóta hallom, olvasom, látom a hazai és a nemzetközi területekről szóló napi közszolgálati beszámolókat csakúgy, mint a korábban tettre készen művelt szakterületeim kamarai közleményeit, havi lapjait (Épületgépész, Mérnök újság, Fizikai szemle, stb.). Természetszerűleg szoktam máshonnan származó betűket is olvasni. Korábban napilapokat, cégtáblákat, kirakatokat, hirdetéseket is; manapság kényszerűen csak ***kommunikálnak,*** esetleg ***infokommunikálnak*** velem a ***médiák,*** meg a ***médiumok. Logókkal***, a ***SmartCity*** számtalan tudat- és nyelvromboló csatornájából áradó nyelvi szeméttel etetnek az ügyeletes ***MasterChef VIP*** műsorok ***sztárjai***. Sajnos, e tekintetben egyik Szerkesztőség sem lóg ki a sorból. A Szerkesztő Bizottságoknak ugyan némi mentségéül szolgálhat, hogy gyakran a magyar törvények és kormánytisztviselők szavaiból, a minisztériumok nevéből és rendeleteik stb. szövegéből, meg a honi egyetemek ***audität*** tanszékeinek és tantárgyainak megnevezéseiből idéznek (hadarva, makogva-motyogva vagy betű szerint), de az ***innovációt, tendert, projekteket, konzorciumot,*** a ***BSc, MSc és PhD habil-***vizsgás ***menegerek és humánerők andertús endzsióinak, a hivatalos keresztnév/utónév választék extrém*** nyelvi szennyáradatát, ***az impaktokat*** és ***kompaktokat*** már elfogadhatatlannak tartom. Különösen akkor, amikor a ***dizájnos sztárkampuszon mentorálók,*** az ***ösanban szlófúúdot shoppingolók*** és egyéb ***executive operátorok*** az ***assistantokkal*** együtt, csak úgy mellékesen, nemcsak a katedráról, hanem önzetlenül, számtalan szakmai helyen és egyéb újságban is terjesztik sok tétlen célszemély közreműködésével az indokolatlan, érthetetlen, „szakmaiságnak" vagy a legújabb újdonságnak kinevezett izéiket. Természetesen nem a tranzisztorok, transzformátorok, ionok, bozonok és társaik magyarítatlanságát kifogásolom. A teljesen kétnyelvű oklevelek, hirdetések és egyéb írások ellen sincs semmi ellenvetésem. De nem kérek az előkelősködő, tudományoskodó ***preferátumok szettjeinek tendenciózus, limitálatlan*** használatából, meg a ***wörksopos TEAMS-WORK fesztiválja***ból sem. Hivatalosan védjük határainkat, és aggódunk a környező országokban élő magyarok ottani anyanyelvhasználatát korlátozó intézkedések miatt, de a hazai bennszülöttek nyelvrontása és tudatgyilkolása sokak napi főfoglalkozású, állami rutinfeladata. Akkor is, sőt annál inkább, ha szót se szólunk ellene. Nehezményezem az akár linkségből, lustaságból, akár az eredeti latinra, akár az átvevő utódokra való hivatkozásokat. Igaz, az eredeti angol szöveg szótárazásakor igencsak kemény fejtörő és babra munka egy-egy angol szónak megfeleltetett, olykor 15-30 magyar árnyalatból kiválasztani a kívánatos, odaillő hazait.

A válogatást jelentősen nehezíti a Magyar Tudományos Akadémia. Ráadásul minden magyar embert magyar analfabétának tekint mindaddig, amíg a számításba veendő 5–10–50 nyelvet, meg helyesírásaikat és kiejtési szabályaikat meg nem tanulta. Akadémiai szinten. Ugyanis:

Laczkó K.- Mártonfi A. (OSIRIS Kiadó, 2006) könyve szerint: *A latin betűs írású nyelvekből átvett idegen közszavakat mindig a forrásnyelv helyesírásának szabályai szerint kell írni, az* ***eredeti*** *helyesírással.* ***Törekedni kell*** *a speciális betűk megőrzésére, akár mellékjeles latin betűkről (ä, š, ç,), akár különleges változatokról, akár a hagyományos latin ábécé által nem alkalmazott alapbetűkről (a, β, b) van szó. Kiejtésük szerinti átírásuk kerülendő.*

A nem latin betűs írású nyelvekből származó tulajdonneveket és közszavakat is át kell írni az eredeti nyelv kiejtése és/vagy írásképe alapján. Nem mindig könnyű eldönteni, hogy egy nyelv latin betűs írású-e vagy sem (szerb, horvát, 4 féle japán, kínai, stb.).

A magyar nyelv ábécéje 40 betűs + 4 idegen betű (q, w, x, y).

A szavak betűrendbe sorolása a kiejtéstől független és íráskép alapú. Az idegen tulajdonnevek besorolása a névkiegészítők figyelembe vételével történik attól függően, hogy ezek a név szerves kiegészítői vagy sem. Kiragadott példák a besorolásra, a kiemelt betűk szerint kell rendezni: Van Allen, De Gaulle, Van Eyck, Van Gogh, Van der Graaff, Von Schwarz, stb.

A keltezés írására a lehetséges magyar változatok:

1994. június 14.; 1994. jún. 14.; 1994. VI. 14.; 1994. 06. 14. Egyáltalán nem ajánlható az angol 14.06.94. minta szerinti használat (amelyet pld. a szavatossági idő jelölésére alkalmaznak).

Német Anikó (Könyvmíves Könyvkiadó, 1997) könyve közli: *A magyar helyesírás betűíró, latin betűs, hangjelölő és értelemtükröző jellegű. A hangjelölő jelleg arra utal, hogy a magyar betűk a legtöbbször (az ly–j betűpár kivételével) más és más köznyelvi beszédhangnak felelnek meg; valójában a kiejtett hangokat jelölik, azaz az írott forma (az íráskép) nemigen tér el a kiejtéstől (vö. a franciával vagy az angollal). ...A nyilvánvalóan idegen eredetű szavakat az idegen írásmód szerint, a már meghonosodottakat pedig a magyar szabályok szerint írjuk.*

Magyar írásmód szerint írjuk
a latin betűs nyelvek általános használatú közszavait
bizonyos személy és földrajzi neveket
a nem latin betűs nyelvek közkeletű szavait.
Eredeti idegen írásmódjuk szerint írjuk
a latin betűs nyelvek nem általános használatú közszóit,
az átvett többszavas szólásokat, kifejezéseket,
a tulajdonneveket általában.
A keltezés írására a lehetséges változatok:
1848. március 15.; 1848. márc. 15.; 1848. III. 15.; 1848. 03. 15.

Arról sehol nincs szó, hogy a 3 – 4 – ...leütéssel képzett ***FIDIC, VIP, HBO, NHKV, MVM group, UPC, email***, stb. betűszavakról honnan lehet/kell? tudni szülőanyjának nyelvi hovatartozását? Ki és mikor mondta meg, hogy mik a bizonyos és az általában átvett szavak? És miért kell mindezt egy magyarnak tudni, ha az elvben (?) magyar szöveget Magyarországon egy másik magyarnak írja vagy magának olvassa? Az akadémiai jó példa nyomán már elvették az eredendően

40–44 betűből/hangból és tájszólásokból álló anyanyelvem építőköveit a 26 betűs latin/angol ***karakterkódkészlet*** kedvéért. Ráadásul a bináris osztatú nemzetközi műveltséggel bírók (a félig-meddig műveltek) a korszerűség, a digitalizáció térhódítása nyomán még ki is röhögtetnek (a TV műsoraiban és „jobb" társaságokban mondva – mutatva – magyarázva a példát), ha magyarul betűzök.

Nemcsak ez a hiba, vannak még mások is!

Ezek egyik igen fertőző megjelenési formája, a külföldmajmoláshoz társuló igénytelenség, a pongyola fogalmazás, az idegen szavak, szóalkotások nemcsak sete–suta átvétele, hanem már az anyanyelvünk szerkezeti formáit is tönkre tevő, főleg az amerikás angolkórban megnyilvánuló tükörfordítások és ragozási (pontosabban: ragozatlansági) szokások terjedése.

Ez alól nem kivételek a magyar állam szervezte hazai, de nemzetközi rendezvényeink sem. A magyar sajtóban már évtizede, de a hivatalos közleményekben is egyre gyakoribb a magyar nyelvtan mellőzése. Helyette valami olyan szókeverék terjed, amely már nem a gondolatok szabatos közlését szolgálja, hanem az egyértelmű állásfoglalást mellőzi, az író – beszélő szakmai, sőt szellemi hiányosságait mutatja. Ezért az anyanyelv oktatása és a nyelvápolás mellett fokozott gondot kellene fordítani a szakmai ismeretek terjesztésén túl a magyar szakmai nyelvre, az öntudat formálására, az általános igényességre, azaz a nemzeti kultúrára is. Jó példa a ragozási szokások fejlődésére: Volt egyszer a *Kommunisták Magyarországi Pártja*, aztán lett a *Magyar Dolgozók Pártja*. Mióta van a 2001. évi XCVI. törvényünk a gazdasági reklámok és az üzletfeliratok, meg egyes **közérdekű közlemények** magyar nyelvű közzétételéről, azóta vannak az ***ilyen – olyan HUNGARY kft*** vagy ***GREEN XYZ MAGYARORSZÁG Company***-ok. Hajrá magyarok! ***Handball Veszprém!*** És még egy színmagyar, hivatalos változat: *Pest Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági, Földhivatali, Növény- és Talajvédelmi, Erdészeti Főosztály Földügyi és Földmérési Osztály.*

Nem tudom, hogy ***trendi*** vagyok-e már, vagy még ókonzervatív? Még magyar vagyok-e vagy már nem? A ***MAGYARORSZÁG VEZETŐI ENGEDÉLY*** feliratú, többnyire magyar szavú igazolványomban a ***14. Államp: HUN*** szöveg melletti kódtáblázat ***11. Érvényesség kezdete, 12. Érvényesség vége*** rovataiban a dátumok az *egyáltalán nem ajánlható angol* ***14.06.94.*** *keltezési minta szerintiek.* A nevem ott még Molnár János, de internetes magyar környezetben már többnyire ***János Molnár***. Akárcsak a ***HELLÓPlay*** kártyán a ***Cashless*** rendszerben.

Annak idején Apámat sem tegeztem – tiszteletből, nemhogy idegeneket. Manapság is csak ritkán kezdeményezek a napi nyegle divat szerint úgy, mint a hirdetők, kereskedők, még szakmai, vagy életkorbeli alapon sem. Nem szólítok senkit Magának (még ha magázom is), a klasszikus *Hallja Kend Táncsics*, de a közvetlenkedő *Kedves Jánosom* sem fakad ki belőlem úgy, mint a legutóbbi forgalmi ellenőrzés alkalmával az engem udvariasan vizsgáló, védő és őrző ismeretlen Úrból.

Bántja fülemet, ha ***a Mari*** ismerősöm ***a*** Fifi kutyuskájának páratlan ***intelligenciájáról*** áradozik, miközben ***Őt*** csókolgatja. Akárcsak a lóversenyzők ***Őket***, a lovakat. Igaz, ***azok*** még érthetőbbek, mint az ***intelligens, IoT (internet of Things) fan-coli komforthűtés*** szivattyú, ***akit*** az eladó rám tukmál.

Igaz, sem én, sem férfi honfitársaim nem tudjuk a minket kiszolgáló eladó – hivatalnok – ismeretlent, ha Ő nő, lány vagy asszony, az akadémiai nyelvészek és más nyelvalakítók áldástalan munkásságának eredményeként udvariasan, nem bizalmaskodva megszólítani. Engem ez is zavar.

Arany200, Siófok50, Széchenyi 20-20, Paks II, Terminál 2b, M0, M1, M2, ...hetedhét határon kerülik a hagyományos formákat. Tanúkként idézem II. Rákóczi Ferencet és legalább tizenhat-tizennyolc Lajos királyt a franciáktól. Akadémiai, kormányzati előírásokkal, az anyanyelvi érettségi vizsgák új követelményeivel sikerült kialakítani és meghonosítani egy legújabb magyar nyelvjárást az élelmiszerek kívánatos fogyaszthatósági határidejének angol formáján belül. Gyökeret eresztett a magyar falusi piacokon a ***paprika piros magyar***, meg a ***szőlő brazil*** is. Rövidesen *marha nagy* lesz a *nagy marha* is. Mert szerinte (és főleg az írástudók szerint) semmi különbség nincs a *vezet*, a *vezető*, a *vezetés*, a *vezetőség* közt. Csak vezetés van. Neki a falnak. Miközben tanárok körében ismert tény, hogy az általános és középiskolás diákok számítógép nélkül már nem tudják elképzelni életüket, valamint nagy részük kevéssé szereti a természettudományos tárgyakat, köztük a fizikát. A fizikai megismerés elkerülhetetlen mérések, adatrögzítések, majd azok elemzése nélkül. Ám a mai fiataloknál az első mérések lendülete gyorsan átvált az *„Ezt már unom"* kategóriába. Mert a számításos feladatoknál sarkalatos nehézség, hogy a mértékegységek és a számtani alapműveletek elsajátítása komoly gondot jelent. És az olvashatatlan macskakaparások ellen tökéletesen véd az ikszelendő ***tesztlap***, amit ráadásul sablonos módszerrel olvasatlanul is könnyű kiértékelni. Ez az új oktatás, vagy inkább nevelés?

Mivé lettél anyám nyelve? Állítólag ragozós fajta voltál. Állítólag.

Nemrég akadémiai lektor véleményét olvastam:

1. Semmi ésszerű okát nem látom, hogy az Összefoglaló *"Összefoglalóként"*-nek, a Bevezető *"Bevezetőként"*-nek, az Alapadatok *"Az Alapadatokról"*-nak, ..., a Zárszó *"Zárszóként"*-nek legyen nevezve. Szerintem ezeket a modoros ragozott formákat fel kéne váltani az egyszerű, bevált változattal. Az zavartalanabbá tenné az olvasást.

2. Lehetőség szerint rá kéne venni a szerzőt, hogy a nehezen követhető, modoros, zavaros megfogalmazásokat átírja egyszerűbbre (pl. *„Az idő mérésének mikéntjei és a mindennapi élet érdekei az ősi napórákban találkozva öltöttek testet."* Nekem percekbe telik, mire egy *„miként"* és egy *„érdek"* ta-

lálkozását, majd ennek nyomán a *testet öltésüket* elképzelem, és nem sokat nyerek vele, amikor sikerül.)

Tisztelettel kérem, sürgősen tegyünk valamit anyáink nyelve, a magyar nyelv érdekében.

*

Miután megírtam az előző háromoldalnyi sirámot, azt elküldtem néhány illetékesnek vélt tisztségviselőnek (miniszter, államtitkár, folyóiratok főszerkesztői, MTA és kamarai elnökök, polgármesterek, országgyűlési képviselők, művelődési házak igazgatói, személyes ismerősök, stb.) segítségüket kérő levelem mellékleteként. Két személyes ismerősömtől eltekintve hárman méltattak válaszra. Egy szakmabeli újságíró rokonszenvéről és együttérző, majdnem tehetetlenségéről tájékoztatott, valamint az Emberi Erőforrások Minisztériuma Központi Ügyfélszolgálati Irodájának vezetője jó kívánságai mellett azt javasolta, hogy *megkeresésemet továbbítsam felsőoktatási intézmények bölcsészettudományi területei részére*.

A harmadik, kétlapnyi választ az a kormányhivatali ügyintéző fogalmazta főnökei ***nevében és megbízásából***, ki a neki címzett levelem mellékletei közt egy olyan álláshirdetést is talált, melyben néhány magyar kötőszó társaságában a lényeg a következő volt: *executive assistant, hotel, menedzselés, koordinálás, kommunikáció, business meetingek, prezentációk, project maneger, kreatív, pozíció, orientáltság, proaktivitás, diszkréció.*

A válasz érdemi része: *„A fent idézett jogszabályok alapján a panaszolt hirdetés nem fogyasztói szerződés megkötésére irányul, hanem munkaszerződés létrejöttére vonatkozó felhívásnak minősül. Az álláshirdetés – a fent idézett jogszabály alapján – nem minősül gazdasági reklámnak, így a Nyelvvédelmi törvény előírásai nem alkalmazhatóak a kifogásolt hirdetésre.”*

Molnár János, Siófok

A szerk. megjegyzése: Kosztolányi szerint az emberi viselkedést a nyelvi sajátosságok magyarázzák. Szellemi-lelki közegészségügyünk érdekében ajánlatos lenne erre „körömszakadtig” (Kányádi) tekintettel lenni, a „köz embereinek” különösen. Amúgy november 13-án ünnepelhettük a magyar nyelv napját, álljon hát itt Kosztolányiank egy megszívlelendő gondolata: ***Az a tény, hogy anyanyelvem magyar, és magyarul beszélek, gondolkozom, írok, életem legnagyobb eseménye, melyhez nincs fogható. Nem külsőséges valami, mint a kabátom, még olyan sem, mint a testem (…) Mélyen bennem van, a vérem csöppjeiben, idegeim dúcában, metafizikai rejtélyként. Ebben az egyedülvaló életben csak így nyilatkozatom meg igazán. Naponta sokszor gondolok erre. Éppannyiszor, mint arra, hogy születtem, élek és meghalok.***

Édes Anyanyelvünk – Dr. Grétsy Lászlónak

Édes Anyanyelvünk – értékálló kincsünk!
Míg él anyanyelvünk – magyarok lehetünk!
Ha elvész anyanyelvünk – HAZA se mehetünk!
Együgyű gyerekekként fütyörészhetünk,
Világ-perspektívában szépen leledzhetünk!
De nem oda Buda! Álljunk meg egy szóra!
Hisz évezredek folyamán szókincsünk
Csillogó gyémánttá csiszolódott!

Édes Anyanyelvünk – maga az életünk!
Míg él anyanyelvünk – magyarok lehetünk!
Ha elvész anyanyelvünk – HAZA hová menjünk?
Ki fogja újra mondani: Álljunk meg egy szóra!
Édes Anyanyelvünk – Isten adta nekünk!
Nagyobb érték nekünk, mint puszta életünk!
Nélküle hiábavaló földi életünk, minden percünk,
Minden bölcsességünk, minden műveltségünk,
Minden szenvedélyünk, minden szeretetünk:
Meghal minden jóságos érzelmünk!

Édes Anyanyelvünk – aranyos életünk!
Míg él anyanyelvünk – magyarok lehetünk!
Ha elvész anyanyelvünk – HAZA se mehetünk!
Ne mindig rohanjunk, add meg nekünk drága Istenünk,
Hogy sétálni, lazítani is tudjunk, boldogan elmélkedjünk.
Régi aranyunk aranyárában mérjük ezernyi szókincsünk
A Kárpát-medencében, hol Édes Anyanyelvünk
A legjobb, leghűségesebb barátunk,
Utolsó kapaszkodónk, életünk!

Nélküle nem élet az élet, csak vele dalolhatunk!
Síkon, réten gond nélkül andaloghatunk,
Békával, tücskökkel feleselhetünk!
Városi huzatba ne lengedezzünk,
A Mezőségen merengjünk,
A hegyekbe mindig jól belekapaszkodjunk,
Ami a miénk, abból semmit se engedjünk,
Vonulatuk vonaglásaiban vonuljunk,
A feltörő csúcsnak menjünk,
Vele egyneművé váljunk,
Ha nagyon szeretünk:
Veszélyben, akár az élet,
Könnyedén, akár a halál –
Égi háborúban mi is mennydöröghetünk,
De minden kis bogár moccanására vigyázzunk.
Ha szomjazunk, fűvel-fával áldomást ne igyunk!
Inkább figyeljük a vaddisznók csörtetését,
Hallgassuk a tarka szarkapár cserregését,
A pacsirta énekét, a fekete rigók fütyülését.
Édes Anyanyelvünk – első és utolsó szerelmünk.
Édes Anyanyelvünk elnyűhetetlen gyönyörűségünk:
A legszebb hordható viseletünk, büszkeségünk,
lelki-öltözetünk!
Sosem kell kimosni, kitisztítani, nem lehet kötélre
kiteríteni,
Kiszárítani, meggyötörni, rossz szélre, költőre bízni!
Testünk múlandósága fölött – örök!

Juhos-Kiss János

Serdült Benke Éva Ez már Magyarország?

„Aki külföldre megy, az új helyen is afelé igyekszik, aki otthon volt, aki ő maga. Az lesz, aki volt. Ez léte folytonosságának garanciája.” (Balla Zsófia: *A vers hazája*. Székfoglaló beszéd a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémián, 2015.)

A lány

A lány úgy feküdt, mint egy kifli, csak a többiek lábánál fért el. Lélegzeni is alig mert, a szekrényben már fogyott a levegő, hiába támasztották ki résnyire a szekrény ajtaját. Megmondták, beszélgetni szigorúan tilos, köhögni, tüsszenteni szintén, mocorgás nincs. Mozdulatlanul feküdt, de remegett, nem volt túl meleg a dzsekije, talán inkább a félelem okozta, a rémület, mikor meghallotta a hangot: Nyissa ki a furgon ajtaját, mit szállít? Lélegzetét visszafojtva fülelt, a legrosszabbtól tartott, nem csak ő, de az útitársai is hárman, akik úgy feküdtek a hátára fordított szekrényben, mint a halak a konzervdobozban, egymáshoz préselődve. Aznap volt éppen a huszadik születésnapja B-nek.

Fodor Enikő Nagybányán született, szülei pedagógusok voltak, a nagyszülők közelében nőtt fel, dédelgetett unoka, aztán megszületett az öccse is. Hogy miért került román nyelvű líceumba, a szülei miért döntöttek úgy, ma már nem tudná megmondani, azt sem, hogy őt megkérdezték-e. Minden bizonnyal azért, amiért sok más magyar család úgy gondolta, hogy egy majdani egyetemi felvételi könnyebb lesz, ha a román nyelvet jobban ismeri. Ám a választott iskola nem nyújtotta azt az oktatást, ami elég lett volna egy sikeres felvételihez, és amikor Enikő közölte, hogy orvos akar lenni, akkor a család a 11. osztály elvégzése után úgy döntött, hogy Marosvásárhelyre küldik. Ott fejezte be a középiskolát, és közben a család egyik ismerősétől felkészítő kémia órákat vett. Később meg biológiát. Marosvásárhelyen került először olyan magyar közösségbe, ahol rácsodálkozhatott egy gazdagabb, tartalmasabb magyar kulturális értékrendre, volt magyar nyelvű színház, élénk, mozgalmas baráti körökhöz tartózhatott. Magyarországról hozott lemezek forogtak az összejöveteleken. (Persze megtörtént, hogy a Szekuritáté rájuk tört, kihallgatva szülőket, diákokat, honnan az István, a király lemez, ki hozta, honnan kapták. Néha veszélybe került egyik-másik érettségije, de nagy volt az összetartás, Enikő közöttük készült a jövőre.) Új barátai elvitték a Székelyföldre is, csak úgy szívta magába az új élményeket, Erdély-tudata új színekkel gazdagodott. Hiába tanult szorgalmasan, a felvételije nem sikerült. Visszatért Nagybányára, aztán időnként folytatta az előkészítő órákat Marosvásárhelyen, majd újabb felvételire jelentkezett. Hiába volt minden igyekezete, másodszor sem tudott elég pontszámot elérni. Közben telt az idő, próbálkozott mással, turista útlevelet kérvényezett, (Akkortájt sok fiatal maradt Magyarországon, főleg az egyházak támogatásával igyekeztek tovább tanulni, munkát keresni.) ám elutasították kérelmét minden indok nélkül. Lassan úgy érezte, bezárult körülötte a világ. Közelgett 1988 szilvesztere, már nem reménykedett egy újabb felvételi sikerében. Mihez kezdjen? A családnak voltak német gyökerei, külföldön éltek is közeli rokonok, onnan jött a segítség egy szép napon. 1988 őszén egy ismeretlen férfi kopogott be hozzájuk, egy rokon küldte az üzenettel: másnap legyen Szatmárnémetiben ezen és ezen a címen.

Olyan határozott volt az üzenet, hogy Enikő biztos volt benne, nem átverés, nem becsapás, összefügg azzal a titkos tervvel, mely már foglalkoztatta őt, de a szüleitől sem volt idegen. Sok mindent lehetett hallani már akkoriban a tömbházban, ahol laktak, elment ez is, az is, már itt és itt van, meg ehhez hasonlókat. Tudták, hogy ha valaki útlevéllel átmegy Magyarországra, ott maradhat, a hatóságok már nem adják vissza, és hallottak szökésekről is. De kiszivárogtak elfogások, büntetések, kegyetlen verések is. Vonattal utazott Szatmárra, a megadott címen egy nő fogadta, üljön le, várjon, majd jön egy illető, akivel találkoznia kell. Órákon át ült egy széken, próbálta kitalálni, mi vár rá, a szája egyre jobban kiszáradt az idegességtől. A kérdésre, hogy már mikor jön az illető, az volt a válasz, majd jön, és akkor átmennek a határon. Enikő megrémült ettől, nem volt erre felkészülve, hirtelen felugrott és elköszönt, már kint is volt az utcán. Rohant az állomásra, felugrott az első vonatra és hazament Nagybányára.

Eltelt néhány hét, akkor már nyugodtan végiggondolta a történteket, tudta, hogy elhamarkodta, rosszul döntött. Aztán mégis adódott egy másik alkalom. 1989 februárjában, nem sokkal 20. születésnapja előtt nagymamája hívta fel, hogy megérkezett egy kedves rokon Nyíregyházáról, őt is látni szeretné, menjen át hozzájuk. A rokon hölgy átölelte, közben kezébe nyomott egy cédulát, rajta ez állt: Ez az utolsó vonat! Felismerte külföldön élő rokona írását. Tudta, mit jelent az üzenet, szülei is tudták, nincs visszaút, mennie kell. Néhány nap múlva ismét megjelent az idegen, mondta, most még van egy utolsó lehetőség, rossz ötlet volt a múltkor meglépni. Enikő azt mondta, most megyek! Másnap ismét Szatmárra utazott, csomagja szinte semmi, fogkefe, egy pulóver, más nem lehetett nála. 1989. február 22-e volt, másnapra barátai egy születésnapi bulit szerveztek, melyre nagyon készült az egész társaság. Megvolt a szálláshely fent, a Nagybánya feletti hegyekben, az Izvorán, édesapja szerzett benzint a két autóba, mely vitte volna fel oda a fiatalokat, de hazudnia kell, hogy hirtelen Marosvásárhelyre ment egyik tanára hívására. Édesanyja nagy önfegyelemmel sütött-főzött, hogy legyen ennivaló is a baráti társaságnak. Ő meg szökni készül, erről apján és édesanyján kívül senki nem tudhatott. Szatmárra délután érkezett, az immár ismert címen várták, egy autóba ültették, kivitték az utolsó határ menti faluba, Petére, ott volt a határállomás. Már sötétben érkeztek, egy udvarban kiszálltak, akkor tudta meg, hogy három útitársa is lesz, két nő és egy férfi. Egy melléképületben várakoztak, csomag szinte senkinél nem volt, akikkel ott ült, se előtte se utána nem találkozott, nevüket nem ismerte, senki nem mutatkozott be, nem beszéltek egymással. Némán ültek, órák teltek így el, jövést- menést hallottak az udvaron, zajokat. Éjfél után kitessékelték őket az épületből, az udvaron ott állt egy furgon, a raktérben egy befektetett szekrény. Mondták, oda kell befeküdni. Enikő volt a legvékonyabb, ő feküdt a többiek lábához, akik egymáshoz tapadva, kinyújtózva feküdtek. Senkin nem volt vastagabb ruhanemű, nem is fértek volna el úgy. Rájuk csukták az ajtót, és elkezdtek pakolni a szekrényre parkettadarabokat, oldalról, felülről, be is fedték egészen. De ekkorra elfogyott a levegő, fulladoztak, rémülten dörömböltek. (Enikő azt mondja, azóta klausztrofóbiás.) Kipakolták a rakományt, kipöckölték a szekrény ajtaját, majd kezdődött a visszapakolás. Enikő attól rettegett a hatalmas rakomány alatt, hogy betörik a szekrény ajtaja, elöntötte a víz, hányingert érzett, szívdobogása hihetetlenül felgyorsult.

Igyekezett leküzdeni a pánikot, az autó elindult, ez segített, talán hamarosan véget ér ez a pokoli utazás. A határállomáson megálltak. Hallották a hangokat, útlevelet, menetlevelet kértek a gépkocsivezetőtől. „Attól féltem, hogy valaki elköhögi magát, vagy tüsszent egyet, ilyen rettegést még soha nem éltem át az eltelt harminc évben sem” - emlékezik Enikő. Majd jött a vámos, és azt mondta, kinyitni a furgon rakterét, az árut kipakolni! Aztán halk beszéd, csak egy-két szó, a vezető hangja, bizonyára megegyeztek és a pénz gazdát cserélt. Mindenki románul beszélt, Enikő nem emlékezett, milyen rendszámú volt a furgon, ma sem tudja, kik vitték, kik vállalkoztak erre az útra. Becsukódott a vezetőfülke ajtaja, elindultak a magyar határátkelő felé. Tudták, még nem beszélhetnek, nem mozoghatnak, nincs még vége a veszélyes utazásnak, de úgy gondolták, a nagyobb veszedelem a hátuk mögött van immár. Hiába mentek túl a magyar ellenőrző ponton is, nem nyithatták ki egyelőre az ajtót, még lehetett rutinellenőrzés a határ térségében több kilométer után is. Sokat mentek, 15-20 kilométert is, de akkor már a vezetőfülkéből hátraszóltak, hogy legyenek türelemmel, még nem szállhatnak ki. Falvakon mentek át, hajnal felé egyszer csak egy letérőnél megálltak, kihúzták őket a szekrényből, ott állt mögöttük a piros Lada, amelyik Szatmárról Petére vitte őket. Enikő egy táblát látott, Mátészalka 10 kilométer, sírni szeretett volna, ez már Magyarország! Szétnézett, ritkás erdő mellett álltak a hajnali derengésben, ez hát Magyarország, itt vagyok. Sírni szeretett volna, elborította valami fájó, de felszabadító érzés, megölelte a mellette álló idegen lányt. Megtörtént, aminek meg kellett történnie, már magam vagyok, hátam mögött van minden, mindenki. A furgon eltűnt a sötétben, mint egy pozitív hős a filmeken, miután kimentette a királykisasszonyt a sárkány markából, soha többé nem látták a vezetőjét. Bevitték a Ladával őket Mátészalkára, ott egy lakásban kávét kaptak, vizet ihattak, de a hihetetlen felszabadult érzést, mely elárasztotta őket, azt a fáradtság sem tudta elnyomni. Átjutottak, itt vannak. Enikő egy címet adott meg, oda vigyék. Egy autóban ült, ismeretlenek vitték ismeretlen városba egy ismeretlen címre, egy ismeretlen Marika nénihez, aki várta őt, hogy majd értesítse rokonait. Becsengetett egy lakásba, itt vagyok, ez a nevem, most szöktem át a határon, fáradt és éhes vagyok. Sírni akkor kezdett, mikor Marika néni átölelte, megetette, megitatta, azt se tudta, mit adjon neki, majd felhívta a nyíregyházi rokonokat. Marika nénit se látta többé, egyszer arra jártak a férjével, még emlékezett a címre, becsengetett, de egy ismeretlen nyitott ajtót.

Néhány óra múlva megérkezett a családi felmentő sereg, elvitték magukhoz. Szép és felejthetetlen napok következtek, a nyugodt légkörben lassan feloldódott, szüleinek is tudott telefonálni. Előre megbeszélt szöveget mondott, szökését egyedül tervezte ki, senki nem tudott róla, szülei bocsássanak meg neki. Mentette őket a Szekuritáté sejthető zaklatásától, tudta, hogy telefonjukat ilyenkor lehallgatják. Barátaira gondolt, hogy az ő születésnapját ünneplik nélküle, de nem árulhatta el senkinek, milyen utazás előtt áll, ennek így kellett lennie. Később levelet küldött át nekik, persze nem postán.

Hogyan legyen tovább? Enikő azt tervezte, Nyugat-Németországba megy a rokonokhoz, előtte magyar okmányokat kérvényezett. Kikérdezték, hogyan, hol jött át, voltak, akik segítettek, mondta, de ennél többet semmit. Ma is, harminc év elteltével úgy érzi, hogy hálával tartozik azoknak az embereknek, akikre rábízta az életét, mert nem csak a pénz, ehhez több kellett, segítségadás, bizalom. A magyar hatóságok bemondásra elfogadták a személyi adatait, kapott német vízumot is, érte jöttek rokonai.

Végül, ahogy akarta, Enikő orvos lett, Budapesten végezte el az egyetemet, a fővároshoz közeli városban fogorvos, boldog feleség és anya. A diktatúra bukása után Nagybányáról szülei is átköltöztek Magyarországra öccsével együtt. Sokfele járt már a világban, de Erdélytől soha nem szakadt el. Beszélgetésünk során régen elfelejtett érzései törtek fel, elérzékenyült a múlt történéseit felidézve, pontosan tudja, mit vállalt akkor, azzal az életveszélyes úttal 1989 februárjában. Reméli, fiának soha nem kell ilyen döntéseket hoznia.

Úton két ország közt

Romániában a hatvanas évektől állami szinten folyt a lakosság kiárusítása. Ceausescu azt mondta egy pártgyűlésen: „Számunkra a zsidók, németek és a kőolaj a legjövedelmezőbb exporttermék.” (Ion Pacepa, Amerikába menekült román Szekuritáté vezetője Vörös horizontok című leleplező könyvében írja.) A párt a német származásúakért (svábok, szászok) hatezer dollár fejpénzt kapott a Német Szövetségi Köztársaságtól, ám egy diplomás ennek a többszörösét érte. A német ajkú lakosság úgy elfogyott ennek következtében, hogy 1989-ben már csak 250 ezer német élt Romániában, de 2011-re csak 27 ezer. 1968-1989 között Romániából 40 577 zsidó polgárt adtak el Izraelnek több mint 112 milliárd dollárért. Olyan is megesett, hogy 500 zsidó polgár árában Izrael csirkefarmot épített Romániának, melyet aztán a kommunista rendszer úgy reklámozott, mint a szocialista gazdaság csúcsát. És a többiek? Éltek vagy menekültek, ahogy tudtak. A Megéneklünk Románia beteges nemzeti önimádata pótolta a kultúrát, kiegészítve a napi két órában magyar nyelven a pártvezetőt dicsőítő tévéműsorokkal. Közben a mindennapi életet megnyomorította a vaj, cukor, olaj, hús és más élelmiszerek jegyrendszere, a csak kijelölt boltokban történő jegybeváltás, a tömbház-lakások fűtésének drasztikus csökkentése napi néhány órára, az áramellátás napi többszöri szüneteltetése, leckeírás gyertyafény mellett a konyhában, miközben a sütőből jön némi meleg, a sötét utcák ridegsége, az autótulajdonosok havi 20 liter benzinjének pótlása bármi áron, az ügyeskedés kálváriája, a megalázó sorbanállás, toporgás a boltok raktárai előtt, hátha jön az ismerős eladó, a páros és páratlan rendszámú autók közlekedésének sakkmesteri kijátszása, a megyehatároknál levő megalázó ellenőrzés, ez honnan van, kitől viszi, hol szerezte a 20 kilogramm krumplit? Mindez nem volt más, mint mélységes megalázása az embernek. Menekültek, ahogy tudtak. A román büntető törvénykönyv 245. cikkelye alapján a tiltott határátlépés szándéka, vagy a határzónában (20 kilométeres sáv) való engedély nélküli tartózkodás 6 hónaptól 3 évig terjedő szabadságvesztéssel volt büntethető. Ám akik a rendszer szorításából szabadulni akartak, azokat ez nem tántorította el a szökés szándékától. 1989-re már nagyon veszélyessé vált a határ, ellenőrző pontok voltak mindenhol, az éber határőrök mindenre lőttek. (Egy Aradról Peregre hazatartó fiatal házaspár kocsijára lőtt a túl éber határőr, csak a szerencsének tudható be, hogy a kocsi utasai sebesülés nélkül megúszták.) A határral párhuzamos mezőgazdasági területeken 500 méterre a határtól nem lehetett vetni magas növésű növényeket, hogy ne lehessen ott elbújni. A határőr-laktanyákban (illetve udvarán vagy melléképületekben) mindig voltak elfogott, megbilincselt menekülők elszállításra várva. Ezeket rendszeresen verték, jajgatásuk a közeli falvak szélső házaiig elhallatszott. Még

Moldvából is jöttek olyanok, akiknek nem volt semmi helyismeretük, magyar nyelvtudásuk, határ menti ismerősük, ezektől az embercsempészek elvették a pénzüket, majd elindították a határ felé, menjetek! Semmi esélyük nem volt, el is fogták 90%-ban őket. A hivatalos engedéllyel történő áttelepülés évekig elhúzódott, leggyakrabban a munkahelyről való indok nélküli kidobással járt (főleg pedagógusok esetében), a család ez idő alatt minden tartalékát felélte, megfigyelésnek, lehallgatásnak, zaklatásnak volt kitéve, nyomásnak, hogy szándékát vonja vissza. Ráadásul a kádári államnak az volt a politikája, hogy a magyarok minden áron maradjanak Erdélyben, a jelentős magyar kisebbség biztosította a szocialista Magyarország fényezett nemzetiségi politikáját, jó viszonyát a másik szocialista állammal, Romániával. Így aztán a legális áttelepüléssel járó kálváriát, melynek feltétele a családösszevonás vagy a házasság volt, igen kevesen választották. (Virágzott is szépen a névházasság intézménye, sokan szakosodtak arra, hogy párokat összehozzanak, ügyvédek is közreműködtek kellő tiszteletdíjért, bár arra is volt példa, hogy a párok együtt maradtak az állampolgárság elnyerése után is, meg arra, hogy a segíteni akarás fontosabb volt, mint a pénz.) 1958-1987 között összesen 7520, többségében magyar anyanyelvű román állampolgárt honosítottak Magyarországon legális áttelepülésük alapján. Elsőbbséget élveztek azok, akik Erdélyben 1940-1944 között születtek, ők visszahonosítást kaphattak. Az erdélyi magyarság lassan elidegenedett attól az országtól, ahol őket nem tekintették a nemzet részének, ahol átírták román helyesírással nevüket, ahol minduntalan ősellenségnek kiáltották ki, ha jogaikat bármilyen módon hangoztatni merték. Már a hetvenes évek végétől a magyarországi életszínvonal összehasonlítási alapot jelentett a romániai jegyrendszerrel szemben, viszonylagos bőség volt az élelmiszerben, ipari cikkekben. Amikor Ceausescu pártfőtitkár bejelentette a falurendezést, mely valójában a hagyományos falvak lerombolását jelentette és szinte minden magyart érintett volna családi kapcsolatokat tekintve, megmozgatta a magyarországi közvéleményt, a nemzeti szolidaritás felerősödött. 1985 után a Magyarországra érkezett román állampolgárok száma ugrásszerűen nőtt, igaz, közülük sokan tovább mentek nyugati országokba. Miután a Kádár rendszer nem rendelkezett olyan erőforrásokkal, hogy fizetett volna a kitelepülni vágyó erdélyi magyarokért, így számukra csak a szökés, illegális határátlépés maradt. Gyorsan kiépültek az embercsempész hálózatok is, készpénz, valuta, ékszer, műtárgy, egyéb értéktárgyak (adott esetben családi ház) képezték a fizetés alapját. Kezdetben 2000 dollár/fő, aztán mind több, ahogy az éber határrendészet egyre veszélyesebbé és mohóbbá kezdett válni. A hatalom képviselői ebben benne voltak, lefölözték a nyereséget, nem csupán a román oldalon. A román ajkúak látva, hogy milyen áldozatokra képesek a magyarok, magyarul kezdtek tanulni Arad, Szatmár, Bihar megyében egy estleges magyarországi letelepedés reményében. A nyolcvanas évek második felében évente átlagosan hat és fél ezren jutottak át, nyaranta a menekülők száma megnőtt. Megtörtént, ami eddig hihetetlen volt, hogy egyik kommunista állam a másik ellenében, félretéve az internacionalizmus sziklaszilárd elveit, nyíltan támogatni kezdte nemzettársait.

Magyarország kényszerhelyzetbe került, már nem küldte vissza számolatlanul a határokon sikeresen átjutott embereket, a politikai okok miatti korábbi visszatoloncolás megszűnt. Kezdetben, még 1988-ban is az illegális határátlépők 26%-át visszaadták, később csak nagyon indokolt esetben alkalmazták, iratok, nyelvtudás nélküli, csempészet közben elfogott személyek, vagy olyanok esetében, akik megpróbáltak átszökni a magyar-osztrák határon. A kormány kénytelen volt gondoskodni az országba érkezett menekültekről, főleg a civilek által kezdeményezett tüntetések hatására. Eleinte a menekültek „Magyarországon hosszabb ideig tartózkodó külföldi” státuszt kaptak, ez segítette a munkába állást, tanulást. De az igazsághoz tartozik, hogy a kormányzati jelentésekben megjelent az is, miszerint a magyarországi lakosság egy része félti a menekült magyaroktól az egzisztenciáját, állását, lakáshoz jutását, gyermekei majdani munkahelyét. Kezdetben az állam helyett az egyházak jártak élen a menekültek támogatásában, a református, katolikus egyház mindenkinek nyújtott támogatást, ez számukra egy kitörési lehetőség is volt a sok évtizedes háttérbe szorításból. A Kádár kormány, felmérve a helyzetet, ennek ellensúlyozására bevonta a támogatásba a Vöröskeresztet, külföldi nyomásra gyorsabb ügyintézést írt elő, igyekezett befogadni azokat, akik maradni akartak. Ám a pártsajtó továbbra sem adott részletesebb hírt a menekülthullámról, csak a „másként gondolkodók” szamizdat kiadványaiból lehetett képet kapni a tömeges határátlépőkről, mely gátszakadás méreteket öltött 1987-től. (A Jakabffy Alap ad erről számadatokat).

A zöldhatáron való átszökés, az illegális úton való határátlépés Romániából továbbra is felfoghatatlan veszélyekkel járt. A román határőrök lőttek, vertek, az a mondás járta, hogy „inkább az ő anyja sírjon, mint az enyém!” Azt is beszélték, hogy a román határőrök fejpénzt kaptak a meglőtt, lelőtt, elfogott határsértőkért, szabadságot, több napra szóló eltávozást. Az elfogottakra súlyos büntetés várt, bilincsben vitték őket vissza, súlyosan bántalmazták, egyeseket arra ítéltek, hogy veszélyes munkahelyeken fizetés nélkül vagy csökkentett munkabérért dolgozzanak. Hetente vagy havonta kötelesek voltak jelentkezni a lakóhelyükön, a milícián, ott rendszeresen megverték őket. Gyakran kopaszra nyírva bilincsben kísérték végig lakóhelyük utcáján, elrettentésül. Ennek ellenére ezrek és ezrek próbáltak átjutni a határon, vállalva minden következményt. Tudtak arról is, hogy nem ritkán végződik halállal a szökés. Hírek keltek szárnyra hihetetlen próbálkozásokról, az egyéni és a helyzetből rögtönzött leleményesség nem ismert határokat. Szatmárnémeti térségében egy, a határsáv mellett levő répaföldről egy ott dolgozó lány „átkapálta magát” a magyar oldalra, munka közben „csak a földet nézte” és a túlsó oldalra „tévedt”. Kispereg focipályája a falu szélén a határőrház közelében volt, a határőr a messzelátóval nem a határsávot, hanem a meccset nézte, mert három határőr is játszott. Eközben egy fiatal pár babakocsit tolva kivált a szurkolók táborából, és áttolta a gyereket Magyarországra. Csengersimánál a menekülők sikeresen lefegyverezték a határőrt, átszöktek a magyar oldalra, a határőr pedig félve a büntetéstől, maga is átment. Nadia Comaneci Kiszombornál szökött át Romániából, megunva a román diktatúrát, sikeresen átért társaival, de a magyar határőrök csak akkor hitték el, hogy ő a világhírű tornászbajnok, mikor néhány merész gyakorlatot bemutatott. Akkor autogramot kértek tőle és szalutáltak neki.

De nem mindig sikerült tragédia nélkül a menekülés. Nagylaknál 1989. június 5-én a Maroson csónakkal menekülőkre rálőttek a román határőrök, négy felnőttet és egy gyereket lelőttek, négyen sebesülten átúsztak, a csónakot az öt halottal a víz visszavitte román oldalra. És az is megtörtént 1988 augusztusában, hogy sikeresen átjutott egy csoport

(Folytatjuk)

B. Osvát Ágnes

Rendhagyó (rém)álom, dokumentációval

III. rész

Rendhagyó (rém)álom fejezet, dokumentációval. Családi vonatkozású, illetékesek által elhallgatott, elhazudott, agyoncsapott fejezet a marosvásárhelyi, ma már nem létező Cukorgyár történetéből

Milyen furcsa teremtmény is az ember. Általában sokkal könnyebben elhiszi a valótlanságokat, mint akár a tényeken alapuló valóságot. Ismerőseim, az ötvenes évek végén, kezdő mérnökként a Cukorgyárban dolgoztak és ugyanabban a villában kaptak egyszobás lakást, ahol valamikor mi laktunk. Ugyanis a háború után a villát munkáslakásokká alakították, később kantin és talán az emeleten könyvtár is létesült ott. Mindegy, nem ez a lényeg nekem. Hanem az, hogy amikor mondtam az ismerőseimnek, hogy egykoron mi laktunk ott, úgy néztek rám, mintha bolond lennék, hiába magyaráztam nekik, hogy az az épület igazgatói villának épült, az emeletet lakta a főigazgató, Krammer József, a földszinti részt pedig nagytatáék dédivel és velem együtt. Mondhattam én bármit, megmutattam az 1934-ből származó, nagytata (akkor még hivatalfőnök) névre szóló kitüntetését, akkor is úgy meredtek rám, mintha mindezeket a dolgokat pont abban a percben találtam volna ki vagy éppen hamisítványok lennének. Pedig igenis, az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium román Királyság által jóváhagyott I. fokozatú kitűntetését vehette át – Nemes Adalbert nevére szólóan –, 1934 május 8-án a Cukorgyár, mint abban az évben a legjobban működő ipari egység.

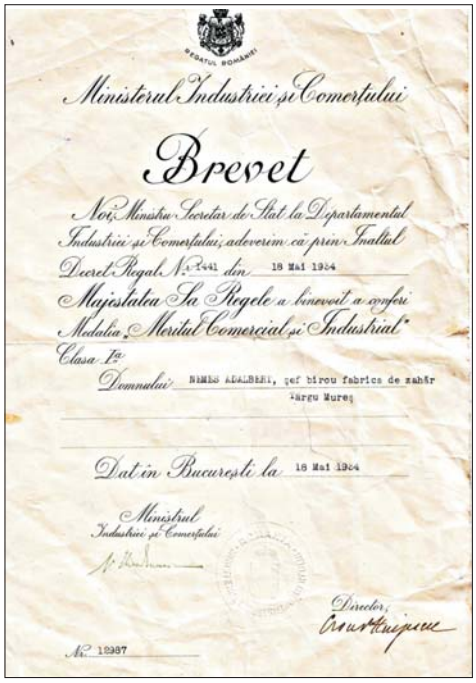
REGATUL ROMÂNIEI

Ministerul Industriei şi Comerţului

Brevet

Noi, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Industriei şi Comerţului; adeverim că prin Anulat Decret Regal Nr. 2441 din 18 Mai 1934 Majestatea Sa Regele a binevoit a conferi Medalia Meritul Comercial şi Industrial Clasa Ia Domnului NEMES ADALBERT, şef birou fabrica de zahăr Târgu Mureş

Dat în Bucureşti la 18 Mai 1934

Ministrul Industriei şi Comerţului

Director,

Nr. 12987

Átolvastam a gyár 80. évfordulójára írt összefoglaló áttekintést, ahol sok-sok oldalon át méltatják az alapítók, az elődök munkásságát és érdemeit, persze, legfőképp az 1945 utáni igazgató és alkalmazottak jelentősége van kiemelve, mintha a Cukorgyár történetében csakis ők lettek volna a legfontosabb tényezők. De az 1894-től 1945-ig terjedő időszak ismertetésében egyetlen oldalon sem látom a nagytata nevét, mintha soha nem is létezett volna. Nem tudom, céltudatos volt-e ez a teljes elhallgatás, de, hogy nagyon aljas manipulációnak minősíthető, az biztos. Már nem igazán érdekel, hogy kik és miért csinálták. De a tények makacs dolgok, amik túlélik az embert és sokszor a legváratlanabb időben támadnak fel hamvaikból, s fejüket felemelve ordítják szembe mindenkivel megsemmisíthetetlen létjogosultságukat.

Marosvásárhely

népmozgalmi nyilvántartójától

község / város / budapesti kerület

A személyi lap száma 8738546

Polgári személyi lap

Nemes Béla

részére.

1	Azonossági száma:		
2	Szülőanyjának leánykori, családi és utónevo:		Jénes Anna
3	Születésének	ideje	1881. XII. 7.
		helye	Tekelyjalu
4	Vallása:	rg.	5 A törvényes rendelkezések szerint zsidónak tekintendő-e?
6	Foglalkozása (állása, alkalmaztatása)		cukorgyári igazgató
7	Szakképzettsége (tanult mestersége, képesítése)		

1932-ben a cukorgyári tisztviselői kar nagytata munkásságának a 25. évfordulóján (1907-1932) egy ezüsttálcával, ezüst szivarcigaretta- és gyufatartóval lepte meg őt. A tálcába bele van vésve mindenkinek az aláírása, a hitelesség kedvéért felsorolom a neveket: Czimbalmos József, Lakó Jenő, Jancsó Sándor, Márkussy, Kádár József, Dobránszky Dezső,

A tálca az aláírásokkal és a dátummal

Takó Margit, Rozsnyai Albert, Verczkényi Ferenc, Raácz József, Imrédy-Jokszman Hans, Krón Albert. Mindez akár jelen pillanatban is megtekinthető, a Székelyudvarhelyen élő testvérem birtokában van. Neki ajándékozták nászajándékként a nagyszüleink, 1968-ban.

Ha ez a név, hogy szentistváni Nemes Béla egyesek memóriájából kitörlődött a Cukorgyár története kapcsán, akkor bizonyára a fent említett tisztviselőgárda is csak kitaláció és valakik tréfából vésették be a nevüket az ezüsttálcába. Márpedig, akik megszerkesztették a marosvásárhelyi Cukorgyár „hivatalos” történetét, a Nemes Béla nevet olyannyira mellőzték, hogy még csak kétszónyi utalás sincs rá sehol. Az

A teljes készlet

ő elképzelésükben bizonyára egy szellemalak volt, akit a burzsoá kizsákmányoló réteg valótlan legendaként csempészett be a Cukorgyár „valós” történetébe. Szánalmas egy banda.

Az 1950-ben kiadott Munkakönyv első oldala, ami igencsak letagadhatatlan dokumentumként igazolja a nagytata 38 éven át tartó, aktív cukorgyári jelenlétét.

1907. november 5. – 1912. december 31.	Marosvásárhelyi Cukorgyár	Könyvelő
1913. január 1. – 1940. március 6.	Marosvásárhelyi Cukorgyár	Irodafőnök
1940. március 7. 1940. december 31.	Marosvásárhelyi Cukorgyár	Irodafőnök
1940. január 1. 1944. október 1.	Marosvásárhelyi Cukorgyár	Adminisztratív igazgató
1944. október 2. 1944. december 31.	Marosvásárhelyi Cukorgyár	Adminisztratív igazgató
1944. december 31. 1950. december 31.	Marosvásárhelyi Cukorgyár	Nem volt a munka mezején
1950. október 1. 1950. december 31.	Marosvásárhelyi Cukorgyár	Könyvelő

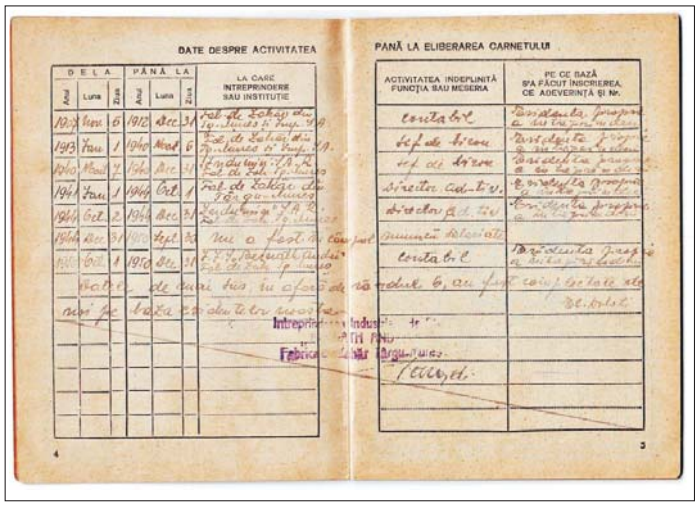
DATE DESPRE ACTIVITATEA
PANĂ LA ELIBERAREA CARNETULUI

Fenti adatok, a 6. sor kivételével - a nyilvántartásunkban álló adatok alapján lettek kitöltve. Pecsét, aláírás ss.

Semmi ki nem tudja törölni a zsigereimből azt a fájdalmat, tízéves kis életem nagy keserűségét, amit akkor éreztem, amikor nagymamáék kénytelenek voltak eladni az egyetlen megmaradt, kb. 2,5 x 3,5 m. perzsaszőnyeget, az egykori nagyszalon díszét, ami valakinél átvészelte a menekülésünk idejét, és akitől ezt visszakapták, de többé soha a lakásban felterítve nem láttam. Kímélték, mint megélhetési forrásuk utolsó lehetőségét, ugyanakkor bizonyára reménykedtek abban is, hogy ha megkapják a jogos nyugdíjat, akkor nem kell megválniuk az értékes perzsától. Hát, sajnos el kellett adniok, a gyönyörű kelim-terítővel együtt, ami valamikor a nagy ebédlőasztalt borította. Emlékszem, mielőtt megérkeztek volna a vevők (egy fiatal házaspár), nagymama kiterítette a szőnyeget is, meg a kelim abroszt is a tornác karfájára, én pedig órákig ácsorogtam mellettük és simogattam a halványkékkel, fehérrel és bézzsel, valamint némi pirossal is átszőtt, számomra immár nemsoká elérhetetlen gyönyörűségeket, fojtogatott a tehetetlenség érzete, csorogtak a könnyeim, hogy ezek a más lakását fogják díszíteni, miközben nálunk csak cukroszsákokból vágott és kézzel beszegett zsákvászon-darabok töltik be a szőnyeg szerepét. De milyen a gyermek, ezt a keserűséget akkoriban elég hamar elfelejtettem, csak később, sokkal később jött elő megint a lélek legmélyéről. Jól el volt raktározva, mint minden kis apró mozzanat, ami az emberi élet folyamán a lélek mélyrétegeibe kerül, de létezik, van, és alkalomadtán felszínre tör. Az első, bordó árnyalatú jutaszőnyeget egyébként én vettem a lakásba, az első fizetésemből 1966-ban, sajnos már csak a nagytata halála után. De szegény nagymama ennek is, így is végtelenül tudott örülni. Ide még be lehetne szúrni egy, az adott korra jellemző adalékot. Amikor szegény Nagytata kihallgatásra jelentkezett a városi párttitkárnál nyugdíjkérelem-ügyben, döbbenten fedezte fel annak irodájában a valamikori ebédlőnkbeli vörös perzsát, aminek hollétét azidáig nem sikerült felkutatniok. C'est la vie!

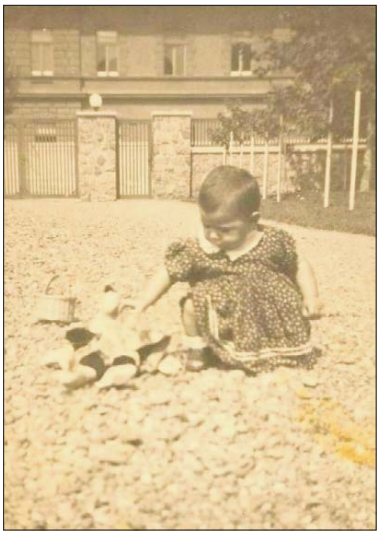

Amikor még gondtalanul játszadoztam az igazgatói villa udvarán

1943. – Nagytatával télvíz idején, szintén az udvaron

És soha nem feledhető hálát érzek azért a gondoskodó szeretetért, hogy az én jövőmre gondolva, minden nélkülözés ellenére sem adták el azt a két nagyméretű Daday-olajképet, melyektől én sem tudnék megválni a világ minden kincséért sem. Pedig a hatvanas évek közepén eladhattam volna a Városi Képtárnak, Bordy András festőművész, a képtár akkori igazgatója járt is nálunk ez ügyben. Akkor sem adtam volna oda, ha a százszorosát ígérik az egyébként szégyentelenül alacsony összegnek, amit felkínáltak ezekért a sokkal nagyobb értékű képekért.

(Folytatjuk)

(A múlt számunkban megjelent Rendhagyó (rém)álomba elég durva tárgyi tévedés csúszott be, amiért minden érintettől elnézést kérek. Ugyanis, nem Lengyel László volt főmérnökkel beszélgettem 1996-ban, hanem a fiával, akit szintén Lengyel Lászlónak hívtak. Persze, az általa mondottak tényszerűségén ez semmit nem változtat. Szerző.)

Eleven hagyomány

Ábrányi Emil

(1851. január 1., Pest– 1920. május 20., Szentendre)

Az irodalomtörténetben nagyon sok, merőben érthetetlen jelenség van, így nem lehet sehogyan sem magyarázni, hogy Ábrányi Emil hogyan maradt ki a köztudatból. Hiszen hosszú éveken keresztül ő volt a legnépszerűbb költő, az ifjúság lelkesedett érte, neve és életműve jelentette a haladást, a nagyvilágiasságot a provincializmussal szemben, ő volt a testet öltött franciás szellem, ő volt a forradalmi emlékek őrzője; mindehhez briliáns formaművész, igazi jó költő. Szó sincs róla, nem tartozik a legnagyobbak közé, de számos, nála sokkal jelentéktelenebb költő emléke és műve maradt meg az irodalmi köztudatban. Ábrányi Emilről pedig legföljebb azt szokták tudni, hogy a legkitűnőbb műfordítók egyike volt, az ő tolmácsolásában játsszák nálunk Rostand műveit ***(Cyrano de Bergerac, Sasfiók),*** de arra senki se gondol, hogy Ábrányi legalább olyan jó költő volt, mint a hasonlóképpen nem a legelsők közé tartozó Rostand; és talán van, aki megjegyezte, hogy Byron főműveit, a ***Don Juan***t meg a ***Manfréd***ot is az ő fordításában olvasta.

Adjunk némi kis elégtételt ezért az igazságtalanságért, idézzük fel alakját és költészetét.

Pesten született, 1851-ben, január 1-én. Édesapja Ábrányi Kornél zeneesztéta, aki harcolt az akkori legmodernebb muzsikáért. Lisztért, Wagnerért, Berliozért, kutatta a magyar zenei élet múltját, felismerte a népzene jelentőségét, és fontos szerepe volt a Zeneakadémia megteremtésében. A költő kora ifjúságát a szentgyörgyábrányi családi birtokon töltötte. Ott kezdett olvasni, tanulni. Ebben a családban természetes volt, hogy a gyerekek már tudtak franciául, hamar megtanultak németül, magukba szívták a nemes urak latinját, ugyanakkor a felvilágosodás és a forradalom iránti lelkesedést is. Nem is volt olyan nehéz idővel angolul is megtanulni, hogy Voltaire, Hugo, Goethe és Schiller mellé Byront és Shelleyt is olvassa az ifjúember.

A kamaszkorú Ábrányi Emilt elragadta Victor Hugo és Byron forradalmat idéző romantikája. És úgy nőtt fel, hogy példaképnek tudta az ifjan meghalt forradalmár nagybácsit, az idősebb Ábrányi Emilt.

Gimnáziumba Pestre került, a piaristákhoz. A piarista gimnázium kitűnő iskola volt, és Ábrányi kitűnő tanuló. De a paptanárok vallásossága eleve idegen maradt tőle. Az ő legendavilága Danton és Robespierre, Petőfi és Kossuth volt.

Tizenhat éves, amikor első verse megjelent. 1867 volt, a kiegyezés éve, ő pedig a forradalmakról írt verseket. Azonnal feltűnt. Szinte minden újság és folyóirat, amely nem volt kifejezetten klerikális vagy politikailag egyértelműen reakciós, kért tőle verseket. Később alkalma nyílt nagyobb utazásokra Európa nyugati tájain. És akkor kiderült, hogy igen jó útirajzíró. ***Kóbor levelek*** című tárcasorozata bizonyítja, milyen jó megfigyelő, és milyen színesen tud prózát is írni.

Tanulmányai végeztével csak írói hivatásának élt, és több lapnál tárcaíró és színikritikus volt. Első verse 1866-ban jelent meg. 1885-ben már a **Koszorú** című hetilap szerkesztője. 1873-tól a **Pesti Napló**, 1879-től a **Magyarország**, 1896-tól a **Budapesti Napló**, 1904-től 1907-ig **A Nap** belső munkatársa volt.

1876-tól a **Petőfi Társaság** tagja, majd 1880–1890 között másodtitkára. 1885-től a **Kisfaludy Társaság** tagja. 1889-ben, függetlenségi programmal, a keceli kerület országgyűlési képviselőjévé választották. A parlamentben mindvégig ellenzéki volt, aki megpróbálta negyvennyolc forradalmi emlékeit életben tartani.

1906-tól haláláig Szentendrén élt, a ma is álló Ábrányi-villában, a szentendrei Szamár-hegy északi lábánál. Aktív közéleti személyiség lett, 1913-tól a helyi városfejlesztő egyesület elnöke. Dumtsa Jenő mellett a második, akiről még életében utcát neveztek el, a villájához vezető út 1913-tól máig is Ábrányi Emil utca. A villát az 1930-as években a család Goldberger Leónak adta el.

Verseinek nagy hatása volt a századvégi ifjúságra (hírnevét ezek alapozták meg), melyeket a „szerelem, haza és emberiség” ihlették (**Tolnai Nagylexikon**). *„Nagy formakészségről tanúskodó, nemes pátoszú, de sokszor szónokias hangú költeményeivel az elsők egyike, akik Arany János irányával szemben a nemzeti elem helyett az egyénit és az általános emberit juttatják érvényre költészetünkben”.* Kisebb sikere volt saját drámáival is.

Költőként – mint már említettem, - elsősorban az ifjúság körében volt népszerű, különösen hazafias ***Márciusi dalai*** miatt. *„Fessétek bár sötétre a jövőt,/ Mondjátok, hogy már torkunkon a kés,/ Beszéljetek közelgő, hosszú gyászról,/ Mély süllyedésről, biztos pusztulásról:/ Engem nem ejt meg gyáva csüggedés!/ Szentül hiszem, akármit mondjatok,/ Hogy*

a magyar nem vész el s élni fog!" Verselése pedig szakadatlanul fejlődött. A magyar verselés egyik legnagyobb formaművésze. Kosztolányi is elragadtatottan ír később Ábrányi művészi verseléséről. Az ihletet elsősorban Victor Hugótól kapta. Van is benne valami hugói: a szüntelen pátosz, a nagy, emberséges eszmék iránti elragadtatás; a nagy emberi példák tisztelete, a magalkuvás nélküli becsület ünneplése, a mámoros hazafiság, amely nem irányul más népek boldogulása ellen.

Ez a morális magatartás már fiatal korában kialakult benne, de a múló évtizedek folyamán egyre elmélyültebb lesz.

Kétségtelen: van benne sok szónokias, sőt teátrális. A versek - akárcsak Hugónál - néha elnyúlnak: Ábrányi nem tud szabadulni saját szavainak zengő szépségétől. De az is igaz, hogy sok verse olyan igazán szavalásra való, hogy se hivatásos színészek, se műkedvelők nem tudtak ellenállni neki. Évtizedeken keresztül országszerte szavalták az Ábrányi-költeményeket.

Persze igaz, hogy nem volt modern költő. Formavilága és kifejezéskészlete a romantikához kötötte, ő volt a Vörösmarty-típusú romantika végső, jelentékeny alakja. Eszményítette Petőfit, de semmi köze sem volt a népiességhez. Politikailag haladóbb volt Reviczkyéknél, de Reviczky vagy éppen Komjáthy modernebb költő volt. A politikai maradiság semmit sem tudott kezdeni vele, mert történelmi eszménye a francia forradalom volt. A haladók semmit sem tudtak kezdeni vele, mert művészi eszménye a romantika volt.

Pedig a haladás oldaláról mindenki szerette. Kiss József nagyra tartotta, és szerette, ha versei **A Hét**ben jelennek meg. A fiatal Ady őt kérte fel, hogy első verseskönyvéhez előszót írjon. A **Nyugat** költői és kritikusai emberileg-művészileg nagyra becsülték. Mégis: abban a pillanatban, amikor a **Nyugat** megindult, ő valójában kiesett az irodalomból. Ezt nem lehetett azonnal észrevenni, hiszen Kosztolányi elragadtatott szavakkal jellemezte, Schöpflin Aladár jelentékeny költőnek mondotta, bár művészi kapcsolata nem volt a **Nyugat**tal. A **Nyugat** ellenfeleivel meg éppen nem volt kapcsolata, azoktól világnézete választotta el.

Azért még sokáig élt a szavalópódiumokon, csak éppen szerepe nem volt az új irodalomban. A proletárforradalomtól pedig idegen volt. Nem állt az ellenforradalom oldalán, ezt alkatánál, világnézeténél fogva nem tehette, de nem állt a forradalom oldalán sem.

Talán maga sem vette észre, hogy már nincs jelen az irodalomban, s bizonnyal érezte, hogy nincs jelen a történelemben sem. Még megérte az ellenforradalom győzelmét, de erre már sehogyan sem válaszolt: a következő évben, hatvankilenc éves korában meghalt.

Egyáltalán nem volt utóélete. Az ellenforradalomnak nem kellett a világéletében forradalmi eszményekért küzdő költő. A haladóknak már nem kellett a polgári forradalom elkésett szószólója. A **Nyugat**nak nem kellett a Victor Hugo romantikájánál tartó formaművész. A nacionalistáknak nem kellett a franciákért lelkesedő politikus. Így homályosodott el emléke már halálos ágyánál.

Ám mégis megmaradt a nagy műfordító. Vannak művek, amelyeket el sem tudunk képzelni másképpen, mint az ő szavaival. Működésének legkiválóbb oldalát mégiscsak műfordításai jelentik. Legnagyobb jelentőségű e téren Byron ***Don Juan***jának átültetése (Budapest, 1884 és 1892), akinek ***Manfréd***ját is lefordította. Számos színművet is magyarított, köztük Edmond Rostand Cyrano-ját (Budapest, 1898) és ***A Sasfiók***ját (Budapest, 1903), Maeterlinck ***Monna Vanná***ját és ***Solness építőmester***ét. Műfordításai ma is klasszikus értékűek.

És maradt egy nagy költői örökösége, amelyet régóta senki sem olvas, senki sem idéz. Kár érte. Nem tartozott a legnagyobbak közé, de az Ady előtti kor egyik legjobb és nagyon rokonszenves költője volt, akinek nyelvi gazdagsága és formai szépsége indokolttá tenné, hogy végre újra felfedezzük, indokolt lenne, hogy Ábrányi Emil elfoglalja helyét költészetünk történetében.

Családi síremléke a Kerepesi temetőben található.

Összeállította: ***B. Osvát Ágnes***

A történet és szereplői a képzelet szüleményei. Minden esetleges hasonlóság a kiszámíthatatlan véletlen műve. Ha valaki netán magára ismerne, gondoljon arra, hogy a sors iróniáját nem kell komolyan venni. Mert a hullarablók cinizmusát ebben a földi életben, úgysem tudja senki és semmi túlszárnyalni. **(Szerző)**

Mediterrán esők

Azok a hirtelen támadó és ugyanúgy megszűnő mediterrán esők. Amik néha bosszantónak tűnhetnek, Arelys azonban ismerte az esők titkát és mindannyiszor mosolyogva tartotta oda az arcát a kövér cseppeknek, mint szerelmes nő, ha csókra nyújtja az ajkát. Ez azonban bonyolult, titokzatos mese, nagyon elölről kell kezdeni a magyarázkodást, ha meg akarjuk értetni valakivel.

Arelys csak a Franco-diktatúra után térhetett vissza a hazájába, az életéből sok-sok évet egy közép-európai fővárosban töltött. Átvette az ott élő népek szokásait, s amikor visszajött, itt már kissé furcsának tűnt minden. Itthon mintha a levegő is sűrűbb lenne, fűszeresebb, s mi tagadás, az itt élő emberek bizony sokban különböznek a - mondjuk, - Európa északibb felén élő emberektől. Minden általánosítás nélkül, hm..., hát finoman szólva itt bonyolultabb lelkűek a népek, szeretik a kacskaringós, a kanyargós utakat, nahát, ne kerülgessük tovább: egy kissé hazudósak. Persze, hazugok minden népfaj közt akadnak, de itt a Délvidéken, mintha a kelleténél több is lenne belőlük. S az esők titka mindezzel összefügg, hiszen jócskán vannak olyanok is, akik bizony nem tudják elviselni a hazudozást. Nagy Író is ilyen ember volt, amíg élt, de három éve már nincs, hirtelen ment el, úgy, ahogy mindig is szeretett volna. Arelysnek mindössze két és fél év állt rendelkezésére, hogy megismerje Nagy Írót, akit Sir John-nak nevezett, hűvös, előkelő viselkedése miatt. Abban a szerkesztőségben lettek kollegák, ahova Arelys visszatérte után került, aztán rövid időn belül barátokká váltak, hiszen már az ókoriak is tudták, hogy hasonló hasonlónak örül. S amikor felfedezték, hogy amolyan "egy rugóra járnak a kerekeik", ennek mindketten őszintén megörvendtek. Sajnos, az öröm nem tarthatott sokáig. Sir John azonban, ameddig élt, folyton mesélt. Ő ismertette meg Arelyssal az esők titkát, ő mondta el, hogy a hozzájuk hasonló emberek - bár mindig is kevesen voltak, - folyton fogynak, s amióta Sir John sincs már, Arelys azóta úgy érzi, hogy immár rajta kívül valamennyien ott ülnek a rózsaszínes esti felhők mögött, és most is őt figyelik, miként fog megbirkózni a feladattal, amit ennek a mai irodalmi estnek a végighallgatása jelent számára. Azt is tudta, hogy a figyelőkhöz mindig felszáll a sok hazugság, mint kacskaringós füst a meggyújtott őszi avarkupacokból, majd bekanyarodik a felhők mögé, és az ott ülők szemét könnyesre csípi. Aztán ebből a töméntelen könnyből lesznek a hirtelen támadó mediterrán esők, amik elől mindenki futva menekül, ki hová éri. Az őszi avar égetését Sir John is ismerte, hiszen ő is sokat utazgatott Európa-szerte, de minduntalan visszatért születe helyére. Ezt a mai irodalmi estet az Ő emlékére rendezték, sajnos éppen azok, akiket életében ki nem állhatott. Azok sem őt, most azonban, hogy már nem tud védekezni, mindenki a barátjának akarja tudni magát, tiszta sor, hogy csak így maradhat fenn a nevük az utókor számára. Arelys nagyon is tudta, hogy Nagy Író soha életében ki nem állhatta az ünnepeltetést. Elkerült és visszautasított minden erre adódó alkalmat, éppen mert tudta, hogy az egész nem neki, mint embernek, hanem csak mint jelentős irodalmi személyiségnek szól. Ő viszont elsősorban embernek érezte magát. És Arelys azt is tudta, hogy **Nagy Író odaadta volna az egész halhatatlanságot egy emberibb élet reményében.** Csakhogy amire megismerték egymást, Sir John akkor már régen nem remélt. Az emberektől már réges-régen nem remélt semmit. Egy tévéinterjúban egyszer azt mondta, hogy az ember egyedüli lehetséges megoldása mindenre az öngyilkosság. Mert az ő számára nem lehetséges az élet. Talán, mert amióta a világ világ, mindig a gonoszak és alattomosak grasszálnak a világ tetején. Arelys megborzadt akkor ennyi keserűség láttán, és leült beszélgetni Sir John-nal, de a szeméből látta, hogy alighanem minden szó hiábavaló. Pedig ilyesmiket mondott neki, hogy „Kedvesem, nem lehet mindig csak a megszabott törvények szerint élni, de még kevésbé lehet magadra kényszerített mazochista törvények szerint létezni. Hiába próbálod azt magyarázni, hogy bizonyos okok miatt ez így erkölcsös, így etikus, így emberi. Nem igaz! Nem minden igaz ebből. Hiszen akkor tényleg egyenesen következik az, amit most vallottál, hogy a becsületes ember egyedüli megoldása mindenre az öngyilkosság. Hát jó, elismerem, hogy a világ a maga undorító farkastörvényeivel együtt nem nekünk való. De éppen ezért nem kellett volna ebbe belenyugodnod, és védekezésképpen kitalálnod ilyen önkínzó, természetedtől, az emberi természettől idegen törvényeket, amiken keresztül mindenről le kell mondanod, ami kedvedre való lenne. Ez aztán tényleg kedvező talaj annak a gondolatnak, hogy egyedüli megoldás mindenre életünk önszántunkból való befejezése. **De vajon arra gondoltál-e, hogy valóban befejeződik-e minden?** Nincs-e valahol folytatása, úgy, ahogy egyszer megálmodtam, egy gyönyörű, tündöklő, napfényes toronyban, szellemünk összefonódása révén? Te ne tudnád, hogy az ember magára erőszakolt törvényekkel nem válhat erkölcsössé? Erkölcsös az, ha legszebb érzéseinket hagyjuk kifejezésre jutni, utat engedünk nekik, mert hogyha léteznek bennünk, akkor biztosan egy isteni törvény adta azt nekünk, ne akarjunk hát szembeszállni az isteni törvényekkel, mert az minden esetben megbosszulja magát. Ne akarjuk önmagunkat azzal büntetni, hogy visszautasítjuk a legszebb ajándékot, amit csak Isten adhat a földi embernek: a megtalált és felismert társ magunkhoz ölelésének egyedülálló, megismételhetetlen, csodálatos élményét."

Hiába volt minden. Sir John nem adott esélyt önmagának. Ez volt az utolsó beszélgetésük. S most itt van ez az irodalmi est, amiről ráadásul tudósítást kell írnia, csak tudná, hogyan. Arelys felballagott a széles lépcsőkön, bement a nagyterembe, ahol állítólag már minden elő volt

készítve az ünnepi esthez. Az emberek is kezdtek szállingózni, mind többen és többen, hiszen Nagy Írót azért sokan szerették, meg aztán a kívülállók honnan is tudhatták volna, hogy a rendezők állítólagos jószándéka nem is Nagy Írónak szól, honnan tudhatták volna, hogy ezek az emberek hányszor keserítették meg az életét, s most, amikor már nem tud védekezni az ilyen fajta támadások ellen, biztosan kétségbeesetten figyeli valamelyik felhő mögül, hogy egyesek hogyan próbálnak befeküdni az ő nagyságának árnyékába, ezzel biztosítva maguknak a halhatatlanságot. Ezek már nem csak történelmet, hanem irodalmat is hamisítanak. És ebből akarnak maradandó erkölcsi tőkét kovácsolni önmaguknak. Lehet, hogy sikerül nekik, a tömeg könnyen manipulálható. Aztán, mire az igazság esetleg kiderülne, ha egyáltalán kiderül, addigra ez a nemzedék már régen nem lesz, a következőt meg egyáltalán nem fogja érdekelni ez az egész. Mert vannak súlyosabb bajok is a világon. És azok is megoldhatatlannak tűnnek.

Arelys körülnézett. Keserűen állapította meg, hogy bizony, itt mindenről lesír a lélek hiánya. A színpad elrendezése kopár, sehol bár egy cserép virág, vagy egy letakart asztal, a háttérben lógó függönyre gombostűvel feltűzve szomorúan himbálózik Nagy Író képe. Előtérben egy árva mikrofon, azzal kész. Egyéb semmi. A tömeg meg gyűl, gyűl, hamarosan egész tele lett a nagyterem. Aztán egyszer csak kilépett a függöny mögül Önjelölt Politikus, és mikrofonba mondta bevezetőnek szánt hosszú beszédét, ami azonban rideg, cinikus és személytelen volt. Éppen csak letudása egy számára nem kellemes, de nagyon is célszerű kötelezettségnek. Szeretetlenség, lélektelenség áradt belőle. Önjelölt Politikus emlékszik az oleanderre, amit Nagy Író évekig ápolt, öntözgetett a szerkesztőségi íróasztala sarkán. Ami aztán mégiscsak kipusztult, minden bizonnyal a szerkesztőség cigarettafüstös, amúgy sivár hangulata miatt. Tehát, emlékszik az oleanderre. Na és? Akkor meg mi van? Én is emlékszem - motyogott magában Arelys szomorúan, - csakhogy az az oleander nem rózsaszínű volt, hanem fehér. Bizony!

Aztán következett a Mindenlében Kanál szintén hosszúra nyúlt felolvasása. A közönség számára megható, szinte megkönnyeztető, éppen csak – s Arelys ezt nagyon is jól tudta – szemenszedett hazugság minden sora. Hiszen Sir John hányszor elmondta baráti beszélgetéseik alatt, hogy éppen Mindenlében Kanál urat utálja a legjobban. Ez meg most itt azt mondja, hogy nemcsak kollegák, de legjobb barátok voltak. Arelyst szinte hányinger környékezte, ahogy hallgatta a mesterségesen remegtetett álnok hangot, szerette volna feldobni a színpadra a táskáját, hogy fogja már be a száját ez a képmutató alak. Egyetlen emberközeli, lélekmelengető hozzászólás a Nagy Költő hirtelen beugrása volt. Váratlanul, készületlenül ért mindenkit, talán még őt magát is, viszont minden szavából kicsengett a szeretet, a póztalan, igaz barátság érzése.

És aztán elkövetkezett a színészek, színinövendékek szereplése. Felolvastak Nagy Író prózájából, verseiből, jöttekmentek, szaladgáltak a színpadon, mint gyorslábú pókok, mindenki papírlapról olvasta fel a magáét, csak éppen az nem jutott eszébe sem rendezőknek, sem szereplőknek, hogy mekkora tiszteletlenség meg nem tanulni egy verset az ilyen alkalomra. **A stílus mindent elárul az emberről** - gondolta Arelys. Hát ez a stílustalanság valóban önmagáért beszélt. Úgy bújtak elő az oldalfüggöny mögül, mint tavasszal a legyek, elzsongták, ledarálták olvasott, sokszor alig érthető szövegüket, majd visszabújtak, aztán megint előbújtak, és így tovább, amíg csak a készlet tartott. Az utolsó aztán egyszer csak szárazon bejelentette, hogy a műsornak vége. Arelys szédült. Sir John pedig árván lógott a hátsó függönyre tűzve, és gúnyos mosollyal nézte, hallgatta végig ezt a hihetetlen sértő módon megrendezett emlékező-estet, s ha szólni tudott volna, bizonyára csak ennyit mond: „Hát ez bizony, kedves barátaim, nem érte meg a fáradságot. Mert nem azért emlékezünk, siratunk el egy hajdanvolt barátot vagy akár kollegát, hogy a saját hangunktól vagy fogalmazásunk vélt ellenállhatatlanságától érzékenyüljünk el, hanem azért, hogy valahol egy negyedik dimenzióban a lélek hangján elérjen az üzenet ahhoz is, akiért végül is történik az egész."

A közönség szedelőzködni kezdett, majd csalódottan tódult ki az ódon épület boltozatos kapualja alól. Odakint már záporozva hullt az eső, az emberek felnéztek az égre és szitkozódva rohantak szanaszét. A régi, patinás tér pillanatok alatt kiürült. Arelys azonban mosolyogva emelte csókra az arcát, aztán lassan szétsimogatta magán a szétfolyó cseppeket. Az eső csendesedni kezdett, majd hirtelen megállt. Arelys úgy érezte, testben, lélekben megtisztult tőle, s lépteit meggyorsítva elindult hazafelé. Ment a késő éjszakában, amiben most már teljesen egyedül maradt. Csak a mediterrán eső kavarta fűszeres illatok kísérték el egészen hazáig, körüllengték egész valóját, amitől valami egészen különleges, nem mindennapi boldogságérzés keveredett el benne a minduntalan feltörni akaró keserűséggel. Egyet azonban már biztosan tudott: **Ezt** a tudósítást sohasem fogja megírni, **abba** a szerkesztőségbe pedig többé soha az életben be nem teszi a lábát. Az odavezető utat számára végképp elmosta a mediterrán eső. Meg a titok **... az esők titka...**

B. Osvát Ágnes

„Így lépegetnek eléd a verseim, halkan toppan a szó, majd röpül és zuhan, épp úgy mint a halál. És suhogó, téli csönd hallgat utána.”

B. Osvát Ágnes versei

AJÁNDÉK

Hull a hó, nagy, selymes pihékben,
patyolat fehérbe öltözött minden,
és a puha, rejtelmes takaró,
ellepi ami rossz, s ami jó,
hozza az álmot, viszi az álmot,
csillogó fenyőt, puha kalácsot.

Csodára várva bámultam át az ablakon,
és akkor megszólalt a telefon.
Távoli, édes kislányhang csilingelte,
eltompult, befelé halló fülembe:
Nálatok is úgy esik a hó?
Mert itt már minden olyan fehér,
szinte az ablakunkig felér.
Ott is akkora? Ugye, a mókus
nem fog megfázni bent az odúba’?
Láttam a nyáron, jó nagy lakás,
elférhet benne, ez nem vitás,
de azért nézd meg, légyszíves,
ígérd meg, elmész a diófánkhoz majd.
És hogy van a hintám? nem szakadt
le a nehéz hó alatt?
Oly sok a kérdés, töméntelen,
s már mondanám is a feleletem,
de kattan a készülék: - Szia, mamó!
S én érzem, hogy már nemcsak
a magas egekből, de bent a
szívemben is, sűrűn szitál a hó.

2002.

HÓKERESŐ

Vattapuha felhők szállnak.
Bármerre nézek, bárhol is járok
ők mindegyre rám találnak.
Alattuk kopár ágakkal, kinyújtott nyakkal
göcsörtös, öreg fenyők állnak.
Égre mutatató tüskeujjakkal, puhán
lebegő, fehér csodára várnak.
S a csoda késik, mert csoda nincs is,
idén elmaradt a varázslat,
hatszögű pelyhek, fehér álmok,
ki tudja, hol és merre járnak.
A szomjas föld kétségbeesve
tekintget, esdekel az égre,
küldjön már rájuk hótakarót,
altató, andalító dalt végre.
De csak a szél süvít, - erdei írott malaszt, -
s rőt levelet a fakéreghez tapaszt.

FAKÓ FÉNYEK KÖZÖTT

Tündérkezek pergetik hajadra
fehér csillagocskák zsibbadó, alélt raját.
Amikor születnek, még nem sejtik,
hogy máris elérték életük alkonyát.
Szabad-e őket szabadon szeretni?
Mondd, érdemes-e még igaznak lenni?
Fakó fények körül szédülten keringő
félájult hópihék lebegnek,
akár az álmok: jönnek és elmenetelnek,
csak keresztülgázolnak a lelkeden,
s itthagynak lecsupaszítva mindent benned .
Mondd, érdemes-e még igaznak lenned?

Nem felel senki. A hatszögű csillagok
arcodra, hajadra telepednek,
majd lassan, - akár a könnyek -,
szétolvadnak és leperegnek.
Hazug szemfényvesztés, akár az álmod.
Mondd, szabad-e a szót igaznak találnod?

Viccesnek szánt, de inkább morbid történetek Karinthyról

Faludy mulatságos történetet mesélt el Karinthy Frigyesről. Karinthy második feleségét, Arankát az első világháború idején ismerte meg, kinek férje orvosként a fronton harcolt, ám 1918-ban nem érkezett haza. Egy év múlva a magyar parlament a férjet holtnak nyilvánította, így nem volt akadálya, hogy az író feleségül vegye a nőt. Mit tesz Isten, a férj egy évre rá, Japánon keresztül, fél lábát elveszítve hazaérkezett a szibériai hadifogságból. A kellemetlen helyzetben roppant gáláns módon viselkedett, ugyanis lemondott Karinthy javára Arankáról. Ennek ellenére Karinthy roppant módon szégyellte a történteket, és éveken keresztül kerülte az orvos társaságát. Ám egyszer a végzet mégis karjaiba sodorta: már belépett a New York Kávéház egyirányú forgóajtajába, amikor észrevette, hogy az orvos odakint vár rá. A nyomorék férfi mankóját eldobva átkarolta, megölelte, megcsókolta, és hálásan ezt rebegte a fülébe: „Fricikém, drágám, a másik lábamról is lemondtam volna, hogy megszabadulhassak Arankától!”

Aranka házasságuk során meglehetősen bővérű teremtésnek mutatkozott. Kedvencei a bolti segédek, festőlegények és cselédlányainak szeretői voltak – akkortájt éppen egy nyakigláb, s szinte még kamasz szépség. Karinthy csupán annyit kért tőlük, hogy maradék jó hírét ne tegyék kockára, s akármit is csinálnak, diszkréten csinálják. Ezt mindketten megígérték néki, s ennek szellemében minden délután három órakor felszálltak a 4-es villamosra az Oktogonnál, amelynek hátsó, nyitott peronján – amely olyan volt, mint egy mozgó terasz – egészen a Margitszigetig csókolóztak. Bemenvén a szigetre, kiválasztották a leggyérebb lombozatú bokrot, ott hemperegtek, és még pont sötétedés előtt, nehogy a természetes világítás elhalványuljon, visszaszálltak a mozgó teraszra, már ott belekezdve a búcsúcsókokba. Karinthy fortyogva tűrte a gyalázatot. Néhány héttel később az írót nagyobb előadásra hívták meg egy előkelő pesti klubba, ahol sok száz ember előtt a nemi élet időskori vidámságairól beszélt, mely szerint mennyivel izgalmasabb most a szeretkezés, ugyanis fiatal korában mindég sikerült, most meg hol sikerül, hol nem.

Amikor ezeket a mondatokat kimondta, Aranka – ki az első sorban ült, kéz-a-kézben a szőkeséggel – kivette a kezét a fiatalember kezéből, tölcsért formált a szája elé, és odakiáltott Karinthynak: „Azért a potens sem kutya, Frici!” A pillanat leforrázó volt Karinthynak. Néhány másodpercig csöndben állt, s a közönség azt gondolta, már nem is folytatja az előadást. De aztán újra belekezdett, s már-már úgy tűnt, hogy adós marad a visszavágóval. Az előadás utolsó perceiben azonban – mikor már ismét kiült a kamaszos vigyor az arcára –, így szólt hallgatóságához: „Búcsúzóul szeretném egy minapi álmomat elmesélni önöknek, mikoris testileg fölvitettem a mennyországba, s ott álltam az Úristen trónja előtt, kitől jobbra Jézus Krisztus, balra pedig a Szentlélek ült.

– Ki vagy te? – kérdezte az Jóisten.

– Karinthy Frigyesnek hívnak.

– És mivel foglalkozol?

– Magyar író vagyok.

A Jóisten sopánkodva a szájához emelte kezét:

– Ó, te szegény Karinthy Frigyes! És melyik újsághoz írsz?

– Az Est munkatársa vagyok.

A Jóisten még hangosabban sopánkodott:

– Ó, ó, te szegény Karinthy Frigyes! És ki a feleséged?

– Hát... Aranka.

Mire a Jóisten odafordult Jézus Krisztushoz és így szólt:

– Te jampec, tűnsz innen a fenébe! Karinthy, ülj a helyére!

Másnaposan

Az alábbiakban rövid tájékoztatót nyújtok – hátha valaki rászorul – az újévi, ünnepi napok másnapjáról. Tapasztalatból. Tapasztalataimat szeretett, imádott és férfias Székelyföldünkön szereztem - hol másutt? - évtizedekkel ezelőtt, bár úgy is mondhatnám, éveken át... Részint közismert szerénységem, tömörségem miatt, de inkább azért, mert a végére nemigen emlékszem, nem sorolom fel, mi mindennel kínáltak, mi mindent ittam. Jöjjön hát a másnap, másnaposság! Mivel kúráljuk? A következő, ábszolúte biztos tanácsokat adták a derék szentegyházi szittya-hun ivadékok.

– Aludttej! Amennyit meg bírsz enni, ámbér! a. csak hidegen, csak így használ! b. noormális hőmérsékleten. Csak így használ!

– Friss tej! a. úgy, ahogy kifreccsen a tehenyből, úgy habosan, a sajtárból. Csak így használ! b. hidegen, minél hidegebben, ahogy elbírod, ámbér! Csak így használ!

– Cika káposzta leve, káposztalé, csak úgy a hordóból. Amennyit meg bíírsz inni, ámbér. Csak ez használ!

– Bármilyen savanyúságról leinni a levet, ha a zasszony nincs otthon, utána lehet tölteni ácátés vízzel. Sebaj. Csak ez használ!

– Boorvíz, ámbér, boorvííz, érted -éé ?? Ahajt a pokolból jőő, de a székelyek Istene javunkra fordítja ám, ámbér, érted-éé??! Csak ez használ! a. ha kiérsz a Szelterszbe, úgye, a menedékház felől, akkor szémbán a balóóldali forrásból ígyál, ámbér! (A másik forrást, mely kb. kettő méterre van, kerüljük el, ha nem akarunk még betegebbek lenni.) Csak ez használ! b. pont fordítva!! A jobboldaliból igyál, a baloldalit átkozd el! Csak ez használ!

– Füstölt szalonna, füstölt kolbász sok-sok lilahagymával. De jóó házi pityókaaskányérrel egyád, ámber, mett máskülönben szart sem ér, ámbér, érted-éé?

Szabó István, Sarkad

Bartócz Ilona

Jön a Mikulás!

Azon a télen korán leesett a hó. A Nyuszi elgondolkozva ballagott az erdőszélen, a kopasz bokrok mentén, és éppen arra gondolt, hogy egy csöppet sem szereti a havat. A hó alól olyan nehéz kikaparni az ennivalót, elbújni alig-alig lehet, márpedig egy Nyuszi életében gyakran előfordul, hogy rejtőzködnie kell.

A hó világos volt, Nyuszi gondolatai meg sötétek. Egyszer csak zajt hallott, megáll, hegyezte a két tapsifülét. Mi ez a zaj? Valami pattog. Beleszimatolt a levegőbe, füstöt érzett. Egy kicsit félt a Nyuszi de kíváncsisága legyőzte a félelmet, s elindult arrafelé, ahonnan a zajt hallotta. Egy vén tölgyfa alá ért. A tölgyfa alatt Barna Mackó szorgoskodott, tüzet rakott éppen, pattogtak a tűzre rakott száraz gallyak, vékony kis füstcsík szállt a magasba.

– Jó napot, Barna Mackó – köszönt a Nyuszi. – Látom, tüzet raksz. Minek az a tűz?

– Jó napot, Nyuszi! Hogy minek a tűz? Ma este jön a Mikulás, remélem, ajándékot is hoz majd. Lehet, hogy fázni fog a lába, gondoltam, hadd melegítse meg a tűznél. És ha már ég a tűz, főzök neki egy kis levest. Mondd csak, nem adnál a Mikulás-levesbe egy-két káposztalevélkét?

– Szíves örömest – mondta a Nyuszi, - hazaszaladok érte.

Ugrott a Nyuszi, futott a káposztalevélért. Mire visszaért a tölgyfa alá, fényesebben égett a tűz és Barna Mackó mellett Mókus ugrándozott. – Én makkocskát hoztam a Mikulás-levesbe! – kiáltotta, mikor meglátta a Nyuszit. – Nagyon finom lesz ez a leves!

Magam is úgy gondolom – mondta a Nyuszi és beledobta a káposztaleveleket a csuporba, melyet Barna Mackó a tűz fölé akasztott.

– Szóljunk az Őzikének is! – Mókus, ugrándozz el Őzikéért.

Mókus fürgén pattant, ugrott egyik ágról a másikra és hamarosan visszatért az Őzikével. – Illatos füvecskét hoztam a Mikulás-levesbe! – mondta Őzike. – A Kisróka még nincs itt?

A Kisróka semmit sem tud hozni a Mikulás-leveshez – morgott Nyuszi. – Ne is hívjuk ide!

– De bizony, idehívjuk! – mordult fel Barna Mackó. – Idehívunk mindenkit az erdőből is, a mezőről is, akár tud hozni valamit a Mikulás-levesbe, akár nem. Meghívjuk a Kisrókát, Mezei Egeret, Kisfarkast, Kismadarat – bízd csak rám, Nyuszi, tudom én, hogy a Mikulás még a meleg levesnél is jobban szereti, ha együtt várunk rá itt a tűz körül.

Nyuszi megbillentette a bal fülét. – Ahogy akarod, Barna Mackó. Te raktad a tüzet, te kavarod a levest, te hívd meg a vendégeket is.

Az erdei apróságok hamarosan mind megérkeztek: Egérke búzát hozott a Mikulás-levesbe, Kismadár fenyőmagot. Kisróka és Kisfarkas meg sok-sok száraz gallyat gyűjtött, hogy minél fényesebben égjen a tűz.

És a fényes tűz körül ülve, akkor este együtt várták a Mikulást.

* * *

Picinke volt a legkisebb a madártestvérek között. Cinke mama már tojáskorában nagyon óvta, mert attól félt, az apró tojás valamerre elgurul a fészekben, eltűnik a szeme elől, akkor pedig nem tudja a testével melengetni és tán ki sem kel a fióka.

Nyáron remekül elvoltak a kis madarak. Csak csiviteltek, torkoskodtak, hol a levegőben fogták el a rovarokat, hol a fűből kapták fel azokat a csőrükbe. Egyszóval csodásan telt a nyár. Mindenki boldog volt, jóllakott és elégedett.

A nyarat követő átmeneti, hűvös őszi időt azonban hamarosan felváltotta a zord tél. A bogarak nem járták már kerge táncukat a levegőben, és a zúzmarás fűből nem lehetett szemernyi élelmet sem felcsipegetni. A cinke-család éhezett. Amikor épp nem a magas koronájú, lombtalanná kopaszodott nyárfa ágain gubbasztottak, néha-néha kiröpültek a házak irányába, hogy az ég felé bodorodó kéményfüstben kicsit felmelegedjenek.

Picinke is így tett, amikor egy hosszabb repülő útja során valami megcsillant a szeme előtt. Egy kertes ház ablakából világított ki az utcára a sziporkázó, tarka fényesség. Leszállt az ablakpárkányra és befelé bámult. Az üvegen túl, a szobában, hatalmas zöld fenyő terpeszkedett. De nem ám olyan egyszerű, mint odakint a parkban, hanem talpig díszben pompázott. Tarka üvegégők, csillogó gömbök, kacskaringózó girlandok ékítették. Picinke egészen belefeledkezett a látványba. Ekkor azonban két kíváncsi gyermekarc közeledett az ablakhoz, amitől megijedt, szárnyra kapott, és huss, már ott sem volt.

Másnap, szokásos melegedő körútján megint csak elláto-

gatott az ablakon átcsillanó, fényes karácsonyfához. A fa most is lenyűgözte, ám egyszer csak észrevette, valaki néhány kölesszemet tett ki a párkányra. Mivel éhes volt, mohón nekilátott és gyorsan felcsipegette a magokat. Az evésből felpillantva, váratlanul ismét szembe találta magát a gyermekszemekkel, amelyek mosolyogva és érdeklődéssel figyelték őt. Az ablak nem nyílt ki, senki nem bántotta Picinkét, így hát nem sietett a táplálkozással. Befejezvén az evést, egy kicsit még gyönyörködött a pompás fában, majd útra kelt.

Csak otthon, miután didergő testvérei közé telepedett, jutott eszébe, hogy ő jóllakott, de a családja továbbra is éhezik. Szinte szégyellte magát, hogy annyira elkáprázatta a csodálatos karácsonyfa és csak behabzsolta a kölesszemeket, a szeretteire nem is gondolt.

A következő napon sem tudott ellenállni a kíváncsiságának. Vajon megvan-e még a varázslatos szépségű fa? Egyenesen odarepült és meglepődve látta, a kölesszemet vékony zsinórvonalban valaki végigszórta az ablakpárkányon. Szemenként vette csőrébe a magokat, hogy minél tovább élvezhesse az evést, amikor egyszer csak elfogyott az összes ennivaló.

Elszomorodott, hogy megint mohó volt, nem jutottak eszébe sem a mamája, sem éhes testvérkéi, amikor a párkány széléről egy közeli faágon lógó aprócska faépítmény vonta magára a figyelmét. Egy házikó volt, négy kis oszloppal, takaros tetővel, de a legszebb mégis az volt benne, hogy a padlóját sok-sok kölesszem borította.

Picinke azonnal útra kelt, és ahogy csak aprócska szárnyától tellett, röpült a családjáért. Elcsivitelte nekik, hogy élelmet talált, kövessék őt és már fordult is vissza. A faágra felfüggesztett házikót ellepték a sárga-fekete szárnyú cinkék, és boldogan csipegették az olajos magvakat, amitől aztán felmelegedve, még sokáig gyönyörködtek az ablak belső felén pompázó csodaszép fenyőfában.

Az ablak túloldalán pedig a madáretetőt elkészítő apuka, meg a kölesszemekről gondoskodó gyerekek nagyon örültek a boldog cinkék látványának. És ettől vált igazán teljessé a karácsony, a szeretet ünnepe.

Hétvári Andrea

Karácsony

Hullócsillag citerál
gyöngyvirágos égen,
azt meséli, megszületett
akit vártunk régen.
Megszületett a jóság,
szeretgetős béke,
búzavirág mosolyú
földnek ékessége.
Táncol, perdül gyertyaláng
ünnepi az asztal.
Apám, anyám és a derű
jóízűn marasztal.
Telepedj le miközénk,
maradj nálunk béke,
búzavirág mosolyú
Földnek ékessége.
Daloljad, hogy
KARÁCSONY!
Eljöttél hát végre.
Békét süssél kalácsom,
sok-sok kemencébe.

Nagyon boldog, meghitt karácsonyi ünnepeket kíván mindannyiotoknak a szerkesztő néni
és továbbra is várja leveleiteket, javaslataitokat az alábbi címre:

B. OSVÁT ÁGNES
540477 Targu Mures (Marosvásárhely), Str. Armoniei nr. 22 ap.13 Jud. Mures ROMANIA Telefon: 0265-249918 és 0365-803670 Mobil: 0771-293784

Támogatóink

(a megjelölt előfizetői díjakat meghaladó befizetéseket tekintjük támogatásnak)

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Nonprofit Zrt.

Emlékezetünk rá: lapunk függetlenségét és erdélyi olvasóinkhoz történő díjmentes eljuttatását teszik lehetővé e nagylelkű adományok. Köszönjük!

Bányai Károly	Budapest	3.000 Ft
Benedek András	Etyek	3.000 Ft
Darkó Béla	Marosvásárhely	10.000 Ft
Dipl. ing. Nagy László	Bajorország	10.000 Ft
Dr. Bogdán Klára	Császár	2.000 Ft
Dr. Czédula Róbert	Marosvásárhely	150 RON
Dr. Csáki József	Gödöllő	1.000 Ft
Dr. Imreh Csanád	Szekszárd	4.000 Ft
Dr. Kiss Réka	Erdőszentgyörgy	3.000 Ft
Dr. Rékasi József	Pécs	1.000 Ft
Dr. Somay Gergely	Paks	1.000 Ft
Dr. Szentkirályi Csaga	Svédország	4.000 Ft
Dr. Toró Árpád	Inárcs	2.000 Ft
Ecz József	Paks	3.000 Ft
Fülöp Miklós	Fót	2.500 Ft
Hantz-Lám Irén	Kolozsvár	1.000 Ft
Hegyi Péter	Budapest	5.000 Ft
Holbach István	Marosvásárhely	300 RON
Incze Kálmán	Budapest	2.000 Ft
Kertész László	Pécs	8.000 Ft
László Margit	Székelyudvarhely	100 RON
Magdalena Tibad	Németo.	4.000 Ft
Molnár Szabolcs	Budapest	2.000 Ft
Placz Józsefné	Esztergom	8.000 Ft
Prof. dr. Kosztarab Mihály	USA	100 USD
Prof. dr. Fazakas Béla	Marosvásárhely	50 RON
Pünkösti Ilona	Uzon	50 RON
Réti Árpád	Nagyatád	8.000 Ft
Simon Tamás	Csörög	13.000 Ft
Soproni E.K.	Sopron	10.000 Ft
Szekeres Erzsébet	Székelyudvarhely	100 RON
Szilágyi Domokos	Marosvásárhely	10.000 Ft
Szücs Judit	Siófok	8.000 Ft

A 2018. évre az EKOSZ számára az SZJA 1%-nak felajánlásai 12.512 Ft-ot tettek ki. Szívből köszönjük.

Megjegyzés: A fenti adományozók többségének nevét előző lapszámunkban kellett volna közölnünk. Adminisztrációs hiba miatt késtünk, elnézésüket kérjük.

Tisztelt olvasóink!

Decemberi lapszámról lévén szó, minden példányba futószalag-szerűen bekerül az előfizetési csekk. Akik előzőleg már befizettek, kérjük, tekintsék azt semmisnek, esetleg adják tovább ismerőseiknek!

Előfizetői díj változatlanul: 2000 Ft. belföldre, Európába 20 EU, a tengeren túlra 30 USD egy évre.

Előfizetni természetesen banki átutalással is lehet, a következőképpen:
Belföldről: Erdélyi Körök Országos Szövetsége. Számlaszám: **10918001-00000063-39990003, UniCredit Bank, Szekszárd.**
Külföldi átutalás esetén: Erdélyi Körök Országos Szövetsége 2200 Monor, Kapisztrán János u. 49. Számlaszám: **10918001-00000063-39990003. IBAN: HU34 1091 8001 0000 0063 3999 0003. Bank-kód: UNICREDIT BANK - SWIFT (BIC): BACXHUHB**

ÁTALVETŐ ONLINE

Lapunk 2008-ig visszamenőleg az interneten a következő címeken olvasható: www.ekosz.eu Ugyanitt érhető el az Átalvető Repertórium és a szerzők névjegyzéke